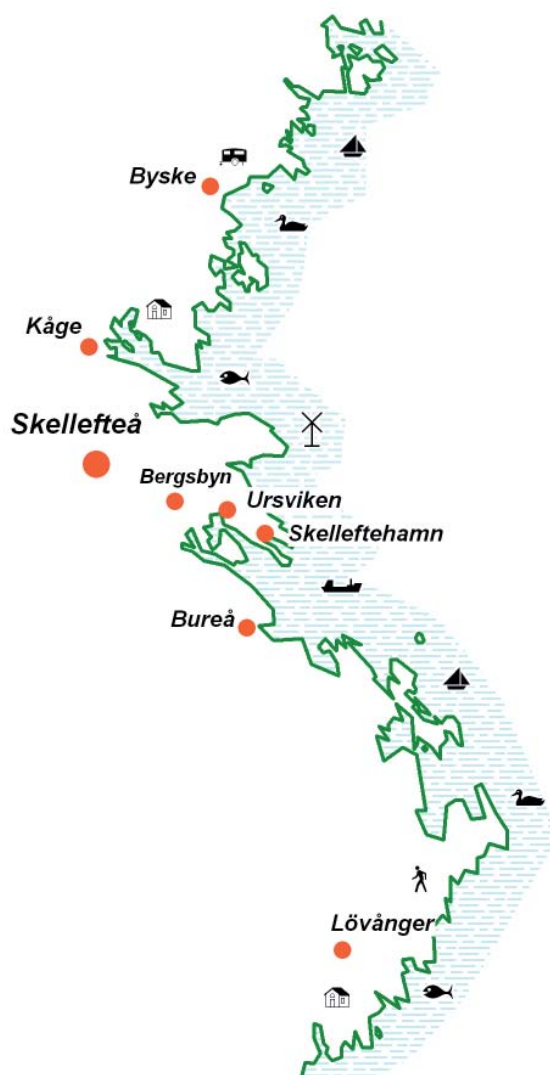

Fördjupning av ÖVERSIKTSPLANEN

för Skellefteå kommun
Västerbottens län

Kusten

Vunnit laga kraft 2010-06-24

Skellefteå 2009-08-14

PLANAVDELNINGEN

§ 109 Dnr 2008-000457 312

SKELLEFTEÅ KOMMUN
Bygg- och miljökontoret

Ink 2010-06-09

Dnr 2000.2320

Fördjupning av översiktsplan Kusten

Sammanfattning

Förslag till översiktsplan för Kusten har varit utställd för granskning under tiden 2009-03-07—05-23.

Planförslaget har reviderats utifrån inkomna synpunkter.

Kommunfullmäktige har återremitterat ärendet till kommunstyrelsen med motiveringen att i översiktsplanen preciseras de verkligt prioriterade områdena med höga naturvärden i prioritetsordning och att när dessa områden preciseras ska de kommuniceras med berörda markägare.

Kommunledningskontoret konstaterar att planförslaget är övergripande och baseras på underlag som inte är tillräckliga för att rangordna naturvärdena tillfredsställande. Naturvärdenas innebörd är inte heller nog tydligt studerat för att delge berörda markägare om vad naturvärdena verkligen kommer att medföra.

Planarbetet har pågått under lång tid och kommunledningskontoret gör bedömningen att handläggningen gett medborgarna rimlig möjlighet till påverkan och följt plan- och bygglagens planprocess för översiktsplaner.

Kommunfullmäktiges beslut

Översiktsplanen fastställs.

Reservation

Samtliga ledamöter tillhörande Centerpartiets, Folkpartiets, Kristdemokraternas och Moderaternas fullmäktigegrupper reserverar sig mot beslutet med en skriftlig motivering som redovisas sist i protokollet.

Inlägg

Heléna Lindahl (C), Andreas Löwenhök (M), Bert Öhlund (S), Hans-Eric Wallin (V), Carl-Göran Lundmark (S), Lorents Burman (S), Anita Wallström (S), Anders Hård (MP), Eva Enqvist (C), Gunnar Wiksten (C) och Henry Andersson (M) yttrar sig.

Yrkande 1

Heléna Lindahl (C) yrkar att ärendet återremitteras för komplettering med tydliga preciseringar av prioriterade områden med höga naturvärden och att detta sedan kommuniceras med berörda markägare.

Beslutsgång 1

Ordföranden ställer bifall respektive avslag till Heléna Lindahls återremissyrkande var för sig under proposition och finner att kommunfullmäktige avslagit yrkandet.

Votering begärs och verkställs över följande godkända voteringsproposition:

”Den som vill avslå återremissyrkandet röstar ja. Den som stöder återremissyrkandet röstar nej.”

Omröstningsresultat 1

Vid uppropet avges 43 ja-röster och 22 nej-röster. Hur var och en röstat framgår av bilagda voteringslista.

Yrkande 2

Kommunstyrelsen föreslår att planen fastställs.

Heléna Lindahl (C) yrkar att planen inte fastställs.

Beslutsgång 2

Ordföranden ställer kommunstyrelsens förslag och Heléna Lindahls yrkande var för sig under proposition och finner att kommunfullmäktige bifallit kommunstyrelsens förslag.

Votering begärs och verkställs över följande godkända voteringsproposition:

”Den som stöder kommunstyrelsens förslag röstar ja. Den som stöder Heléna Lindahls yrkande röstar nej.”

Omröstningsresultat 2

Vid uppropet avges 43 ja-röster och 22 nej-röster. Hur var och en röstat framgår av bilagda voteringslista.

Motivering till reservation

”Under kommunfullmäktiges sammanträde den 24 november 2009 var förslaget till Fördjupad översiktsplan för Kusten uppe för beslut. Den blev då återremitterad av en minoritet bestående av Allians för Skellefteå. Skälet till återremissen var att ge möjlighet att komplettera förslaget med tydliga preciseringar av områden med höga naturvärden – alltså vilka områden som är viktigast att skydda och på vilket sätt de ska skyddas. Dessutom skulle dessa prioriteringar kommuniceras med de berörda markägarna för att förankra förslaget och ge möjlighet för dem som berörs att komma med synpunkter.

Nu har ärendet varit tillbaka till kommunfullmäktige för beslut. Det visar sig då att kommunledningskontoret inte gjort någonting alls av det som återremissen avsåg. Förslaget kom tillbaka precis som tidigare med en kort skrivning om att det inte är möjligt att beakta återremissens intentioner.

Detta är något som tjänstemännen på kommunledningskontoret beslutat sig för att göra, utan att det kommit något direktiv från varken kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen – vilket måste ses som mycket anmärkningsvärt. En återremiss som fullmäktige beslutat om med tydliga direktiv kan förvaltningen inte bara bortse ifrån. Att förfara på det viset är något som i förlängningen riskerar att allvarligt skada vår demokrati, vilket vore ytterst allvarligt.

Skälet till att detta beslut är så viktigt att ta upp med dem som berörs är att detta är en handlingsplan som i förlängningen kan få stora effekter för den enskilde markägaren. De områden som inryms i planens under benämningen att de har olika former av höga naturvärden riskerar att få ett kraftigt begränsat handlingsutrymme. Planen skapar oklara förutsättningar för väldigt stora områden och berör väldigt många individer genom att klassa dessa områden för olika typer skyddsvärda områden med höga naturvärden. Det kan begränsa handlingsutrymmet för att bedriva aktivt jord- och skogsbruk på området och kan dessutom försvåra en eventuell försäljning av marken.

När fullmäktige skall fatta beslut av den här digniteten och som berör så många personer så är det av yttersta vikt att man kommunicerar detta med dem som berörs av beslutet och att effekterna av beslutet blir klara och tydliga.

I det här fallet uppfylls inget av de så grundläggande kraven och därför kan vi i Allians för Skellefteå ställa upp på ett sådant beslut.”

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens protokoll 2010-05-04, § 164
Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2010-03-24
Kommunfullmäktiges protokoll 2009-11-24, § 282
Bygg- och miljökontorets tjänsteskrivelse 2009-08-14
Antagandehandling
Kartor

Beslutet sänds till:

De som anges i samrådsyttrandet
Förvaltningsrätten
Byggnadsnämnden
Kommunledningskontoret/planeringsavd
BMK/Margareta Lundquist

Kommunstyrelsen

Fördjupning av översiktsplanen Kusten, återremiss**Sammanfattning**

Kommunfullmäktige har återremitterat förslaget till fördjupad översiktsplan för kusten till kommunstyrelsen. Planförslaget har varit föremål för utställning och skulle nu beslutas av kommunfullmäktige. Återremissen motiveras med att de verkligt prioriterade naturområdena borde rangordnas och berörda markägare delges.

Kommunledningskontoret konstaterar att planförslaget är övergripande och baseras på underlag som inte är tillräckliga för rangordna naturvärdena tillfredsställande. Naturvärdenas innebörd är inte heller nog tydligt studerat för att delge berörda markägare om vad naturvärdena verkligen kommer att medföra.

Planarbetet har pågått under lång tid och kommunledningskontoret gör bedömningen att handläggningen gett medborgarna rimlig möjlighet till påverkan och följt plan- och bygglagens planprocess för översiktsplaner.

Kommunledningskontorets förslag till kommunstyrelsen**Beslutsunderlag**

Tjänsteskrivelse

Lars Hedqvist
Planeringschef

Beskrivning av ärendet

Bygg- och miljökontoret har på kommunstyrelsens uppdrag tagit fram ett förslag till fördjupning av översiktsplanen för kustområdet. Planen omfattar land- och vattenområden längs hela Skellefteå kommuns kuststräcka och avgränsas i väster av E4. Fördjupningen av översiktsplanen för kustområdet kombinerar såväl utveckling som bevarande.

Kommunfullmäktige beslutade om återremiss vid behandlingen av planförslaget. Planförslaget återremitterades till kommunstyrelsen med motiveringen att i översiktsplanen måste de verkligt prioriterade områdena med höga naturvärden preciseras i prioritetsordning. De måste sedan kommuniceras med berörda markägare.

Kommunledningskontorets kommentarer

Planförslaget var föremål för samråd under perioden 1 -19 september 2008 samt ställdes ut till allmänheten under perioden 27 mars - 23 maj 2009. Inkomna synpunkter har därefter beaktats eller kommenterats i separata redogörelser.

Den fördjupade översiktsplanen redovisar ett stort antal områden där det finns skyddsvärd natur. För de områden som för närvarande bedöms som mest skyddsvärda har bevarandeformer redan beslutats. Det gäller områden som fått skydd som i första hand naturreservat, naturvårdsområden och biotopskydd men också Natura 2000 och riksintresse för naturvård. Samtliga dessa skydd har tagits fram av statliga myndigheter. För andra områden i översiktsplanen finns inventeringar som visar att de är områden med höga naturvärden, värdefulla vattendrag och våtmarker samt värdefulla områden för fågellivet. I planen framgår dessa områdens omfattning, värden samt förslag till förändringar och åtgärder.

Naturskydd innebär en samverkan mellan statliga (främst länsstyrelsen och skogsstyrelsen) och kommunala myndigheter. Skyddet och formerna har utvecklats och kommer att utvecklas över tid utifrån kunskaper, behov och resurser. Förutom de beslutade skydden med tydlig juridisk status (naturreservat och biotopavtal) finns inte underlag som ger möjlighet att sätta områden med naturvärden i någon prioriteringsordning. Inventeringar och bedömningar är helt enkelt inte nog detaljerade för att göra en sådan klassning.

Översiktsplanens funktion är att styra markanvändningen i det aktuella området för att skapa en hållbar utveckling. I översiktsplanen informeras om de skyddsvärden som man för närvarande bedömer finns och visar samtidigt på hur värdena övergripande ska kunna bevaras och utvecklas. Därmed innebär förslaget att i områden med någon viktig skyddsvärd natur föreslås inte heller någon ny ändrad markanvändning.

Kustområdet är intressant för etablering av fritidsbebyggelse, anläggningar för friluftsliv och vindkraft. Det finns därför många verksamheter och ett stort antal markägare i kustlandet. Samtidigt är kustområdet övergången mellan land och hav som ger en varierande och intressant natur med stora ekologiska värden. Kustområdet omfattar därför stora områden med skyddsvärd natur.

Kombinationen av att den skyddsvärda naturen omfattar stora ytor, fortfarande inte är nog preciserad beträffande värden och effekter samt att markägarna är många gör att en kommunikering av översiktplanen till samtliga berörda inte bedöms som funktionell.

SKELLEFTEÅ KOMMUN

Den fördjupade översiktsplanen ska ses som underlag för utveckling och bevarande. Den har inte bindande och juridisk verkan. Den ger möjligheter och begränsar möjligheter. Den är ett underlag för inriktning och möjliggör fortsatt planering och beslut. För markägarna är planen en information om naturvärden och dess skyddsbehov. De olika naturvärdenas status kommer att prövas i samband beslut om eventuella skyddsformer eller vid ärendeprövning för önskemål om annan markanvändning.

Eftersom översiktsplaner är just övergripande och saknar direkt rättsverkan finns ingen skyldighet att personligt delge alla markägare eller medborgare. Kommunens funktion att i en demokratisk process, informera och möjliggöra dialog med samtliga i samhället. Planarbetet har pågått under lång tid och kommunledningskontoret gör bedömningen att handläggningen gett rimlig möjlighet till påverkan och följt plan- och bygglagens planprocess för översiktsplaner.

Beslutet sänds till:

Länsstyrelsen
Västerbotten

Granskningsyttrande

Datum
2009-05-15

Ärendebeteckning
401-4055-2009
Arkivbeteckning

1(4)

Skellefteå kommun
Sture Eriksson
Bygg- och miljökontoret
931 85 SKELLEFTEÅ

SKELLEFTEÅ KOMMUN Bygg- och miljökontoret	
Ink	2009-05-19
Dnr	2000.2320

Utställning av fördjupad översiktsplanen för Kusten, Skellefteå kommun, Västerbotten län

Översiktsplanen är utställd för granskning från den 27 mars till den 23 maj 2009.

Efter genomförd utställning avser kommunen att anta översiktsplanen enligt 4 kap 11 § plan- och bygglagen (PBL).

Länsstyrelsen har tidigare avgett ett från statlig sida samordnat samrådsyttrande daterat den 2003-05-19 och 2008-05-22 med kompletteringar 2008-06-19. Planförslaget i dess utställningsversion som har varit tillgänglig på kommunens hemsida har remitterats till berörda statliga myndigheter och sakområden inom länsstyrelsen.

Enligt bestämmelserna i 4 kap 2 § PBL ska granskningsyttrandet fogas till planen. Det har begränsats till de frågor som anges i 4 kap 9 § PBL.

Övriga synpunkter inarbetas också i granskningsyttrandet.

Riksintressen

Följande kända riksintressen enligt hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap i miljöbalken (MB) redovisas:

För totalförsvaret:

Tåme skjutfält

För kommunikationsanläggningar:

Norrbotniabanan; Skellefteå hamn med farleder, Väg E4

För yrkesfisket:

Kågefjärden, Hålfjärden och Skelleftebukten

För naturvården:

Kinnebäcksfjärden, Byskeälven, Kågefjärdens havsstrandängar, Innerviksfjärden, Lövångerkusten inkl Gärdefjärden

För friluftslivet:

Byskeälven, Lövångerkusten

För rennäringen:

Ostnäset

Länsstyrelsen bedömer att översiktplanen tillgodoser kända riksintressen under förutsättning att områdesbestämmelser för påverkansområdet för buller från Tåme skjutfält kommer att utföras. En planläggning av området kommer utöver att säkra försvarsmaktens verksamhet även att underlätta vid bygglovprövningen inom planområdet.

Miljökvalitetsnorm

Länsstyrelsen bedömer att översiktplanen troligen inte medverkar till att miljökvalitetsnorm överträds.

Hälsa och säkerhet

Två områden för bebyggelse som utpekats i planen (d2:6 Boviken och d5:15 Ljusvattnet) är belägna i anslutning till väg E4. För dessa områden krävs en bullerutredning innan framtida exploatering.

I avsnittet *Bostäder* står att vindkraftverk ska placeras så buller vid fasad inte överstiger 40 dBA. Länsstyrelsen har i tidigare beslut formulerat att buller från vindkraftverk, utifrån tekniska och ekonomiska förutsättningar ska ha följande ekvivalenta ljudnivåer som riktvärden utomhus vid fritidsbebyggelse:

40 dBA dagtid (kl 07-18) vardagar.

35 dBA dagtid (kl 07-18) lör-, sön- och helgdagar samt kvällstid (kl 18-22).

35 dBA natttid (kl 22-07).

Om ljudet innehåller rena toner ska riktvärdena ovan sänkas med 5 dBA.

Totalförsvaret Tåme skjutfält mm

Försvarsmakten biträder planförslagets beskrivning av omgivningspåverkan av riksintresset samt rekommendationerna att plan- och bebyggelsefrågorna inom påverkansområdet för buller från Tåme skjutfält får lösas med prövning enligt Plan- och bygglagen.

Länsstyrelsen delar uppfattningen att områdesbestämmelser för att hävda riksintresset kring Tåme skjutfält är en lämplig lösning på bebyggelsesreglering i berört område. Försvarsmakten har utarbetat ett nytt förslag för anspråk på riksintressets avgränsning som dock i skrivande stund inte slutgiltigt fastställts. Kommunens avgränsning av områdesbestämmelserna bör ske i nära samverkan med Försvarsmakten.

Försvarsmakten har noterat att kommunens principiella inställning är att skjutfältet på sikt bör avvecklas. Med nuvarande inriktning av Försvarsmaktens verksamhet genom försvarsbeslut av riksdagen finns för närvarande inga förutsättningar för en sådan avveckling eller att upphöra med skjutning med stridsvagn 122 Leopard.

Beträffande totalförsvarets övriga anläggningar förutsätter länsstyrelsen samverkan med berörda representanter för totalförsvaret vid markanvändningsförändringar inom kustplanen som kan påverka funktionsförhållanden vid berörda anläggningar.

Kommunikationer

Vägverket inleder nu arbetet med vägutredning för Skellefteåprojektet och översiktsplanen saknar belysning av detta.

Naturvård

I avsnittet *Allmänt* står det att "*för vissa vattenverksamheter räcker det dock med att anmäla för samråd till länsstyrelsen (12 kap 6§ MB)*". Det finns idag en anmälningsplikt enligt 11 kap 9a§ MB, som ersätter den tidigare hanteringen genom 12 kap 6§-samråd.

Övriga riksintressen och mellankommunala intressen

I mellankommunala intressen och gällande övriga riksintressen inom översiktsplanen bedömer länsstyrelsen att riksintressen är tillgodosedda i enlighet med PBL 4 kap 9§.

ÖVRIGA SYNPUNKTER

Vindkraft

De begränsningar av vindkraftetableringar som följer med flygverksamheten vid Skellefteå flygplats bör förtydligas.

I avsnittet *Faktorer av betydelse för lokaliseringar* bör även infrastrukturen beaktas. Byggnationer av vindkraftverk medför transporter som kräver dispenser och ställer särskilda krav på vägnätet, varför det är viktigt att överväga framkomligheten vid etablering av vindkraftsparker.

Strandskydd

Regeringen föreslår i proposition 2008/09:19 en ny strandskyddslag som syftar till att öka det lokal och regionala inflytande över strandskyddet. Kommunerna får ansvaret för att i översiktsplanen redovisa områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, inom vilka vissa lättnader i strandskyddet avses att gälla. Redovisningen ska vara vägledande vid prövningar av upphävande- och dispensfrågor.

Kommunerna föreslås få huvudansvaret för att pröva frågor om upphävande av och dispens från strandskyddet. Samtidigt föreslås att länsstyrelsens roll stärks genom nya bestämmelser om att länsstyrelsen ska bevaka strandskyddets intressen vid kommunal planläggning och överpröva kommunala beslut om upphävanden och dispenser.

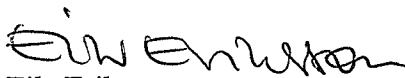
De nya reglerna föreslås träda i kraft den 1 juli 2009 utom vissa av bestämmelserna om områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen som föreslås träda i kraft den 1 februari 2010.

Kuststräckan är viktigt ur strandskyddsperspektiv. Länsstyrelsen delar i huvudsak översiktsplanens redogörelse, men det bör även finnas en restriktivitet i områden som redan har bebyggelse. Med en ökad exploatering av fritidsbebyggelse kommer de obebyggda strandnära områden att vara ännu viktigare för allmänhetens tillgång till kusten samt för att bevara en strandzon för friluftsliv, växter och djur.

För att underlätta kommande planeringen vore en närmare precisering av vad som menas med större oexploaterade områden respektive områden som redan har bebyggelse utvecklas i översiktsplanen.

Miljömål

Utifrån att ett av översiktsplanens syften är att ge riktlinje för exploatering och lokalisering av bebyggelse bör det i avsnittet *Nationella miljömål* inarbetas en beskrivning av miljömålet *God bebyggd miljö* och måluppfyllelsen i kustplanen.

Eila Eriksson
Enhetschef

Maria Hessel
Planarkitekt

Bilagor
Yttrande från Vägverket
Yttrande från PTS

Kopia till
Vägverket
PTS

SAMMANFATTNING	5
INLEDNING	6
Uppdrag	
Planens syfte	
Planens avgränsning och användning	
GÄLLANDE PLANER	7
Översiktsplan	
Fördjupad översiktsplan	
Detaljplan och planutredning	
EN HÅLLBAR KUSTPLAN	8
Nationella miljömål	
Lokala miljömål	
Den nya vattenförvaltningen	
KLIMAT	12
Klimatförändring	
Energiomställning	
HUR SKA KUSTOMRÅDET NYTTJAS?	13
BEBYGGELSE	14
Permanentbebyggelse	
Bostäder/fritidsbebyggelse	
Vatten och avlopp	
NÄRINGAR	20
Jord- och skogsbruk	
Yrkesfiske	
Rennäring	
Försvarets intressen – Tåme skjutfält	
Turism	
GEOLOGI	28
Berggrund	
Lösa avlagringar	
Landhöjning	
Naturgrus – grundvattenresurs	
Naturgrus – naturvärde	
Problemområden	
Förorenad mark	
STRANDSKYDD	33
Allmänt	
NATUR	34
Skogar med höga värden för natur, kultur och friluftsliv	
Ansvarsbiotoper	
Ansvarsarter	
Skyddad kustnatur	
Skyddsvärda naturområden	
Odlingslandskapet	

Fågellivet	
Vatten	
KULTURMILJÖ	48
Förhistoriska boplatser och gravar	
Lämningar efter fiske och fångst	
Den fasta bosättningen	
Fiskelägen	
Lots- och fyrplatser	
Kulturlandskap, odlingslandskap	
Industriminnen och infrastruktur	
Det marinekologiska arvet	
Kulturmiljöns värde och skydd	
Fornlämningar	
Kulturmiljöer av riksintresse	
FRILUFTSLIV	54
Allmänt	
Båtliv	
Badplatser	
Camping	
Fritidsfiske	
Planering	
ENERGI	57
Vindkraft	
KOMMUNIKATIONER	62
Norrbotniabanan	
DETALJPLANERING	63
RIKSINTRESSEN	64
OMRÅDESBESKRIVNINGAR	65
PLANKARTOR	
BILAGA 1	
Värdefulla vattendrag	
BILAGA 2	
Miljökonsekvensbeskrivning	

I den fördjupade planen för kusten föreslås en ur allmän synpunkt lämplig markanvändning. Här följer en kort beskrivning av planens innehåll och inriktning.

Kustområdet ska erbjuda ett attraktivt och varierat utbud av bostäder, verksamheter och rekreation. Planen ska skapa möjlighet till att nya områden med strandnära lägen får bebyggas. Utbudet av tomter och stugor ska vara stort och tillgängligheten förbättras i kustområdet.

Ren glesbebyggelse prövas enligt de generella reglerna i Plan- och bygglagen, vilket innebär att bebyggelse ska lokaliseras till mark som är lämplig för ändamålet. På landsbygden kan bebyggelseönskemål som regel lämplighetsprövas direkt i bygglovärendet. Om det finns behov kan detaljplan upprättas för ett område.

För att möta behovet av **fler tomter för fritidshusbebyggelse** har en bedömning av kommunens kust gjorts och områden lämpade för bebyggelse har redovisats. Ambitionen är att formell detaljplan upprättas för all kustnära etablering där konkurrerande intressen kan uppstå.

Kuststräckans markförutsättningar varierar. Vissa har goda förutsättningar för enskilda **avloppsanläggningar** medan andra kan ha täta jordar. I vissa fritidsområden finns inga förutsättningar för att lösa avloppsfrågan på den egna tomten. Då måste detta lösas genom en större genensamhetsanläggning.

Försvarets behov av mark- och vattenområden berör avgränsade områden runt Tåme skjutfält. Dessa områden bedöms vara av nationellt intresse. Ett utredningsområde har lagts ut för det bullerpåverkade området runt Tåme skjutfält i avvaktan på ett ställningsstagande från länsstyrelsen eller berörd myndighet.

Längs kusten finns stora områden med **höga naturvärden** som inte är skyddade och löper risk att på sikt försvinna. Dessa områden ska så långt det är möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada dessa naturvärden. Kustplanen redovisar att vissa områden bör skyddas, bland annat genom bildande av naturreservat.

Kulturmiljön är också skyddsvärd ur ett nationellt perspektiv men är inte automatiskt skyddad. Kustplanen redovisar ett antal kulturmiljöer med områdesbestämmelser, strikt tillämpning av PBL, riksintressen och byggnadsminnen samt större områden som är rika på fornlämningar.

Kust och skärgård har alltid varit viktiga områden för det **rörliga friluftslivet**. Kustnära skogar, klippor, stenhällar, sandstränder, öar och havet är viktiga besöksmål. Områden viktiga för friluftslivet är i princip samma områden som är viktiga för fiske, natur och kultur. En viktig aspekt i planeringen är att ny bebyggelse i kustzonen inte tillåts om värden för friluftslivet eller andra verksamheter försämras.

Etablering av vindkraftverk i kustzonen kommer i princip endast att vara möjlig i områden som uppfyller vissa kriterier. Om utbyggnad av vindkraft ska prioriteras kan det bli nödvändigt att andra intressen får vika. Sådana avvägningar görs inte i kustplanen utan måste ske i en planeringsprocess utifrån storleken på vindkraftanläggningen.

INLEDNING

Uppdrag

Kommunfullmäktige beslöt 1999–12–14 att uppdra till kommunstyrelsen att via bygg- och miljökontoret göra en översyn av områdesplan för kusten.

Planens syfte

Den fördjupade översiktsplanen är kommunens plandokument för användningen av mark- och vattenresurser i området längs kusten. Den syftar till att

- ge underlag till diskussion och beslut om utvecklingen i området
- redovisa riksintressen, allmänna intressen, miljö- och riskfaktorer samt hur dessa beaktas
- ge riktlinjer för exploatering och lokalisering av bebyggelse, infrastruktur och andra anläggningar
- påverka andra myndigheters beslut som rör mark- och vattenanvändningen
- ge information till allmänhet och enskilda om hur kommunen kommer att bedöma ett visst ärende.

Syftet är att översiktsplanen för kusten på ett enkelt och tydligt sätt ska kunna tjäna som underlag för prövning av bygglov m m.

Planens avgränsning och användning

Kustplanen är en fördjupning av översiktsplanen för Skellefteå kommun. Kustplanens geografiska avgränsning framgår av plankartorna och omfattar i princip kommunens mark- och vattenområden öster om E4.

På de kartor som hör till översiktsplanen för kusten redovisas mark- och vattenanvändning, bebyggelseutveckling för permanent- och fritidsboende samt riksintressen. Därutöver har andra markreglerande bestämmelser redovisats.

Befintliga fördjupningar av översiktsplanen för Skellefteå kommun, som är upprättade för tätorter eller andra områden, omfattas inte av denna kustplan. Förutsättningar för tillkommande bebyggelse och verksamheter m m regleras i dessa planer fram till dess att de revideras.

Läsanvisning

Rekommendationer i texten ska tillsammans med plankartorna ses som den politiskt antagna planen. Avsaknad av rekommendationer betyder att inga större förändringar planeras.

Översiktsplan

I kommunens översiktsplan, antagen 1991-10-22 av kommunfullmäktige, redovisas övergripande riktlinjer för användningen av mark- och vattenområden samt grunddragen vid tillkomst, förändring och bevarande av bebyggelse.

Översiktsplanen visar hur riksintressen tillgodoses samt sammanställer och väger de allmänna intressena enligt gällande lagstiftning. Den ger även en helhetsbild över de regler och den praxis som gäller för bland annat planering, byggande, naturvård, kulturmiljövård, miljöskydd och energiförsörjning.

Översiktsplanen gäller för hela Skellefteå kommun.

Fördjupad översiktsplan

För kusten gäller en fördjupad översiktsplan (områdesplan), antagen av kommunfullmäktige 1976-02-19. Den behandlar främst de allmänna intressena som fritidsbebyggelse, friluftsliv och naturvård. Planen föreslår bland annat vidsträckta områden som naturreservat och naturvårdsområden. I planen görs också ställningstaganden kring storleken på fritidshusen, i första hand för att förhindra permanentboende.

Det är denna fördjupade översiktsplan från 1976 som nu omarbetas och fortsättningsvis kallas kustplan.

Detaljplan och planutredning

Detaljplan reglerar bebyggelse med mera inom ett mindre område. Detaljplan innehåller juridiskt bindande bestämmelser för var man får bygga, vad byggnader och markområden ska användas till, byggnadshöjder, byggnaders utformning med mera. Detaljplan styr bland annat bygglov.

Detaljplan är en juridisk handling som är reglerad i 5 kap. Plan och bygglagen. Den ger en samlad bild av markanvändningen och av hur miljön avser förändras eller bevaras. Planläggningen är en process där kommunen genom detaljplanering tar hänsyn till alla allmänna och enskilda intressen som anges i PBL. Av detaljplanen ska framgå hur de olika intressena har sammanvägts och hur gemensamma frågor har lösts. Detaljplanen antas av kommunfullmäktige. Fullmäktige får uppdra åt kommunstyrelsen eller byggnadsnämnden att anta detaljplaner som inte är av principiell beskaffenhet eller i övrigt av större vikt.

Planutredningen är en äldre planprodukt som inte ger någon uttalad byggrätt, den har ingen planbeskrivning och har heller inte genomgått någon samrådsprocess. Om ett planeringsproblem uppstår beslutar byggnadsnämnden om upprättande av en ny detaljplan. En planutredning för fritidshusbebyggelse har ingen juridisk status utan är enbart godkänd av byggnadsnämnden som stöd för hantering av avstyckningsärenden och i samband med bygglovhantering. I dagsläget görs inga planutredningar.

EN HÅLLBAR KUSTPLAN

För att nå en hållbar utveckling av samhället ska bland annat miljömålen integreras i planarbetet. Vi har nationella, regionala och lokala miljömål att utgå från i planarbetet. Att göra en presentation av dessa är allt för omfattande. Istället är de åtgärder eller rekommendationer som uppfyller något miljömål presenterade med en hänvisning till respektive mål.

Arbetet med kustplanen startade år 2000 och först 2006 antog Skellefteå kommunfullmäktige de lokala miljömålen i ett miljöprogram för kommunkoncernen. Detta nämns som en förklaring till att miljömålen inte fullt ut har hunnits inarbetas i planen.

Nationella miljömål

Begränsad klimatpåverkan

Halten av växthusgaser i atmosfären skall i enlighet med FN:s ramkonvention för klimatförändringar stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig. Målet skall uppnås på ett sådant sätt och i en sådan takt att den biologiska mångfalden bevaras, livsmedelsproduktionen säkerställs och andra mål för hållbar utveckling inte äventyras. Sverige har tillsammans med andra länder ett ansvar för att det globala målet kan uppnås.

Måluppfyllelse i kustplanen:

- Kustplanen möjliggör en etablering av vindkraft vars energiproduktion är land- och havsbaserad.
- Norrbotniabanan.

Bara naturlig försurning

De försurande effekterna av nedfall och markanvändning skall underskrida gränsen för vad mark och vatten tål. Nedfallet av försurande ämnen skall heller inte öka korrosionshastigheten i tekniska material eller kulturföremål och byggnader.

Måluppfyllelse i kustplanen:

- Problematiken med försurande svartmossa/sulfidjordar uppmärksammas i planen. ”Vid all byggnation ska hänsyn tas till svartmockan så att den inte leder till försurning av vattendragen”.

Giftfri miljö

Miljön skall vara fri från ämnen och metaller som skapats i eller utvunnits av samhället och som kan hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden.

Måluppfyllelse i kustplanen:

- De områden som kan vara förorenade finns markerade i planen.
- Dricksvattenfrågan bör lösas genom gemensamma anläggningar för att ha bättre kontroll på arsenik och radon.

Ingen övergödning

Halterna av gödande ämnen i mark och vatten skall inte ha någon negativ inverkan på människors hälsa, förutsättningar för biologisk mångfald eller möjligheterna till allsidig användning av mark och vatten.

Måluppfyllelse i kustplanen:

- Utgångspunkten vid planering och nyanläggande av fritidshus måste vara att gemensamma avloppslösningar i största mån ska eftersträvas.
- Det är möjligt är ambitionen att ansluta fritidshusbebyggelse till kommunala nätet.

Levande sjöar och vattendrag

Sjöar och vattendrag skall vara ekologiskt hållbara, och deras variationsrika livsmiljöer skall bevaras. Naturlig produktionsförmåga, biologisk mångfald, kulturmiljövärdet samt landskapets ekologiska och vattenhushållande funktion skall bevaras samtidigt som förutsättningar för friluftsliv värnas.

Grundvatten av god kvalitet

Grundvattnet skall ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag.

Måluppfyllelse i kustplanen:

- Kustplanen följer kommunens materialhushållningsplan då inga täktillstånd ges av naturgrus annat än i mycket välmotiverade fall

Hav i balans, levande kust och skärgård.

Östersjön skall ha en långsiktigt hållbar produktionsförmåga och den biologiska mångfalden skall bevaras. Kust och skärgård skall ha en hög grad av biologisk mångfald, upplevelsevärden samt natur- och kulturvärden. Näringar, rekreation och annat nyttjande av hav, kust och skärgård skall bedrivas så att en hållbar utveckling främjas. Särskilt värdefulla områden skall skyddas mot ingrepp och andra störningar.

EN HÅLLBAR KUSTPLAN

Levande skogar

Skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion skall skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas.

Måluppfyllelse i kustplanen:

- Generellt bör strand- och grundområden som inte är exploaterade skyddas med hänsyn till deras betydelse för växt- och djurlivet samt för det rörliga friluftslivet. Exploateringar undviks i större sammanhängande områden med dokumenterade naturvärden.
- 6 st områden med höga naturvärden framhålls som skyddsvärda.
- 23 st förslag till nya fågelskyddsområden har tagits fram.
- 9 st vattendrag framhålls som skyddsvärda.

Lokala miljömål

Natur i balans

- Ekoturismen ska främjas och till exempel ingå i marknadsföringen av kommunens natur- och kulturvärden.
- Genom sin upphandling av livsmedel verkar kommunkoncernen för ett aktivt och hållbart lantbruk. Minst 10 % av upphandlade livsmedel är ekologiska 2012.
- Kommunkoncernen ska vara ett föredöme i sin förvaltning av den egna skogsmarken både då det gäller produktion och bevarande. Natur- och kulturmiljö samt friluftsvärden ska ha hög prioritet liksom skogar som är särskilt viktiga för rennäringen.

Måluppfyllelse i kustplanen:

- Naturbaserad turism både vinter och sommar är det högst prioriterade utvecklingsområdet.
- Att stärka efterfrågan på lokalt odlade produkter, ekologiskt odlad mat och energiråvaror, samt att verka för att höja förädlingsgraden på skogsprodukter, syftar till en förbättring för landsbygdens fortlevnad och utveckling
- Markområden som har betydelse för rennäringen ska så långt möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra för näringens bedrivande.

Leva och bo

- Vi ska bygga ett samhälle som inte alstrar så mycket buller.

Måluppfyllelse i kustplanen:

- Genom att koncentrera bebyggelse till särskilda områden minskar bullerutbredningen i områden som är avsedda för natur- och friluftsliv.

Levande vatten

- Sänkta sjöar och våtmarker bör återfå sin ursprungliga nivå om sänkningen inte längre fyller någon funktion och en återställning förhöjer områdets natur-, kultur- eller friluftsvärden.

Måluppfyllelse i kustplanen

- Sänkta och torrlagda sjöar bör återställas med hänsyn till kulturhistoriska värden och pågående markanvändning.

Den nya vattenförvaltningen

EU's Ramdirektiv för vatten innebär grundläggande förändringar i arbetet med vattenmiljön, även kustvatten. Det övergripande målet är att våra vatten ska uppnå en god status senast 2015. Vattnen ska geografiskt hanteras med utgångspunkt i definierade havsområden längs kusten.

Arbetet bedrivs i sexårscykler och innehåller bland annat kartläggning med statusbeskrivning och definition av miljömål, åtgärdsprogram och förvaltningsplan. I förvaltningsplanen ska kunskap och uppnådda resultat under hela planeringscykeln sammanfattas. Den beslutas av Vattenmyndigheten i Luleå och kan inte överklagas, men för alla moment i planen kommer samråd att ske med berörda intressenter. Kommunens kuststräcka kommer att ingå i Södra Bottenvikens vattenrådsområde med tillhörande vattenråd.

Klimatförändring

Det är få verksamheter som förblir helt opåverkade då klimatet förändras. Vi har vant oss vid att leva med ett visst klimat och samhället är uppbyggt och anpassat därefter. Senare års översvämningar och stormar har varit påminnelser om behovet av en fram-synt planering som kan minska exponeringen och därmed risken för skador vid extrema väder.

Strandnära bebyggelse och områden som utsätts för översvämningar är speciellt utsatta då klimatet ändras. Detta gäller såväl längs sjöar och vattendrag som i kustnära områden. Reglerade vattendrag kan i vissa lägen förvärra situationen om extrem nederbörd uppstår då magasinen är välfyllda. Det är attraktivt att bo nära vatten men det bör leda till eftertanke vid planeringen. Förändrade grundvattenförhållanden påverkar risken för ras och skred. Genom ett varmare och fuktigare klimat ökar risken för fukt och mögel.

Vattentäkter kan förstöras av häftiga regn och längre torrperioder kan också skapa problem för vattenförsörjningen. Dagvattenledningar behöver dimensioneras med tanke på extrema flöden. Ett varmare klimat kan förändra människors benägenhet att vistas utomhus. Detta kan bland annat leda till ett ökat besöksstryck på naturreservat och andra områden med intresse för naturvård, rekreation och friluftsliv.

Det finns inget entydigt scenario på hur framtiden kommer att se ut men vi måste ta problemen på största allvar och förbereda oss på förändrade förutsättningar.

Energiomställning

En annan infallsvinkel på klimatförändringarna är att vi så långt möjligt ska lindra dess verkningar. Vi måste komma bort från oljeberoendet och planera för andra energikällor. Vi behöver planera för utbyggnad av vindkraft. I planeringen bör vi se till att solenergin kan tas tillvara t ex genom bra sollägen på bebyggelsen. Den odlingsbara marken ska kunna användas för odling av energigrödor m m.

Rekommendationer – klimat

Kommunens målsättning är att klimatförändringen och hur den kan förändra människors belägenhet analyseras i samband med en ny kommunal heltäckande översiktsplan.

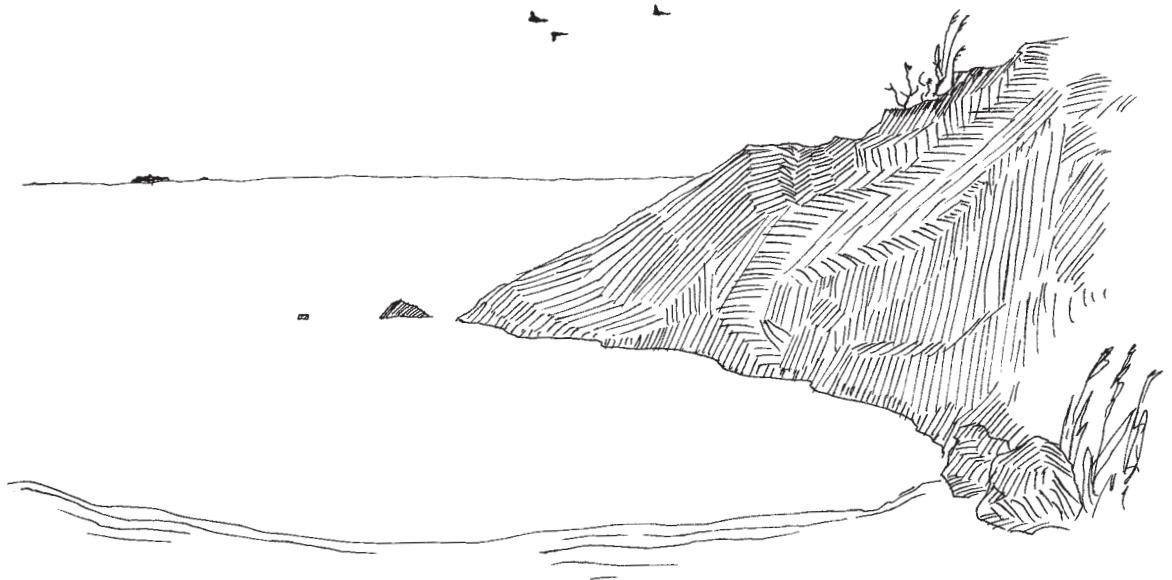
HUR SKA KUSTOMRÅDET NYTTJAS?

Kustområdet i Skellefteå kommun ska erbjuda ett attraktivt och varierat utbud av bostäder och rekreation. Kommunen ska i översiktsplanen för kusten skapa möjlighet till att nya områden med strandnära lägen får bebyggas. Kostnaderna för allmänheten att äga eller nyttja en bostad ska hållas så låga som möjligt. Utbudet av tomter och stugor ska vara stort och tillgängligheten förbättras i kustområdet.

Kommunen ska aktivt verka för en levande landsbygd och delta i ett samarbete med de nätverk som bildats i syfte att stimulera framtagandet av byutvecklingsplaner. Samarbetet ska syfta till att ge en fördjupad dialog mellan kommunen och landsbygdens företrädare. Byutvecklingsplanerna ska ses som en viljeinriktning som respektive by formulerar, och de ska vägas in i kommunens översiktsplanering.

Byggandet i byarna ska prövas från fall till fall mot bakgrund av riktlinjerna i kommunens översiktsplan.

Längs kusten finns flera nyttjande- och intresseaspekter som bör beaktas i en översiktsplan; fritidsbebyggelse, turism, rekreation, natur- och kulturvärden, yrkesfiske m m. På senare år har lokalisering av vindkraft längs kusten blivit ytterligare en nyttjandeaspekt. Fysisk påverkan av stränder och bottnar kan såväl lokalt som regionalt orsaka problem och konflikter samt skada bevarandevärden. Exploatering av bebyggelse, vägar, muddringar och utfyllnader av grunda bottnar påverkar naturvärdena. En placering av vindkraftanläggningar längs kust och skärgård kan påverka flera bevarandevärden, t ex om de placeras på grunda bottnar (Kust- och skärgårdsområden i Sverige, Naturvårdsverket 2000).

Permanentbebyggelse

I ett uthållighetsperspektiv kommer samspelet mellan stad och land att bli allt vanligare. Byggandet på landsbygden utanför de större tätorterna är viktigt för att hela kommunen ska leva. Här finns dessutom ofta befintlig infrastruktur som kan utnyttjas och som behöver underhållas.

Kommunens heltäckande översiktsplan redovisar vilka regler och bestämmelser som gäller vid byggande på landet. På landsbygden kan bebyggelseönskemål som regel lämplighetsprövas direkt i bygglovärendet. Om det finns behov kan en mer planmässig behandling, detaljplan, ske för ett område eller en del av en by.

Ren glesbebyggelse prövas enligt de generella reglerna i Plan- och bygglagen (PBL), vilket innebär att bebyggelse ska lokaliseras till mark som är lämplig för ändamålet med hänsyn till grundläggande krav på hälsa, markförhållanden, kommunal service m m (2 kap 3 § PBL).

Strukturumvandlingen vad gäller handel och service har inneburit att livsmedelsaffärerna i glesbygden blivit färre och ofta samlokaliseras med andra verksamheter. Handel och service har koncentrerats till centralorten eller större tätorter och får i glesbygden svårare att överleva i konkurrensen med lågprisbutiker och stormarknader.

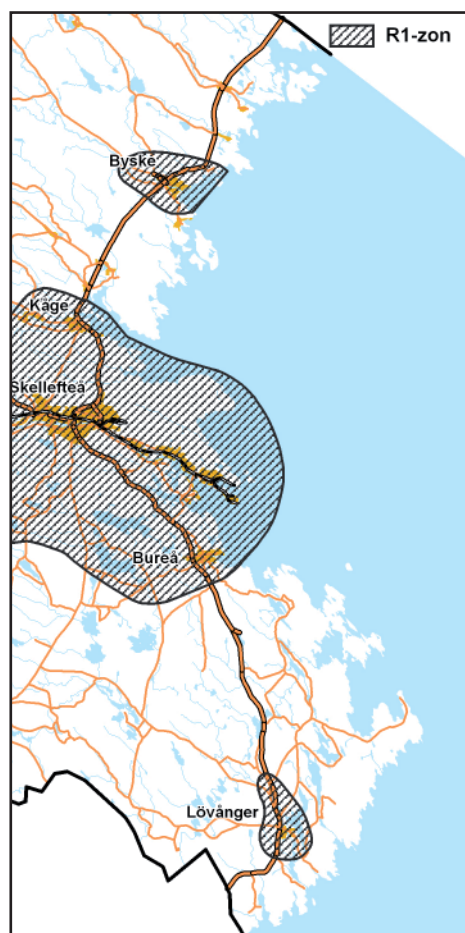
Enskilda initiativ är basen för näringslivets utveckling i kommunens landsbygd.

Bostäder/fritidsbebyggelse

I Skellefteå kommun finns det många fritidshus, de flesta efter stränder till sjöar och vattendrag, särskilt gäller det havsstränderna. Efter kusten finns ca 3 400 fritidshus varav ca 1 700 inom planlagt område. Välbelägna fritidshus är även attraktiva för permanentbosättning, vilket sker i varierande grad beroende på läge och tillgänglighet. Byggrätten varierar kraftigt i de befintliga detaljplanerna efter kusten, från ingen begränsning till storleksordningen 120 m².

R1-zonen är en zon runt centralorten och serviceorterna i kommunen. Området är starkt påverkat av dessa orters utveckling och koncentration av bebyggelse och arbetsplatser. För nybebyggelse som ej kan motiveras av särskilda skäl, krävs som regel planläggning. Fritidshus utanför detaljplan eller R1-zon har ingen begränsning med avseende på byggrätten.

Fritidshusbyggande efter kusten är av stort rekreativvärde men kan innebära intressekonflikter med naturvården, det rörliga friluftslivet och an-

R1-zonens utbredning i kustområdet.

dra allmänna intressen som vindkraftsutbyggnad. Samtidigt som fritidshusen är av stort värde för sina ägare kan de utgöra ett hinder för kommunmedborgarnas tillgänglighet till stränderna. Man kan idag se en tendens till permanentboende i fritidshus efter kusten, vilket på sikt kan skada värden för rekreation och friluftsliv.

Avvägningar mellan olika intressen

För att möta behovet av tomter för fritidsbebyggelse har en bedömning av kommunens kust gjorts och områden lämpade för fritidsbebyggelse redovisas i enlighet med de planeringsprinciper som redovisas nedan.

- I första hand bör för fritidsbebyggelse redan utvalda kustavsnitt nyttjas för en fortsatt exploatering.
- Större oexploaterade områden bör reserveras för rörligt friluftsliv.
- Detaljplan bör vara förutsättningen för all kustnära etablering där konkurrerande intressen föreligger eller kan uppstå.
- Bebyggelse som aktualiseras inom 500 m från redovisade områden lämpade för fritidsbebyggelse är att betrakta som tätbebyggelse och bör bedömas planmässigt.
- I restriktiva områden som ligger i närheten av detaljplan för fritidsbebyggelse kan viss bebyggelse tillåtas.
- Tåme skjutfälts närmaste omgivning anses inte lämplig för en ytterligare etablering av fritidsboende. I den fördjupade översiktsplanen för Renholmen har kommunen planerat ett 100-tal tomter för fritidshus öster om Renholmen och genomförandet av planeringen är beroende av den framtida verksamheten på skjutfältet. Verksamheten är idag föremål för en ny prövning hos länsstyrelsen. Övriga områden inom bullerområdet bör särskilt beakta utarbetade restriktioner.

Riktlinjer för bostäder/fritidsbebyggelse

Frågan om vilka grundläggande riktlinjer som ska gälla har tidigare behandlats i översiktsplanen för Skellefteå kommun. En utveckling mot generellt ökat permanentboende i fritidshus kan medföra ökade krav på samhällsservice, vilket kan öka de kommunala kostnaderna. Många fritidshusområden är planlagda med en varierande byggrätt.

Kommunfullmäktige beslutade 2006-01-24 att ändra byggrätten för fritidsbebyggelse inom R1-området.

- Generell byggrätt, 10 % av tomtytan, dock maximalt 175 m² byggyta.
- Byggrätten delas upp, 100 m² för huvudbyggnad, 75 m² för komplementbyggnader.
- Byggrätten för komplementbyggnader ska fördelas på minst två byggnader för att ge en småskalig karaktär. Maximal byggyta för varje enskild komplementbyggnad är 50 m².
- Förändring av byggrätten inom områden med detaljplan eller områdesbestämmelser sker efter särskild prövning.

BEBYGGELSE

- Tomt för fritidshus bör ges en minsta tomtstorlek om 1 500 m². Delning av tomt som ger tomter mindre än 1 500 m² tillåts inte.

Regler för vad som kräver bygglov utanför R1-området är beroende på om det gäller detaljplanerat område, samlad bebyggelse utanför detaljplanerat område eller gles bebyggelse.

Områden för bostäder/fritidsbebyggelse

Totalt har i kustplanen lagts ut ett 60-tal områden för fritidsbebyggelse med en total areal av ca 3 200 ha, varav ca 500 ha är nyexploateringsområden. I de nya exploateringsområdena ryms ca 1 000 nya fritidshustomter, men detta är under förutsättning att områdena detaljplaneras fullt ut. Behovet av tomter styr planeringen av områdena och hur många fritidshus som fastighetsägaren bedömer är möjligt att sälja vid planeringstillfället. I befintliga detaljplaner (inkl planutredningar) finns idag 1 900 planerade tomter varav 360 tomter är obebyggda.

De föreslagna områdena är att betrakta som strategiskt lämpliga för fritidshusbebyggelse. Kommunen har gjort bedömningen, att det inom områdena finns möjligheter att genom detaljplanering skapa attraktiva tomter, som torde täcka behovet under lång tid. Möjligheterna ökar för den enskilde att utifrån sina egna önskemål välja den avkoppling, boendemiljö och rekreation som är tilltalande, antingen vid kusten eller vid någon av de större sjöarna.

Fritidshus vid kusten.

Rekommendationer – bostäder/fritidsbebyggelse

Detaljplan

Kommunens policy är att fritidshusområden i detaljplan eller områdesbestämmelser ska ges möjlighet att fortsättningsvis användas som fritidshus eller genom planändring nyttjas för åretruntboende.

För områden med gällande detaljplan/områdesbestämmelser gäller tidigare beslutad byggrätt för fritidshus. Ändringar i dessa detaljplaner eller områdesbestämmelser för att medge en utökad byggrätt får prövas i en särskild planprocess. I planprocessen är en av förutsättningarna att fastighetsägarna bekostar nödvändiga utredningar och åtgärder som följer av planändringen.

Detaljplanekravet för nya bebyggelseområden ska normalt hävdas för hela kustzonen.

Byggrätt för fritidshus utanför R1-zonen bör tolkas som den byggrätt som gäller inom R1-zonen.

Fastighetsägare till fritidshus kan vid en detaljplaneändring få möjlighet att tolka byggrätten positivt, med avseende på tomtstorleken, då fastigheten ansluts till ett gemensamt VA-nät.

Planutredning

Befintlig planutredning är ingen formell detaljplan men nyttjas vid avstyckningsärenden och bygglovgivning. Den kommunala policyn är att inga nya planutredningar tas fram och befintliga planutredningar nyttjas så länge de bedöms vara aktuella.

Vatten och avlopp

Kuststräckans markförutsättningar varierar. Vissa områden har goda förutsättningar för enskilda avloppsanläggningar medan andra kan ha täta jordar och högt grundvatten. I de allra flesta fall är avloppsfrågan löst genom en egen avloppsanläggning på tomten. De flesta fritidshus har avloppsanläggningar som är dimensionerade för ett par sommarmånader. Standardanläggningen består i regel av en trekammarbrunn och en infiltrationsanläggning. Idag är tendensen att allt fler flyttar ut i sina fritidshus för att bo där permanent. Detta möjliggörs genom att flera fritidshusområden har ordnat med vintervatten och att byggrätterna förbättras. Den ökade nyttjandegraden ställer större krav på den befintliga avloppsanläggningen och innebär också en ökad föroreningsrisk för närliggande vattentäkter. I vissa fritidsområden finns inte förutsättningar för att lösa avloppsfrågan på den egna tomten om området tenderar att bli permanentat. Då måste detta lösas genom en gemensamhetsanläggning för avlopp.

BEBYGGELSE

I samband med upprättande av detaljplan görs numera alltid en vatten- och avloppsutredning. Planbestämmelserna med avseende på avloppsanläggningar detaljeras och fastläggs på plankartan.

Vid nybyggnation av fritidshus gäller sedan 2006 samma krav på dimensionering av avloppsanläggningen som för permanentboende.

VA-försörjning till fritidsbebyggelse

Det finns ett stort antal fritidshus i kommunen som saknar tillfredsställande vatten- och avloppsförsörjning. Ändå är detta ett krav i samband med all planläggning samt tillståndsprovning av bebyggelse och fastighetsbildning. Det beror främst på att många av fritidshusetableringarna är äldre och uppförda då kraven på vatten- och avloppsförsörjning var låga. Det var normalt att ha utedass, att bära in färskvatten samt infiltrera diskvatten i en stenkista.

Det finns ett stort intresse att förbättra vatten- och avloppsförsörjningen till äldre fritidsbebyggelse. Detta har lett till att kommunens tekniska kontor fortlöpande får önskemål om anslutning av fritidsbebyggelse till kommunala anläggningar. Förfrågningarna gäller främst begäran om att kommunen ska leverera färskvatten från sitt nät. Tanken är då att vatten ansluts mot en gemensam förbindelsepunkt där en förening bland fritidshusägarna övertar ansvaret för distribution. Kommunen har generellt varit restriktiv att tillåta anslutningar eftersom aktuella områden i första hand är belägna nära tätorter med starkare bebyggelsetryck. Det här framgår tydligt av kommunens gällande översiktsplan. Det ligger i sakens natur att en förbättrad vatten- och avloppsförsörjning kan påskynda och stärka en process med ökad permanentning av fritidsbebyggelse. En förbättrad vattenanslutning medför samtidigt att frågan om tillfredsställande avloppsrening aktualiseras. Många avloppsanläggningar blir underdimensionerade i och med större nyttjandegrad. Andra är helt enkelt för gamla för att infiltrationen ska fungera tillfredsställande. Kommunen har ett starkt intresse av att reningen av spillvatten ska vara god, både av folkhälsoskäl och för att minska utsläppen som belastar hav, sjöar och vattendrag.

På senare tid har även frågan om kvalitén på färskvatten uppmärksamats allt mer. Berggrunden i kommunen med många försurande bergarter i komplex struktur med bland annat metaller medför problem. Många vattentäkter ger inte ett neutralt vatten utan den sura miljön medför aggressiva egenskaper. Höga halter av järn och mangan är vanliga. Det finns även exempel på höga halter av tungmetaller, radon och arsenik som gör vattnet olämpligt. I vissa fall finns även försaltningsproblematik.

Rekommendationer – vatten och avlopp

Vatten och avlopp hör intimt samman och lösningar förutsätter att båda aspekterna klaras parallellt. Frågan som diskuterats i omgångar inom kommunen är om det går att ta fram en generell policy och förhållningssätt till vatten- och avloppsförsörjning av fritidsbebyggelse. Konstaterandet är att teknisk utformning och utförande måste anpassas till lokala förutsättningar. Allt anläggande och användande måste baseras på den tillståndsprovning och tillsyn som miljömyndigheten svarar för och baseras på gällande regler och praxis. Utgångspunkten vid planering och nyanläggning måste vara att gemensamma lösningar i största mån ska eftersträvas. Det medför förutsättningar för bättre teknik, ett större utnyttjande, bättre kontinuitet och därmed mindre utsläpp. I de fall där kommunens egen vatten- och avloppsverksamhet har kapacitet och fritidshusägare önskar en lösning från det kommunala vatten- och avlopps nätet bör detta kunna prövas från fall till fall. En förutsättning är att kommunens åtagande sker tydligt genom beslut rörande verksamhetsområde eller genom avtal. En avtalslösning måste utgå från en områdesvis gemensam lösning som i normalfallet fastställs genom bildande av gemensamhetsanläggning. Därigenom får vatten- och avloppsutbyggnaden en juridisk huvudman. Ett engagemang från kommunen förutsätter att det kan visas att den tänkta lösningen kan uppvisa fördelar, såväl ekonomiska som miljömässiga, som uppväger kostnaderna för dess utförande och drift.

Jord- och skogsbruk

Längs Skellefteås kust är jord- och skogsbruket betydande näringar. De areella näringarna kommer fortsättningsvis att ha stor betydelse trots att utvecklingen från 70-talet och framåt inte varit gynnsam. Rationaliseringen inom skogsbruket har drastiskt minskat personalbehovet och inom jordbruket fortgår en negativ trend med igenväxning av jordbruksmark och minskad sysselsättning som följd.

Kommunens möjligheter att direkt påverka utvecklingen inom de areella näringarna är begränsade. Däremot kan kommunen på olika sätt verka för att kustborna ges möjlighet att helt eller delvis få sin utkomst av jord- och skogsbruk. Att stärka efterfrågan på lokalt odlade produkter, ekologiskt odlad mat och energiråvaror, samt att verka för att höja förädlingsgraden på skogsprodukter, syftar till en förbättring av möjligheterna för landsbygdens fortlevnad och utveckling. Längs kusten finns också en hög potential för naturturism och rekreation, något som kommunen vill lyfta fram.

Rekommendationer – jordbruk

Landsbygden i kustzonen är en lokal resurs av stor betydelse. Den erbjuder en attraktiv livsmiljö och är basen för produktion av råvaror från jord och skog.

Utvecklingen inom jordbruket kommer att styra den framtida markanvändningen inom kustzonen. Det är av stor vikt att nuvarande trend bryts och att de positiva möjligheterna tas tillvara.

Förslag till möjliga mål:

- Kommunen ska verka för en bra infrastruktur i form av vägar, teleförbindelser, elförsörjning etc.
- Det är viktigt att jordbrukets påverkan på vattendrag minimeras.
- Kommunen ska verka för att öka efterfrågan på lokalt och ekologiskt producerade livsmedel.
- Kommunen ska verka för att få till stånd odling av energigrödor.
- Restriktivitet ska gälla för matjordstäcker och annan förstörelse av jordbruksmark. Det gäller särskild mark som är väl synlig från större vägar och bebyggelse.

Rekommendationer – skogsbruk

På kommunens begäran har Skogsstyrelsen under senare år delgivit bygg- och miljökontoret avverkningsanmälningar på skogsmark med höga naturvärden (kommunens skogsinventering 1998).

Kommunen vill nu fördjupa samarbetet med Skogsstyrelsen och berörda markägare. Samarbetet ger kommunen möjlighet att följa upp sina inventeringar och gör det möjligt för gemensamma och acceptabla lösningar vid hyggesavgränsningar, skyddszoner m m. Om en hårdare reglering av skogsbruket bedöms nödvändig, krävs att kommunen går in och tryggar värden, vilket innebär att kommunen ekonomiskt ersätter markägaren för intrånget. Denna regel bör användas mycket restriktivt. Inskränkningar i skogsbruket som medför att pågående markanvändning avsevärt försvåras ger markägaren rätt att kräva ersättning. Enligt Skogsstyrelsens bedömning ligger den nivån vanligtvis på 2–5 % av rotvärdet.

I kustplanen har, för att säkra den biologiska mångfalden, föreslagits nya områden för naturreservat eller undantagits markområden från skogsproduktion (se rapporterna: Skogar med höga naturvärden i Skellefteå kommun, Kust- och skärgårdsområden med höga naturvärden i Skellefteå kommun). För alla fältbesökta objekt har det gjorts en noggrann bedömning av skogarnas biologiska värden.

Följande områden bör bli föremål för ett utökat samråd med Skogsstyrelsen:

- Områden som ingår i avsnittet Naturvärden.
- Höga naturvärden, klass 1–3.
- Ansvarsbiotoper och ansvarsarter.
- Tätortsnära rekreationsområden.
- Skogsområden som ingår i resp fördjupad översiktsplan, t ex Byske, Bureå.

Inom de föreslagna samrådsområdena ska skogsbruket ske på ett naturanpassat sätt där rekreations-, kultur- och naturvärden beaktas.

Yrkesfiske

Antalet licensierade yrkesfiskare inom kommunen uppgår 2007 till 12 stycken. Yrkesfisket har sedan 40-talet minskat kraftigt. Fiskarkåren har idag hög medelålder och nyrekryteringen till branschen är liten. Fortsatt dålig lönsamhet gör att antalet fiskare sannolikt kommer att fortsätta att minska.

Fisket med rörliga redskap efter kusten är fritt. Rätt till fiske med fasta redskap följer med fastighet. Fisket regleras i författning av Fiskeriverket.

Fisket i norra kommundelen begränsas idag av den verksamhet som bedrivs på skjutfältet i Tåme.

Länets mest betydelsefulla område för yrkesfiske återfinns i Skelleftebukten. I Skellefteälvens mynningsområde finns länets enda sk terminalfiskeområde där restriktionerna för fiske minimerats för att öka fisket efter odlad lax. Därmed skonas de vilda laxbestånden.

I de övriga älvarnas mynningsområden finns fredningsområden för att skydda lax och öring mot fiske.

Kågefjärden, Hålfjärden och Skelleftebukten är av riksintresse för yrkesfisket.

Rennäring

Stora delar av kommunens yta är av betydelse för rennäringen. Varje betesområde har olika egenskaper som gör det värdefullt under olika perioder på året och områdena kan därför inte ersätta varandra. Eftersom renens egenskaper gör den beroende av speciella beten under olika tider på året, vandrar den i ett mer eller mindre bestämt mönster i de olika betesområdena.

Rennäringen lever sida vid sida med andra näringar och former av mark-utnyttjande. Det är då ofrånkomligt att konkurrens om marken och dess resurser uppstår mellan andra intressen.

Berörda samebyar inom kommunen har tagit fram markanvändningskartor med årstidsland, flyttleder, samlingsställen, etc. Redovisningen ska ses som ett genomsnittsförlopp eller ett normalår för renskötseln där avvikelser snarare är regel än undantag. Avvikelse-

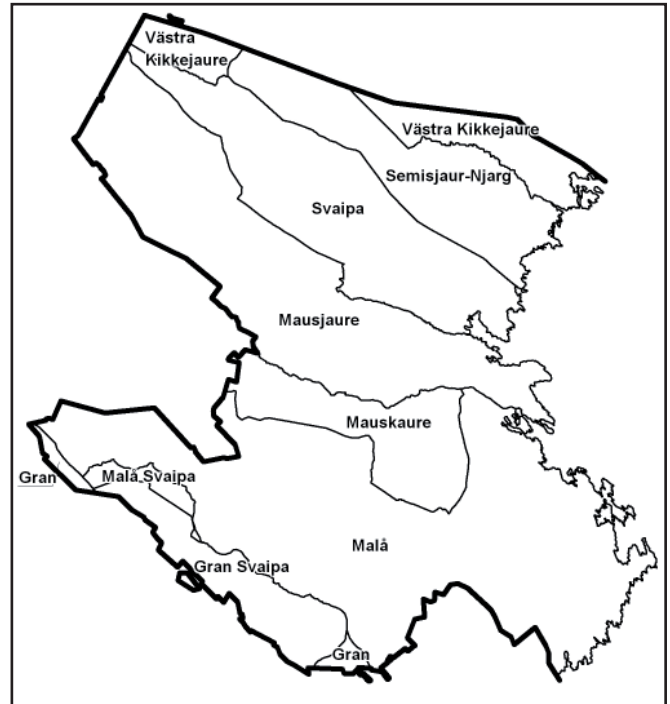
serna är en följd av klimat- och betesförhållandena som ger olika förutsättningar varje år.

Berörda samebyar inom kommunen är följande: Svaipa, Västra Kikkejaure, Semisjaur-Njarg, Mausjaure och Malå.

Rennäring inom planområdet

Inom planområdet finns ett större område, Ostnäset, som är av riksintresse för rennäringen, se karta. Ostnäset är Svaipas östligaste kärnområde under vinterhalvåret och ligger öster om E4 mellan Kågefjärden och Bredviksfjärden. Området nyttjas enbart vintertid då betesmöjligheterna är goda. Strax söder om Ostvik finns en svår passage vid flyttning till och från området.

I kustområdet finns även andra markområden som är viktiga för rennäringen.

Samebyar inom Skellefteå kommun.

Ostnäset – av riksintresse för rennäringen.

Rekommendationer – rennäring

Markområden som har betydelse för rennäringen ska så långt möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra näringens bedrivande. Områden som är av riksintresse för rennäringen ska skyddas mot åtgärder som avses i första stycket 3 kap 5 § MB.

Planering i områden som är viktiga för rennäringen genomförs efter samråd med samebyarna.

Försvarets intressen – Tåme skjutfält

Tåme skjutfält är av riksintresse för totalförsvaret med stöd av 3 kap 9§ Miljöbalken. Försvarmakten hävdar riksintresse för totalförsvaret innanför på kartan markerad gräns. Miljöbalken 3 kap 9§, andra stycket: ”Områden som är av riksintresse på grund av att de behövs för totalförsvarets anläggningar skall skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna.”

Historik

Den militära verksamheten vid Tåme skjutfält påbörjades år 1943. Skjutfältet är unikt för Sverige, då det är det enda skjutfältet i subarktiskt klimat som riskmässigt medger skarpskjutning med stridsvagn 121/122 samt skarpskjutning med pilammunition till stridsfordon 90. Skarpskjutning med stridsvagn 121/122 kräver ett mycket stort riskområde på ca 6–7 mil. Skjutfältet är det enda fält norr om Utö i Stockholms skärgård där pilammunition med så stort riskområde medges. Tåme skjutfält nyttjas främst av Sveriges nordligaste förband, dvs för närvarande I19, A9, F21 och hemvärnet. Fältet nyttjas även av Försvarets Materielverk (FMV), försvarsindustrin och utländska förband.

Av hänsyn till kringboende råder skjutförbud med grovkalibrig ammunition och sprängning under perioden 15 juni–15 augusti samt från dagen före julafton till och med trettondagshelgen varje år.

Skjutdagar

Länsstyrelsen beslutade 2006–12–20 om slutliga villkor avseende antalet skjutdagar under året och dess fördelning för Försvarmaktens verksamhet vid Tåme skjutfält enligt följande tabell:

	Vardag totalt	Vardag 07–17	Vardag kväll 17–22	Vardag natt 22–07	Helgdag* totalt	Helgdag* 07–17	Helgdag* kväll 17–22	Helgdag* natt 22–07
Totalt 200 dagar	180	180	70	10	20	20	9	0
Varav skjutning med stridsvagnskanon	30	30	15	2	10	10	0	0

*Med helgdag avses lördag, söndag och helgdag.

Beslut

Regeringen har 2004 beslutat att återvisa överklagan av frågan angående vissa villkor för Tåme skjutfält, till Länsstyrelsen med följande motivering: ”Bullerstörningar från verksamheten vid Tåme skjutfält och möjligheterna att begränsa dessa var centrala frågor vid tillståndsprovningen av verksamheten 1996.

Regeringen har i beslut 2006–07–13 uppdragit till samtliga länsstyrelser att verka för en anpassning av gamla miljötillstånd till miljöbalkens krav. Regeringsuppdraget anger att

omprövning av tillstånd som har utfärdats enligt miljöskyddslagen och som har särskild betydelse ur miljösynpunkt bör vara avklarade bör vara avklarade till år 2009.

Miljödomstolen avvisar 2008–08–19 Försvarmaktens överklagande om omprövande av verksamheten vid Tåme skjutfält.

Buller

Försvarmakten har under 2008 gjort en ny bullerberäkning för Tåme skjutfält. Restriktioner kommer fortsättningsvis att gälla inom det bullerstörda området runt skjutfältet.

Kommunens expansionsplaner för Byske tätort underlättas i och med införandet av en ny bullerzon och minskning av försvarets riksintresse runt Tåme skjutfält. En ny översiktsplan för Byske tätort kommer att vara klar under 2009.

I Renholmen har kommunen under 80-talet planerat för ett 100-tal nya tomter för fritidsbebyggelse. I kustplanen bedöms att området öster om Renholmen bör detaljplaneläggas om ytterligare fritidsbebyggelse efterfrågas i området.

Kommunens ståndpunkt är att omkringliggande byar på lång sikt ska kunna utvecklas utan olägenhet från skjutfältet. Antalet skjutdagar med stridsvagn har slutligen begränsats i antal och tider. Inom det bullerstörda området föreslås att byggandet m m klarläggs i särskild ordning inom ramen för PBL-lagstiftningen.

På kartorna visas riksintresseområdet i sin helhet respektive detaljerat över Tåme skjutfält.

Rekommendationer – Tåme skjutfält

Kommunen har tidigare anfört att verksamheten vid Tåme skjutfält på längre sikt helt bör upphöra till förmån för andra intressen.

Kommunens uppfattning är att skjutning med stridsvagn 121/122 helt ska upphöra i avvaktan på en total omprövning av skjutfältet enligt 24 kap 3 och 5 §§ miljöbalken.

Plan- och bebyggelsefrågor bör lösas med utnyttjande av regelverket i Plan- och bygglagen. Införande av områdesbestämmelser är en planeringsmetod som kan reglera bygglovhanteringen runt Tåme skjutfält. Byggnadsreglerande bestämmelser bör utformas i en dialog mellan kommunen och Försvarmakten.

Turism

Skellefteå kommun har genom Tillväxt Skellefteå tagit fram en strategisk plan för utveckling av turistnäringen som ska vara ett underlag och fungera som vägledning för framtida vägval, beslut och satsningar för Skellefteå kommun. Den ska även fungera som en plattform för det kommande arbetet med utveckling av turistnäringen för andra berörda parter.

Turistnäringen är den näring som bedöms ha störst tillväxtpotential globalt sett. Generellt har norra Sverige attraktionskraft på Syd- och Mellaneuropa, Storbritannien samt delar av Asien. Det anses dock svårt att ta sig hit till ett bra pris med olika kommunikationer, bland annat har flyget en mycket stor betydelse. Andra synpunkter är avsaknad av paketerbjudanden, dåligt samordning av utbud, ej bokningsbara aktiviteter samt bristfällig information på olika språk. Avsaknad av ”riktiga turisthotell” med hög standard nämns också, samt önskemål att hotellen ska vara naturnära, med tillgång till en mångfald aktiviteter. Ytterligare synpunkter är brist på utvecklad turistisk infrastruktur samt att service och värdskap kan bli bättre. Slutsatsen av denna sammantagna bedömning från insamlade synpunkter gör att mönstret pekar mot att regionen har en stor tillväxtpotential.

I Skellefteå kommun spenderade besökarna under 2006 över 800 miljoner kronor, vilket gav underlag till sysselsättning för cirka 700 personer på helårsbasis.

Naturbaserad turism både vinter och sommar är det högst prioriterade utvecklingsområdet. Övriga är sommarturism, shoppingturism, evenemangs- och nöjesutveckling, konferens- och affärsturism, värdskap samt att öka tillgängligheten för besökare.

Vad gäller sommarturismen har kommunen redan väl uppbyggda marknader med flera intressanta målgrupper. Skellefteå och Byske är fullbokade innan säsongen börjar. Längs kusten finns dock en utvecklad potential för samma målgrupper med vackra lägen och sandstränder. Detta kräver etablering av turistiska boendeanläggningar motsvarande exempelvis Byske camping alternativt en riktig turisthotellanläggning på lämplig plats, som kan ge en spin-off effekt i närliggande samhällen.

Översiktsplanen för kusten påverkar förutsättningarna för turismens utveckling genom riktlinjer för mark- och vattenanvändning och lokalisering av bebyggelse och verksamheter. I översiktsplanen är Kågnäset, Skellefteå älv med starten/ingången i Skelleftehamn upp till Skellefteå samt Lövångerskusten, framförallt området vid Bjuröklubb intressanta områden för turism. Här finns möjligheter att utveckla naturturism med olika åretruntupplevelser.

En utveckling av turismen kräver ett lokalt engagemang där markägare, lokalbefolkning och myndigheter är delaktiga i processen. En utveckling av turismen måste också kombineras med infrastrukturella åtgärder.

I översiktsplanen har hittills ett område norr om Storsand, Bjuröklubb reserverats för utbyggnad av turismen, d v s en högklassig campingplats, stugbyar samt turistnäring i form av hotell etc.

Det är viktigt att utveckla en förståelse och koppling mellan turism–miljö och natur–miljö- och naturvård i kustområdet. Åtgärden kan vara att upprätta en mer detaljerad studie av dessa områden, främst Lövångerskusten som är område av riksintresse för naturvården, friluftslivet samt kulturmiljövården.

Det är även viktigt att i utbyggnadsplanerna av vindkraft respektive skogsavverkning väga in/stämna av mot planer avseende investeringar och etableringar inom turistnäringen.

Rekommendationer – turism

Kommunen ska verka för en utökning av bäddar för besöksnäringen i form av hotell, camping, stugor m m.

Turistnäringen ska ytterligare förstärka Skellefteå som en framsynt tillväxtkommun, attraktiv att bo och verka i.

Fördubbla antalet sysselsatta till 2015. Det innebär ytterligare 700 årsanställda inom turistnäringen.

Berggrund

Berggrunden i Skellefteå kommuns kustområde är varierad. I kommunens sydligaste och nordligaste delar dominerar s k migmatitgnejs. Kring Kågefjärden och Byske finns inslag av granit och söder om Skellefteå förekommer ett större område med förgnejsad järngranit. Söder om Byske och strax norr om Skellefteå finns inslag av skiffrar och gråvackor.

Lösa avlagringar

Landisens erosion och avlagringar vid isens avsmältning har till stor del format landskapet vid Skelleftekusten. Hela planområdet har legat under havsytan efter istiden. Kustområdet har sedan successivt höjt sig ur havet varpå landområdet i stor utsträckning påverkats av svallning. I exponerade områden har finjordfraktionerna spolats bort och kala berghällar och blockfält av klappersten blottats. Sediment från havsvågor och vattendrag har avsatts som finkorniga havssediment i skyddade lägen.

Kustområdets jordarter domineras av olika typer av moränjordar som ofta är utdragna i inlandsisens nordväst-sydostliga riktning till s k drumliner och mindre, mot isrörelseriktningen tvärgående ryggar, ändmoräner, DeGeermoräner. Kusten norr om Kågefjärden är en utpräglad drumlinkust. Skellefte- och Kågeälvens nedre dalgångar består av finkorniga sediment som till stor del är uppodlade. Vid älvarnas mynningsområden möter de flacka jordbrukslätterna den karga moränkusten vilket gör utloppen ofta mycket variationsrika. I skyddade innerfjärdar ansamlas finare sediment längs s k ackumulationsstränder. Några av länets största havssandstränder finns längs Skellefteås kust, varav den största är Storsanden söder om Bjuröklubb.

Landhöjning

Skellefteå kommun har en lång kuststräcka som uppgår till ca 430 km. Skärgården är endast svagt utbildad med ca 190 holmar och öar.

Landhöjningen är längs Skellefteås kustområde störst i landet med strax över 9 mm/år. Nya landområden bildas hela tiden och därmed en mycket intressant dynamik där olika växt- och djursamhällen avlöser varandra. Mest påtagligt ses detta i grunda havsvikar som inom en mansålder helt kan förvandlas till fast mark med en helt ny vegetationsmiljö.

Kulturlandskapet har också kontinuerligt förändrats genom landhöjningen – kustnära bronsåldersgravar ligger nu på bergknallar, hamnar och fiskeplatser har blivit obrukbara och omlokaliseras etc.

Till skillnad från övriga kuststräckor i Kvarken har Skellefteås kust ett större vattendjup, färre öar och större inslag av klipp- och sandstränder. Den södra delen av kuststräckan är relativt kuperad med många mindre bergkullar, medan den mellersta och norra delen är genomgående flack med få markerade berg.

Naturgrus – grundvattenresurs

Skellefteå kommun genomkorsas av tre stora grusåsar som når ner till kustområdet – Skellefte-, Kåge- och Byskeåsen. Alla grusåsar är vattenförande och dricksvattenresurs i dag och för framtida behov. Åsarna är inte orörda utan vissa partier är exploaterade.

Uttag av grus kan påverka grundvattnets kvalitet och kvantitet. Jordlagret utgör ett naturligt filter och en spärr som kan hindra förorenande ämnen respektive bakterier och virus att nå grundvattnet. Nederbörden får kortare väg till grundvattnet då vegetationen tas bort vilket kan medföra en ojämna vattenkvalitet och en ökad försurningspåverkan.

Sveriges geologiska undersökning (SGU) anser bland annat Skellefte-, Kåge- och Byskeåsen som speciellt värdefulla på grund av den goda vattentillgången och bedömer att de har nationell betydelse för dricksvattenförsörjningen. Källa: SGU RM 115

Naturgrus – naturvärde

De tre nämnda grusåsarna har ett högt naturvärde. I de flesta åsar har täktverksamhet förekommit i varierande skala varpå naturvärdena där har decimerats mer eller mindre. Men fortfarande finns skyddsvärda partier. Enligt de naturgrusinventeringar som utförts i kommunen finns det ett antal svallgrusområden längs kusten med höga naturvärden. Inventeringarna täcker inte kommunens kust fullständigt.

Rekommendationer – naturgrus

2003 färdigställdes arbetet med en materialhushållningsplan för Skellefteå kommun.

Följande förslag till strategi föreslogs bland annat:

- Inga nya tillstånd ges för nya eller utökade täkttillstånd av naturgrus annat än vid mycket välmotiverade fall.
- Geologiska formationer i klass 1 samt huvuddelen (90%) av klass 2 bevaras och skyddas från täktverksamhet.

Problemområden

Svartmocka/sulfidjordar

Svartmocka/sulfidjordar förekommer på flera ställen längs kusten. Dessa bildades under littorinaperioden i ett varmare, saltare och näringsrikare vatten än dagens hav. När dessa jordar kommer i kontakt med syre på grund av landhöjningen eller mänskliga verksamheter, t ex dikning, oxideras sulfiderna till sulfater och svavelsyra bildas. Vid regn och snösmältning lakas denna ut och försurar de vattendrag och sjöar som berörs. Försurningen leder också till att metaller, t ex järn, aluminium och tungmetaller, frigörs.

Rekommendationer – svartmocka/sulfidjordar

Vid all byggnation ska hänsyn tas till svartmocka/sulfidjordar så att den inte leder till försurning av vattendragen.

Områden i kustområdet med risk för förekomst av svartmocka/sulfidjordar.

Arsenik i mark och vatten

Där det finns sulfider i berggrunden eller i moränen kan halterna av arsenik i grundvattnet vara förhöjda. Sulfidrika bergarter som vissa skifferar och andra äldre sedimentbergarter, t ex gråvackor, kan medföra problem med arsenikhaltigt dricksvatten.

Det är framförallt i bergborrade brunnar detta visar sig. Morän med arsenikinnehåll förekommer utefter kusten vilket också kan orsaka förhöjda arsenikhalter i dricksvattnet och då framförallt från grävda brunnar. Hittills har provtagning ur brunnar från Bovenområdet och västerut visat förhöjda arsenikhalter.

Radon i mark och vatten

Radon är en radioaktiv gas som människor får i sig genom andningsluften. Med en förhöjd halt av radon i inomhusluften ökar risken att drabbas av lungcancer.

Radon i bostäder kan komma från tre olika källor, marken, byggnadsmaterial eller genom vattnet. En modern ventilation skapar undertryck i byggnaden och kan på det sättet

dra in radonhaltig markluft. Dricksvatten som varit i kontakt med radonhaltig mark kan också leda till förhöjda radonhalter. Radon från vatten sprids till luften via duschning och matlagning och kan på detta sätt höja halterna av radon i inomhusluften. Mer omfattande undersökningar krävs för att få kännedom om den verkliga bilden av radonhalter i vatten. Gränsvärden finns för radon i bostäder och i dricksvatten.

För Skellefteå kommun finns en radonriskkarta som översiktligt visar områden med hög, låg och normal risk för radon i mark och grundvatten. Stora delar av kuststräckan klassas som lågriskområde med inslag av högriskområden. Generellt kan sägas att grusåsar utgör högriskområde men även vissa moränryggar finns markerade på kartan. Kuststräckan från Ostvik och norrut mot länsgränsen räknas som högriskområde. Sträckan från Bjuröklubb och söderut klassas som normalriskområde.

Rekommendationer – radon och arsenik

Vid planering av nya fritidshusområden är det en fördel att lösa dricksvattenfrågan genom gemensamma anläggningar för att ha bättre kontroll på arsenik, radon och eventuella föroreningar.

Områden med hög risk för markradon i den norra kommundelen.

Förorenad mark

Länsstyrelsen i Västerbottens län har genomfört en översiktlig identifiering av länets förorenade områden. Avsikten med identifieringen är att kartlägga var det finns risk för markföroreningar från pågående eller nedlagda verksamheter. Att ett objekt är identifierat behöver alltså inte innebära att det är förorenat. I nästa steg bedöms om det finns behov av mera undersökningar. Visar sedan markprover på en förorening blir en sanering aktuell.

Inom Skellefteå kommun har 654 objekt identifierats varav ca 40 inom kustplanens område. Om något av dessa områden blir berört i någon form måste undersökning av eventuell förorening påskyndas.

Allmänt

Kommunens målsättning är att strand- och grundområden som inte är exploaterade ska skyddas med hänsyn till deras betydelse för växt- och djurlivet samt det rörliga friluftslivet. Exploateringar undviks i större sammanhängande områden med dokumenterade natur- och kulturvärden. På grund av landhöjningen är det också olämpligt att förlägga fritidsbebyggelse vid t ex grunda havsstränder.

I planen har såväl skyddsvärda områden – områden med höga natur- och kulturvärden – som områden för fortsatt exploatering redovisats. De sistnämnda finns i anslutning till tidigare exploaterade områden, där kompletteringsbebyggelse kan accepteras eller i anslutning till strandområden som saknar natur och friluftsvärden. Enstaka bygglov för nyetableringar i strandnära lägen bör bedömas restriktivt.

Landhöjningen är ett särskilt problem vilket på sikt torde generera ansökningar om muddring, nya pirar, längre bryggor, etc för att det även i framtiden ska vara möjligt att nyttja vattenområden invid etablerade fritidshusområden. Möjlighet till gemensamma brygglägen/båtplatser bör klarläggas och genomföras genom detaljplanering. Utökad exploatering av strandområden begränsas med sådant förfarande. Nya enskilda större bryggor ska bedömas restriktivt. Små och mobila bryggor bör tillåtas.

Generellt bör strand- och grundområden som inte är exploaterade skyddas med hänsyn till deras betydelse för växt- och djurlivet samt för det rörliga friluftslivet. Exploateringar undviks i större sammanhängande områden med dokumenterade naturvärden.

Dispens från strandskydd bör kunna prövas när det handlar om komplettering i områden som redan har bebyggelse. Byggnadsnämnden som tillsammans med länsstyrelsen har dispensbefogenheten tillämpar utifrån gällande riktlinjer strandskyddsbestämmelserna inom kommunen.

Byggnad av bryggor och pirar, muddring etc är enligt miljöbalkens definition vattenverksamhet (11 kap MB) och det krävs enligt huvudregeln tillstånd för sådana verksamheter. För vissa vattenverksamheter räcker det dock med att anmäla för samråd till länsstyrelsen (12 kap 6 § MB).

Rekommendationer – strandskydd

Strandskyddet regleras i lag som inte kan ändras av kommunala riktlinjer. Kommunen tillsammans med länsstyrelsen prövar dock dispenser och har ett visst tolkningsutrymme.

Vattenverksamhet som påtagligt kan påverka landskapsbilden samt växt- och djurlivet, t ex byggande av stora bryggor och pirar samt muddring, ska undvikas i ekologiskt känsliga områden. Vid strandskyddsprövning av stora bryggor och pirar ska samordning eftersträvas.

Med nuvarande regelverk krävs en 100 m bred zon som naturmiljö mellan bebyggelsen och vattnet. Kommunen bedömning är att förutsättningarna på platsen bör få avgöra hur stort avståndet ska vara och prövningen bör normalt göras i detaljplan.

Skogar med höga värden för natur, kultur och friluftsliv

Skogen inom kustområdet är också en stor tillgång för friluftsliv och rekreation. Kustområdet har stora möjligheter att kunna utveckla en extensiv naturturism, vilket på sikt kan öka utkomstmöjligheterna framför allt efter Lövångerskusten. Vid skötsel av skog ska hänsyn tas till natur- och kulturvårdens intressen i enlighet med Skogsvårdslagen (1995). I Skogsvårdslagen redovisas att skogsbruket ska ske på ett naturanpassat sätt så att rekreations-, kultur- och naturvärden beaktas.

Skogsstyrelsen har fått bredare sektorsansvar och därmed ökat ansvar för naturinventeringar, t ex nyckelbiotopsinventering. På senare år har två nya skyddsinstrument för skydd av värdefull natur på skogsmark tillkommit, biotopskyddet med syfte att skydda värdefulla biotoper (<5ha) för hotade växt- och djurarter samt naturvårdsavtal. Det senare är ett komplement till naturreservat och biotopskydd och bygger till stor del på markägarens intresse.

Ansvarsbiotoper

I Skellefteå kommun finns flera livsmiljöer (biotoper) som är typiska för kommunen eller där kommunen hyser en stor andel av biotopen i regionen, landet eller i Europa, så kallade ansvarsbiotoper. De successionsstadier som uppkommer vid landhöjningskusten är unika för Bottniska viken. Den naturliga dynamiken och de naturliga processerna är särskilt betydelsefulla ur natursynpunkt om de fått fortgå ostört under lång tid.

Klippstränder – En betydande del av länets klippstränder finns längs Skellefteås kust och dessa har ofta höga botaniska värden.

Sandstränder – Skellefteå kommun hyser en betydande andel av länets sandstränder och har därmed ett ansvar att bevara dess typiska flora och fauna.

Kustskogar – Bottenvikens kustskogar är nationellt och internationellt unika med sin dynamik präglad av den kraftiga landhöjningen. Bland successionsstadierna finns flera olika skogstyper. Ofta förekommer den typiska albården närmast stranden, med ett uppväxande granbestånd längre från land. I karga och exponerade områden för lågvuxna tall- eller granbestånd en hård kamp mot vind och vattenbrist. Kustskogarna med sin stora variation hyser flera växt- och djurarter speciellt knutna till dessa. Kommunerna vid Bottenviken har ett världsansvar att skydda dessa skogar som saknar motsvarighet i världen.

Kustgranskog.

Å- och älvmyningar – Skellefteälvens mynningsområde är ett av Norrlands intressantaste mynningsområden.

Kustnära sjöar – De kustnära sjöarna i Skellefteå kommun är botaniskt särpräglade i jämförelse med sjöarna i länets södra delar.

Betade havsstrandängar – Kågefjärdens betade havsstrandängar är de enda i sitt slag i länet.

Skogsälvar – Åbyälven, Byskeälven, Kågeälven och Bureälven utgör hälften av länets älvar med naturlig reproduktion av lax, havsöring och flodnejonöga.

Ansvarsarter

Ansvarsarter är arter där ett område, t ex en kommun, hyser en stor andel av regionens, landets eller Europas population och därmed har ett speciellt ansvar för deras överlevnad. För Skellefteå kommun gäller detta t ex bergand, grenlav, havtorn och ripbär. Några andra arter, t ex strandögontröst och bottenviksmalört, är viktiga att ta hänsyn till då de endast förekommer runt Bottenviken. Kommunerna vid Bottenviken har ett gemensamt ansvar att skydda och bevara arter som är unika för regionen.

Havtorn.

Skyddad kustnatur

Speciellt värdefulla naturområden kan få naturvårdsförordnande och skyddas enligt 7 kap Miljöbalken. Det finns olika skyddsformer, bl a nationalpark, naturreservat, naturminne, växt- och djurskyddsområde, biotopskydd eller Natura 2000. Naturmark kan också ges skyddsstatus som riksintresse för naturvård, friluftsliv eller kulturmiljövård.

Den koncentration av naturreservat som ofta finns längs kust och skärgård speglar exploateringsstrycket och ger ett uttryck för samhällets ambition att slå vakt kring friluftslivets och naturvårdens intressen.

I Skellefteå kommun har 21 områden utsetts till riksintresse för naturvård. Fyra av dessa berör direkt kust- och skärgårdsområdet och ytterligare ett ligger inom planområdet. Av kommunens fem naturskyddade kustmiljöer är fyra reservat och ett naturvårdsområde. Längs kommunens kust- och skärgård skyddas tio områden enligt Natura 2000 som är EU's nätverk för skydd av sällsynta biotoper och arter. Flertalet Natura 2000 objekt är sedan tidigare skyddade, men avgränsningen kan variera beroende på vad man avser att bevara, t ex en art knuten till en viss miljö, en naturtyp eller en hel älvdal.

Kinnbäcksfjärden i kommunens nordligaste del är av riksintresse för naturvård och utgörs av Kinnbäcksfjärden, de större öarna Buskön/Kringsön och Pite-Rönnskär, ett antal mindre öar och delar av kuststräckan. Fjärden är Västerbottens enda större havsvik där inget större vattendrag mynnar och dessutom ovanligt slutet med en fjordlik tröskel, varpå vattenomsättningen blir låg. Den kraftiga landhöjningen gör att fjärden

snabbt grundas upp och isoleras mer och mer från Bottenviken. I fjärden finns olika moränformer som ger området ett karaktäristiskt utseende med transversalmoräner och drumliner. Stränderna är till största delen acumulationsstränder med en för Bottenviken representativ vegetation. Buskön/Kringsön är kommunens näst största skärgårdsö och består till största delen av talldominerad kulturskog, men har flera delområden med intressant natur. Hela fjärden har stor betydelse för fågellivet. Kinnbäcksfjärden är ett av de värdefullaste områdena av sitt slag och bör med hänsyn till hotbilden snarast skyddas (Naturvårdsverket 2000).

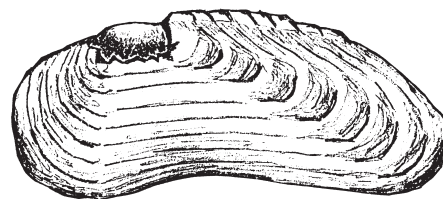
Åbyälven är kommunens nordligaste skogsälv. Från länsgränsen och till mynningen är fallhöjden 155 m och är på den sträckan brantare än någon annan norrlandsälv.

Vid Hednäs finns ett vattenkraftverk, men för övrigt är Åbyälven skyddad mot vidare utbyggnad. Genom nätverket Natura 2000 skyddas vattenområdet. Älven omges till största delen av skogsmark, men odlingsmark finns vid byarna Ålund, Källbomark och Åbyn.

Åbyälven är ett viktigt reproduktionsvatten för många havsvandrande fiskarter, t ex lax, havsöring, harr, lake, sik och flodnejonöga. I älven finns även utter och flodpärlmussla.

Älven har en mycket stor betydelse för friluftslivet och sportfiske. Fredningsområden som reglerar fisket med nät och fasta redskap finns i älvens mynning.

Byskeälven är en av få outbyggda skogsälvar i Sverige. Den rinner från de inre delarna av Norrbotten och genom Byske samhälle för att mynna i Bottenviken. Älvlandskapet har flera mycket höga geovetenskapliga värden. Avseende växtlivet är Byskeälven en av de artrikaste skogsälvarna. Älven är viktig som reproduktionsvatten för lax och havsöring och hyser ett av norra Sveriges starkaste utterbestånd. Den mycket skyddsvärda arten flodpärlmussla förekommer i älven och i några av dess biflöden. Älvdalen har mycket stor betydelse för friluftslivet och sportfisket. Den är av riksintresse för naturvård, friluftsliv samt kulturmiljövård och vattenområdet skyddas enligt Natura 2000. Älven är skyddad mot vattenkraftsutbyggnad och i mynningsområdet finns fredningsområden för fiske med nät och fasta redskap.

Flodpärlmussla.

Utstenarna är en mindre skogsbevuxen skärgårdsö i Bredviksfjärden mellan Byske och Kåge. Ön är låg och flack och till största delen bevuxen med granskog. Utstenarna är ett naturreservat och även Natura 2000 objekt.

Kågefjärdens havsstrandängar är Västerbottens enda nuvarande betade havsstrandäng. Skogsmarken och strandängarna har ett tydligt inslag av kulturmarksväxter. Lokalen ingår i nätverket Natura 2000.

Kalkstenstjärn är en klassisk växtlokal för den i Sverige mycket sällsynta finnrosen, men hyser även andra sällsynta och hänsynskrävande växter. Områdets höga botaniska värden har gjort att det utsetts till naturreservat, Natura 2000 objekt och riksintresse för naturvård.

Burehällorna är en ö i direkt anslutning till kusten söder om Bureå med omfattande hållmarker och sandständer. Hällorna är ett mycket uppskattat utflyktsmål och skyddat som naturvårdsområde.

Innerviksfjärdarna är Skellefteås största lövskogsområde och omfattas av Skellefteälvens mynningsområde samt Norra och Södra Innerviksfjärden. Området är en av norra Västerbottens viktigaste häck- och rastlokaler för våtmarksfåglar. Marken är till största delen flack med vidsträckta sedimentlätter och många varierade naturtyper. Här finns grunda accumulationsvikar, strandängar, sumpskogar, kärr samt skogs- och jordbruksmark. Innerviksfjärdarna är av riksintresse för naturvård och till största delen skyddat som naturreservat.

Fjälbyn Skogen är genomgående naturskogsartad med beståndsåldrar på omkring 200 år. I områdets centrala delar ligger en myr som omges av gammal mager tallskog. I norra delen dominerar mossrik granskog medan de södra delarna intas av ett barrblandat bestånd. Öster om myren finns ett sumpskogsstråk. Döda träd finns i måttliga till rikliga mängder och utgör olika trädslag och nedbrytningsgrad. Det är torrträd och lågor av gran som dominerar. I området finns inga spår av bränder.

Det är mycket ovanligt med så pass opåverkade kustbarrskogar i regionen. Avståndet till Bottenvikskusten är endast 1 km. Området skyddas som naturreservat och Natura 2000 objekt.

Lövångerskusten inklusive Gärdefjärden omfattar en ca 50 km lång sträcka söder om Skellefteå från Vändskären till Malören i Robertsfors kommun. Området är mer omväxlande än västerbottenskusten i övrigt. Kuststräckan är av stort geovetenskapligt intresse med landhöjningsprocesser och stor mångformighet. Längs kusten finns flera sällsynta växtarter. Området hyser flertalet viktiga fågel- och häckningslokaler, däribland den igenväxande Gärdefjärden med arter som grå- och svarthakedopping samt dvärgmås. Hela kustområdet är av riksintresse för naturvård och Gärdefjärden är dessutom skyddad som naturreservat och Natura 2000 område.

Gärdefjärden vid Lövångerskusten.

Skallöns västra del utgör en bruten och varierad kuststräcka. Skogen är generellt gammal med ovanligt lite påverkade bland- löv- och barrskogar. I området finns urskogsartade kärnområden och ostörda landhöjningsmiljöer. Skogen är livsmiljö för flertalet sällsynta och rödlistade naturskogsarter och är även värdefull för fågellivet. Som ett bevis på områdets höga naturvärden skyddas det som naturreservat och enligt Natura 2000. Skogsvårdsstyrelsen har avgränsat flera mindre kärnor med höga naturvärden, s k nyckelbiotoper.

Skötgrönnan är en skärgårdsö långt ute i kustbandet nordväst om Skallön. Naturen är särpräglad med sand- och grusavlagringar och rundslipade hållmarker. Ön är ett populärt utflyktsmål och omges av långgrunda sandstränder. Skötgrönnan skyddas som naturreservat och Natura 2000 objekt. Ön tillhör Piteå kommun.

Bjuröklubbs naturreservat är Västerbottens östligaste kustavsnitt. Klubben består av ett 47 meter högt kalspolat berg. Området är kraftigt exponerat av havets vindar och vågor som ger naturen en varierad och speciell prägel. Marken består av klipp- och blockstränder, klapperstensfält, sanddyner, karg ris- och hedvegetation samt svallande moränjordar.

I sydost skjuter Grundskatan ut som en 700–800 meter lång stenrevel i havet. Storsanden söder om Bjuröklubb är med sina dryga 1,5 kilometer Västerbottens längsta sandstrand. I höjd med Bjuröklubbs fyr växer fjällväxten ripbär på sin enda kända kustlandsförekomst i landet. Vattenvegetationen utanför de östra delarna är rik med flera ovanliga och för Västerbotten sällsynta arter av kransalger. Skogarna inom reservatet är delvis naturskogsartade med förekomst av hotade insekter, i synnerhet i de kustnära delarna.

Bjuröklubb är en av norrlandskustens viktigaste lokaler för studier av fåglarnas flyttning under höst och vår. Hela Bjuröklubb är skyddat som naturreservat och Natura 2000 objekt samt ligger inom lövångerskusten. Bjurön-Fällan är utpekad som kulturmiljö av riksintresse med en rad lämningar från månghundraåriga aktiviteter.

Grundskatan vid Bjuröklubb.

Skyddsvärda naturområden

Längs Skellefteås kust finns ett antal områden med höga naturvärden som ännu inte har ett fullgott skydd. Dessa har ofta höga värden för t ex skogs- och vattenlevande växt- och djurarter, fågellivet samt för friluftsliv och rekreation. Till stöd för bedömningar av planerade naturreservat, har bland annat kommunens och länsstyrelsens naturinventeringar använts.

De kustområden inom kommunen som hyser höga naturvärden och som varken är skyddade eller tidigare beskrivna anges från norr till söder.

Romelsöns sydöstra del Naturskogen på Romelsöns sydöstra del hör till de äldsta och mest opåverkade skogarna både i Skellefteås skärgård och i länets kustregion som helhet. Vedsvampfloran är synnerligen rik med förekomster av flera mycket ovanliga och starkt hotade arter. Variationsrikedomen med ständiga växlingar mellan olika skogsty-

per, orördheten, rikedomen på död ved av både gran och tall och den rika svampfloran motiverar att området förs till den högsta värdeklassen. Området är även ett attraktivt och lättillgängligt utflyktmål.

Hela området bör skyddas från alla typer av ingrepp, såväl produktiv skogsmark som impediment. På grund av att objektet är smalt och utsatt, kan åtgärder för att modifiera skogsbruket i delar av skogsmarken som gränsar till området, bidra till att förstärka områdets naturvärden. Området bör snarast skyddas som naturreservat.

Vånören–Malören Vånörens östra del är ett kraftigt exponerat kustavsnitt med hårt svallade blockstränder, kalspolade hållar och klapperstensavlagringar. I området finns ostörd men lågproduktiv kustbarrskog och kustlövskog. Floran är karaktäristisk för exponerade kustområden och inkluderar sällsynta växter. Orördheten, variationsrikedomen och inslaget av starkt hotade arter gör att skyddsvärdet är mycket stort. Området kring Tärnören är dåligt inventerat men har införlivats i objektet. Skogsbruket kan här fortsättningsvis bedrivas som idag.

Malören är ett ovanligt ostört och mångformigt kust- och skärgårdsområde med en större barrskogsö, ett litet fågelskäer och en skyddad kuststräcka vid Sjöbodsundet med uddar, vikar och en lång rad typiska havsstrandväxter. Området innehåller utmärkta fågelbiotoper och en av Skellefteås skärgårds största och mest intakta barrnatureskogar.

Skogsskötselåtgärder bör helt undvikas på Malören/Buskgrundet, i nyckelbiotopen på Nygrundsudden och i strandnära områden. Malörgrundet bör skyddas från landstigning under fåglarnas häckningstid.

Petberget Ett stort kustområde med improduktiva hållmarker och klapperfält, med gammal tallskog och i den västra delen mer slutna blandskog. Inslaget av riktigt gamla tallar, död tallved och senvuxna aspar är särskilt värdefulla inslag i området. Storleken och orördheten motiverar tillsammans ett högt värde. Närheten till Bjuröklubb förstärker områdets turistiska värde. Området bör skyddas från ingrepp genom inrättande av naturreservat.

Kallviken–Klippskatan Trots enstaka fritidshus har området en utpräglad orörd karaktär. Det domineras av kraftigt exponerad kustgranskog med inslag av lövträd och svagt utvecklade lövbårder mot havet. Underlaget utgörs av kalspolade klippor och klapperstensfält. Området har en mycket välutvecklad flora av framför allt trädlevande lavar med flera mycket sällsynta och starkt utrotningshotade arter. Området har högsta skyddsvärde.

Kallviken.

Områdets inre delar bör snarast skyddas som naturreservat eller biotopskyddsområde. Alla former av störande ingrepp bör undvikas i området, t ex trädavverkning, grävning, schaktning, bebyggelse, etc.

Ledskär–Avanäset m m Området utgörs av en exponerad kuststräcka med det breda Avanäset som i sydlig riktning skjuter ut i Bottenviken. Öster därom ut mot havet ligger ön Ledskär och i en vik väster om Avanäset den mindre ön Grönnborg. Intill ligger också några mindre trädlösa skär. Stränderna är vanligtvis steniga eller utgörs av klippor men på några ställen i mer skyddade vikar förekommer fina sandstränder. Ledskär präglas av klipphöllar och stora klapperstensfält. Avanäset reser sig 30 meter över havsytan och även här utgörs underlaget av berghällar, klappersten och kraftigt svallad morän. I svackorna förekommer små näringsfattiga myrar. Den största av dessa omsluter den på Avanäset centralt belägna Lomtjärnen.

De högre belägna delarna av fastlandet upptas av omfattande arealer hållmarkstallskog av naturskogs kvalitet. Dessa skogar är öppna och luckiga och varierade med minst tre generationer tallar, de äldre upp till ca 300 år. I svackorna och i de flackare partierna närmare stränderna växer kustgranskogar, ömsom luckiga och skiktade, ömsom täta och självgallrande. Mindre partier med gråalbjärder förekommer. Död ved förekommer sparsamt och då främst i form av stående döda träd men även fläckvis som lågor av både tall och gran.

Området hyser mycket höga friluftsvärden med varierande topografi, vackert läge vid bottenvikskusten och är relativt tillgängligt. Områdets storlek och dess opåverkade kustbarrskog ger det ett stort värde för hotade arter. Området bör skyddas från ingrepp genom inrättande av naturreservat.

Juviksskäret På den orörda och varierade skärgårdsön Juviksskäret finns klipphöllar, klapperstensfält och orörd tall-, gran- och rönnskog. Lavfloran inkluderar mycket sällsynta och starkt hotade arter vilket motiverar att ön placeras i högsta naturvärdesklass.

Alla typer av ingrepp måste förhindras i den ekologiskt känsliga naturmiljön på Juviksskäret. Besökarna bör informeras om ön höga naturvärde för att undvika störningar. De höga naturvärdena bör säkerställas genom bildande av naturreservat.

Namn	Objekttyp	Total areal (ha)	Karta
Romelsöns sydöstra del	Naturskog	439	2
Vånören–Malören	Kust- och skärgårdsområde	1826	5
Petberget	Kustområde, inslag av naturskog	325	6
Kallviken–Klippskatan	Havsudde, naturskog	45	7
Ledskär–Avanäset	Kust- och skärgårdsområde, naturskog	490	7
Juviksskäret	Skärgårdsö, naturskog	25	7

Skyddsvärda naturområden inom planområdet.

Rekommendationer – natur

För Skellefteå bör en stor del av naturskyddet inriktas på att bevara livsmiljöer som är typiska för kommunen eller där kommunen hyser en stor andel av biotopen i regionen, i landet eller i Europa, så kallade ansvarsbiotoper.

Längs Skellefteås kust finns stora områden med höga naturvärden som inte är skyddade och därmed löper stor risk att på sikt försvinna. Det visar bland annat de naturinventeringar som kommunen utfört inom kustområdet, på skogsmark och i grunda havsfjärdar. Inventeringarna är en god kunskapskälla och till stor hjälp vid framtagandet av kommunala planer och utarbetandet av strategier.

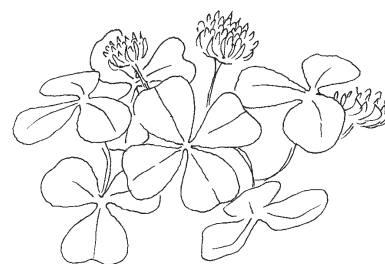
De områden som på kartbilagorna har markerats som värdefull naturmark ska så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada dess naturvärden. Utförlig text se rapporterna: Skogar med höga naturvärden i Skellefteå kommun och Kust- och skärgårdsområden med höga naturvärden i Skellefteå kommun.

För kommun och länsstyrelse finns möjlighet att avsätta naturreservat. För att nå upp till miljö kvalitetsmålet Levande skogar krävs även frivilliga avsättningar från skogsbolagen, privatskogsbruket m fl. Biotopskyddsområden och naturvårdsavtal är två sätt att bevara och utveckla höga naturvärden på exempelvis privatmark. Certifieringen av skogsbruk enligt FSC och PEFC, det senare är speciellt anpassat till privatskogsbruket, bidrar till att skydda ur naturvårdssynpunkt värdefull skogsmark.

Odlingslandskapet

I odlingslandskapet har det skett stora förändringar under de senaste 150 åren. Rationaliseringen av jordbruket har inneburit att landskapsbilden förändrats och odlingslandskapets småbiotoper (åkerholmar, dikesrenar m m) försvunnit till stor del. Slätter- och betesmarkerna som var mycket vanliga förr har minskat kraftigt. Lågproduktiva marker brukas inte längre utan planteras med skog eller växer igen med lövsly. Dessa förändringar har varit negativa för den biologiska mångfalden och många arter av fåglar, växter och insekter har minskat avsevärt.

Längs kusten finns en koncentration av ängs- och hagmarker vid Åbyälvens och Kågeälvens mynningsområden och dalgångar. Flertalet av dessa har höga naturvärden, däribland Kågefjärdens betade havsstrandängar som är de enda av sitt slag i Västerbotten. Värdefull odlingsmark finns även i Byskeälvens dalgång, samt vid Gärdefjärdens och Innerviks naturreservat.

Rekommendationer – odlingslandskapet

Med utgångspunkt från de nationella, regionala och kommunalt utformade miljömålen ska kommunen verka för att odlingslandskapets värden bevaras och utvecklas. Exempel på sådana åtgärder är att undvika exploatering av odlingsmark med höga natur- eller kulturvärden, verka för att ansvarsbiotoper och ansvarsarter i kommunen bevaras, sköta jordbruksmark i anslutning till höga naturvärden så att dessa kvaliteter bevaras samt att värna om jordbrukslandskapets estetiska och kulturhistoriska värden. En förutsättning för att jobba vidare med dessa åtgärder är att en naturvärdesinventering av Skellefteås odlingslandskap genomförs.

Fågellivet

Kustfågelfaunan i länet inventerades av länsstyrelsen under åren 2001–2002. Här beskrivs några av kustområdets viktigaste områden för fågellivet från norr till söder.

Kinnbäcksfjärden, och då främst dess inre delar är fågelrik och viktig för flera arter simänder som häcknings-, ruggnings-, och rastlokal. Speciellt fågelrik är ön Grönnan allra längst in i fjärden. Hela Kinnbäcksfjärden, med innerskärgårdar och grunda sund och djupt skurna vikar utgör en för fågellivet sammanhängande bevarandevärd enhet.

I Åbyfjärden ligger ett antal öar varav **Timmarsgrundet** i ytterfjärden har ett rikt fågelliv. Detsamma gäller för öarna **Yttre Lönngrundet**, **Spärringsgrönnan** och **Tåmgrönnan** i Tåmfjärden där fågelrikedomen ökat kraftigt i arter och antal sedan inventeringen 1976. Det område som sträcker sig från Kågnäsudden till Tåmgrönnan har överlägset ökat mest av samtliga områden längs Västerbottenskusten sedan den tidigare inventeringen.

Flakaromsgrönnan i Byskefjärden är trots sin ringa storlek och närheten till havsbadet ett av länets viktigaste fågelskär. Här bör snarast landstigningsförbud införas.

I Hålfjärden finns fina fågelskär som **Snusan** och **Brottören**. Den senare har långa, flacka och örtrika stränder samt en avsnörd lagun och är ett av de mest intressanta fågel-lokalerna i norra länshalvan. På Snusan har det skett en stor förändring i fågelfaunan jämfört med tidigare inventeringar.

I Skelleftebukten ligger de fågelrika öarna **Sör- och Nörd-Olsgrundet**. Den norra ön är trots närheten till Rönnskärsverken en av norra länshalvans viktigaste kustfågelskär med Västerbottens största gråtrutskoloni. Under 2002 hittades hela 357 par av 18 arter på ön.

Det lilla klapperstensskäret **Tällörevet** norr om Burehällorna har ett sjudande fågelliv där landstigningsförbud bör övervägas.

Hela området mellan Skötgrönnan och Bjuröklubb med Vånören som hjärta är intressant ur fågelsynpunkt med flera fina fågelöar. Det grunda **sundet väster om Malören** har en mängd kvaliteter som ger ett rikt fågelliv. I de **södra delarna av Bäckfjärden**

finns flera fågelskär av varierande storlek. På en av de mindre, Djupputtingsgrundet, återfanns länets största koloni av dvärgmåsar vid 2002 års inventering.

Brattåsfjärden som helhet har ett rikt fågelliv där det mest intressanta noterades på några småöar 250 m norr om Djupvarpsudden.

Älgträsket mellan Uttersjöbäcken och Lövångern är en för våtmarksfåglar mycket betydelsefull häcklokal. Sjöns östra sida med vikar och vidsträckta vassbälten är tillsammans med viken mellan Näset och Lappviken den mest skyddsvärda och betydelsefulla delen. Årligen häckar bland annat flera par gråhakedopping och regelbundet även brun kärrhök. Dvärgmåsar ses ofta vid Älgträsket under häckningstid.

Området kring Kallviken har i söder flera fina fågelöar, där den natursköna **Småskär** kanske är områdets mesta fågelö.

Gråhakedopping.

Namn	Objekttyp	Total areal (ha)	Karta
Renholmsgrundet	Skärgårdsö	1	1
Rönnskärgrönnan	Skärgårdsö	1	1
Kinnbäcksfjärden	Örik havsfjärd	4 275	1
Timmarksgrundet	Skärgårdsö	27	1
Yttre Löngrundet	Skärgårdsö	19	1
Tåmgrönnan	Skärgårdsö	2	2
Spärringsgrönnan	Skärgårdsö	2	2
Långgrundet	Skärgårdsö	9	2
Flakaromsgrönnan	Skärgårdsö	1	2
Romelsöhallan	Skärgårdsö	2	2
Galten, Patran	Skärgårdsöar	19	2
Ommenstenarna	Skärgårdsö	1	3
Snusan	Skärgårdsö	2	3
Brottören	Skärgårdsö	26	3
Holmar NO Storgrundet	Skärgårdsöar	3	4
Nörd-Olsgrundet	Skärgårdsöar	3	4
Sör-Olsgrundet	Skärgårdsö	6	4
Tällörevet	Skärgårdsö	1	5
Sundet V om Malören	Sund	123	5
Södra Bäckfjärden	Örik havsfjärd	418	5
Brattåsfjärden	Örik havsfjärd, barrskog	237	6
Älgträsket	Fågelsjö	173	6
Småskär	Skärgårdsö	28	7

Värdefulla områden för fågellivet.

Havsörn

Havsörnen var praktiskt taget utrotad i Sverige under många år, men i dag är situationen en annan. Ornitologer har observerat allt fler havsörnar inom kommunens kustområde på senare år, vilket tyder på att havsörnshäckningar kan förekomma.

Hoten är dock många mot denna störningskänsliga fågelart. Exploatering av mark för bebyggelse, vägar och olika industriändamål kan spolia häckningsområden för all framtid. Ökad tillgänglighet (genom nya vägar, snöskotrar etc) och ett ökat friluftsliv kan lätt medföra ökade störningar vid bona, och kan även underlätta och medföra ökad risk för illegal förföljelse. En ”ny” potentiell hotfaktor är vindkraften och en lokalisering av stora vindkraftparker till kustområden kan innebära en stor risk för förhöjd dödlighet genom kollisioner.

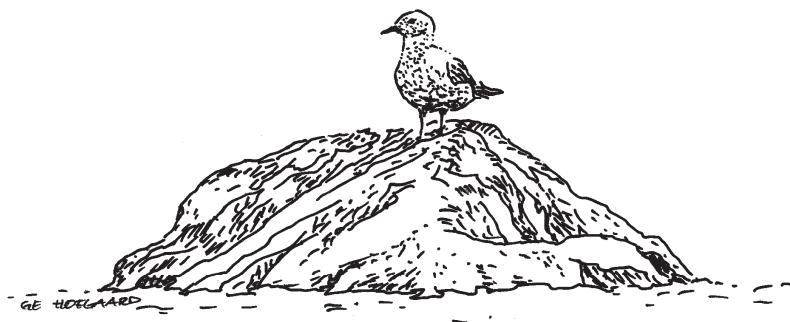
För att den positiva trenden ska fortsätta för havsörnen och att en livskraftig stam åter ska kunna etablera sig längs vår kust är det mycket viktigt att områden som idag är lite påverkade av mänsklig närvaro får finnas kvar. För att havsörnarna ska lyckas med häckningen är det särskilt viktigt att de inte störs från påbörjad häckning fram till det att ungarna lämnar boet.

Den svenska rödlistan (listan över hotade och missgynnade växter, svampar och djur) hänför havsörnen till kategorin Missgynnad (NT) enligt IUCN:s kriterier. Havsörnen är särskilt nämnd i EU´s fågeldirektiv samt i ett antal konventioner.

Rekommendationer – fågellivet

Områden värdefulla för fågellivet bör skyddas genom bildande av naturreservat eller upprättande av särskilda föreskrifter.

Havsörnen är en naturlig del av den biologiska mångfalden i Skellefteå kommun och bör därför visas sådan hänsyn vid all planering i kustområdet att en återetablering kan ske på sikt och därefter en livskraftig population upprätthållas.

Vatten

Sjöar

Inom planområdet finns ca 150 sjöar större än 1 ha. De största sjöarna återfinns i södra kommundelen. Sjöarna är i allmänhet grunda och de som ligger vid jordbruksmark är näringsrika. I vissa fall är näringshalten så höga att de orsakar oönskad algblooming. I många av sjöarna är vattennivåerna sänkta genom utdikning vilket ytterligare har minskat vattendjupet och i vissa fall kraftigt påskyndat igenväxtning och därmed sjöns åldrande. Flera sjöar är också helt torrlagda.

Sjöarna har stor betydelse för djur- och växtlivet. Många är viktiga fågelsjöar och fungerar som häckningslokaler. Fiskbestånden i kustsjöarna består ofta av gädda, abborre, mört, lake, gärs, och ruda. I fall sjön står i förbindelse med havet kan den ha stor betydelse som lek- och uppväxtplats för kustlevande fiskbestånd. De grundaste sjöarna kan få syrebrist vintertid vilket försämrar förhållandena för många vattenlevande organismer men kan gynna t ex fågellivet.

Viktiga lekplatser för kustlevande fiskbestånd.

Grunda bottnar, havsvikar och fjärdar

Grunda bottnar, och då särskilt de vegetationsklädda, har ofta höga bevarandevärden och stor betydelse som reproduktions-, tillväxt- och födolokaler för såväl fisk- och fågelarter som biologisk mångfald i övrigt. Landområden i anslutning till grunda bottnar har även de ofta höga biologiska värden.

Flador och glosjöar – viktiga fisk- och fågelsjöar

I landhöjningsområden sker förändringar då en havsvik förlorar kontakten med omgivande hav och utvecklas till en sötvattensjö. Inledningsvis begränsas vattenutbytet mellan viken och havet av en bottentröskel, ett första stadie som kallas flada. Då havsvatten endast kan nå den forna viken vid stormar och högvattenperioder benämns vattenbasängen glosjö. I områden med fritidsbebyggelse har ofta vikarnas grunda trösklar sänkts genom muddring. Detta får till följd att vi i kommunen får färre kustsjöar i framtiden. Ett exempel på detta fenomen är Storgrundsviken norr om Skelleftehamn.

Till skillnad från grunda havsvikar värms flador och glosjöar snabbare upp under somrarna och bottenfryser lättare under vintern. Båda stadierna är starkt föränderliga vattenmiljöer. Den minskande salthalten gör att växtsamhällen successivt avlöser varandra till att slutligen helt ersättas av sötvattensarter. Flador och glosjöar är mycket gynnsamma för fisk och fågel.

Två av skogsälvarna har till följd av höga naturvärden regelmässiga områdesskydd. Byskeälven är utpekad som riksintresse för naturvård och är liksom Åbyälven skyddad som Natura 2000-område.

Liten glosjö vid Bjuröklubb.

Vattendrag

Längs kommunens kuststräcka mynnar ca 70 namngivna vattendrag och ytterligare en stor mängd små bäckar. Vattendragen har stor ekologisk betydelse som förbindelselänk mellan land och hav. Många havslevande fiskarter utnyttjar vattendragen som lek- och yngeluppväxtområden. De små kustnära bäckarna är de vattenområden i vår kommun som är mest utsatta av mänsklig påverkan och har följaktligen det största restaureringsbehovet. Försämrade vattenkvalitet blir ofta resultatet av ovarsam markanvändning, muddringar, felbyggda vägtrummor som skapat vandringshinder m m. Markanvändning i form av markavvattning, sjösänkningar och jordbruksverksamhet i områden med sulfidleror har ökad belastningen av giftigt aluminium och surt vatten till vattenmiljön. Dessutom är nedfallet av försurande ämnen störst i kustområdet. Kunskapen om fiskuppvandring och naturvärden i många små vattendrag är bristfällig. Utifrån dagens kunskap listas värdefulla vattendrag nedan. De potentiellt värdefulla vattendragen har tidigare haft fiskvandring från havet som upphört på grund av mänsklig påverkan, men där naturvärden kan återskapas genom restaurering.

Mindre kustmynnande vattendrag värdefulla för fiskereproduktion redovisas i bilaga 1.

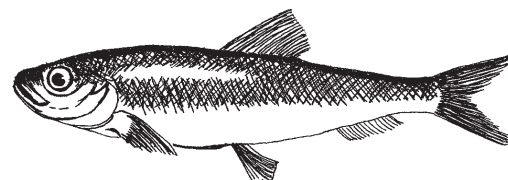
Bäck- och älvmyningar, estuarier

Mynningsområden i havet utgör värdefulla miljöer med en hög biologisk produktion. Sött vatten från vattendragen blandas med det saltare havsvattnet. Minskad strömhastighet bidrar till en deposition av finsediment som ibland formas till deltan. Tyvärr saknas mycket kunskap om våra mynningsområdens naturvärden men vi vet att det har stor betydelse för bland annat fågellivet och att dessa områden snabbt blir isfria på våren. Finska undersökningar visar att här finns viktiga lekområden för fisk.

Havet

Havsmiljön är relativt artfattig. Men det betyder inte att det finns få organismer där. Det är istället ofta många organismer av samma art. Artfattigdomen beror till största delen på att vattnet är bräckt med en salthalt som ligger mellan insjöars och världshavens. Framför allt i de kustnära vattnen finns en hel del sötvattensarter. Andra är bräckvattenarter och speciellt anpassade till den speciella miljön. Att det är få arter innebär att miljön blir mer känslig för störningar.

Fiskfaunan utgörs av en blandning av söt- och saltvattensarter. Fiskarna brukar också indelas i varmvatten- och kallvattenarter. Varmvattenarterna förekommer hela året i grunda kustområden och är stationära. Hit hör de allra flesta sötvattenarterna, abborre, gädda, mört, gers, braxen, id och löja. Kallvattenarterna domineras av strömming, siklöja, sik och hornsimpa. De lever ofta på lite djupare vatten men kommer in på grundare kustnära områden vintertid. Många av sötvattenarterna gör lekvandringar upp till sjöar och vattendrag. Dessa vatten värms upp fortare under våren och fiskynglen får en snabbare tillväxt och bättre överlevnad.

Längs vår kust finns två arter av säl, vikare och gråsäl. Gråsälen var nära utrotning på grund av miljögifter och hård jakt men bestånden beräknas nu öka med 7% årligen. Vikaresälen som också varit utsatt för miljögifter och jakt har en lägre ökningstakt på ca 4%. Skydds jakt på gråsäl är numer tillåten. Till skillnad från övriga länet finns inget område längs Skellefteås kust som är undantaget från jakt.

Rekommendationer – vatten

Bygg- och miljökontoret bedriver för närvarande ett projekt för att analysera de viktigaste orsakerna till kustvattendragens idag mycket dåliga status vad gäller fiskförekomst. Utifrån resultaten kommer restaureringsåtgärder som gynnar fiskvandring och reproduktion av kustlevande fiskbestånd att föreslås och påbörjas. Vattendrag inom kustområdet måste visas sådan hänsyn i planeringen att levnadsförhållandena för fisk och andra organismer inte påverkas negativt.

Sänkta och torrlagda sjöar bör återställas med hänsyn till kulturhistoriska värden och pågående markanvändning.

I detaljplaneprocessen kommer intressekonflikter att regleras. Åtgärder och riktlinjer bör läggas fast i respektive detaljplan. Några övriga regleringar tas inte fram i kustplanen.

Allmänt

Naturvårdsverket har tillsammans med bland annat Riksantikvarieämbetet arbetat fram förslag till delmål för att uppnå de nationella miljömålen i fråga om målet ”Hav i balans samt levande kust och skärgård”. Angående kulturmiljön säger man i delmål 3: Kulturmiljövärden och sociala värden vid kuster och i skärgårdar och hav bevaras och utvecklas.

På uppdrag av Skellefteå kommun har Skellefteå museum utarbetat ett underlag till program för kulturmiljövård. Syftet är att i programmet definiera de kulturhistoriska värdefulla miljöerna i kommunen och peka på vad som krävs för säkerställande av dessa värden. Programmet låg färdigt 2006 med namnet ”Våra kulturmiljöer”.

Detta innebär bland annat att:

- Kust- och skärgårdslandskapets karaktäristiska bebyggelsemönster – byggnader, anläggningar och brukade marker – är bevarat och vårdat.
- Det marinarkeologiska arvet är känt och skyddat mot förstörelse.
- Samhället verkar för att typiska näringar och verksamheter av betydelse för kulturmiljön kan fortleva, utvecklas och kompletteras.
- Fornlämningar och kulturmiljöer över och under vatten beaktas vid exploatering för bebyggelse, fiske, vattenbruk, sjöfart och vindkraft m m.
- Kulturhistoriskt värdefulla hamnar och havsanknutna industrimiljöer bevaras och utvecklas med bibehållen karaktär.

Förhistoriska boplatser och gravar

Kusten har alltid varit ett värdefullt resursområde för människor, alltsedan inlandsisen drog sig tillbaka för ca 10 000 år sedan. Från stenåldern finns kustnära boplatser, ofta vid de dåtida älvmyningarna. Stora mängder sälben har påträffats på dessa platser, som idag p g a landhöjningens effekter ligger på 50–80 m över havet. Längs hela den nuvarande kusten, på nivån 25–35 m ö h, finns en stor mängd gravrösen och stensättningar, som i allmänhet dateras till bronsålder eller järnålder. Rösena placerades strategiskt i det forntida landskapet och man anser att de kan ha fungerat som revirmarkering för en grupp människor. På senare år har också boplatzlämningar på lägre nivåer upptäckts, kanske med anknytning till gravarna. Både forntida boplatser och gravar är lagskyddade fornlämningar (KML 2 kap).

Lämningar efter fiske och fångst

På lägre höjd finns spår efter bosättningar och fiskelägen m m, de flesta med anknytning till näringsfång i maritim miljö. Från järnåldern och framåt finns tomtningar (spår efter tillfälliga bosättningar för fiske och fångst), giströsen (lämningar efter torkställningar för nät) och båtlämningar. Labyrinter är också karaktäristiska för norra norrlandskusten.

Inom kommunen finns labyrinter bland annat på Bredskär och i Blackhamn. Dessa stenkonstruktioner har setts som kultiska – magiska, men har kanske ibland varit tidsfördriv för de sjöfarande. Kompassrosor, som är lagda stenrader i riktning efter väderstrecken, finns bland annat på Skötgrönnan. De ovan nämnda lämningarna är lagskyddade forn lämningar. Den äldsta kända tomtningen i kommunen finns på Bjuröklubb och är daterad till 465 e Kr.

En av tomtningarna på Bjuröklubb.

Den fasta bosättningen

Den tidiga fasta bosättningen låg längs stränder och älvdalar. Vid Gustav Vasas skattskrivning 1543 var de flesta av kustens byar etablerade och välbefolkade. Fisket var då av stor betydelse som binäring, liksom jakt på säl och handel med päls och skinn. Byn Lövånger hade redan på 1300-talet en kyrka i trä, som på 1500-talet ersattes av den nuvarande stenkyrkan. Området kring kyrkan blev tidigt en handelsplats.

Fiskelägen

Stadsborna i Piteå fiskade mycket aktivt längs skelleftekusten, från Pite-Rönnskär till Gräsviken i Lövångers socken, eftersom havsfisket efter strömning alltid varit fritt och borgarna var starkt beroende av fiske för sitt uppehälle. Detta i synnerhet under 1600- och 1700-talet då Piteå stad var nyligen grundad och dess hantverk och handel inte var så starkt utvecklad. Umeås borgare idkade fiske vid Bjuröklubb

Kapellet på Pite-Rönnskär.

och Kallviken. Fiskelägen växte upp och blev naturliga handelsplatser där borgare och bönder möttes. Förhållandena i lägena reglerades av en hamnordning och en hamnfogde tillsattes av staden för att se till att reglerna följdes och för registrera vad som fångades. En krönare med officiell myndighet tillsåg att kärl och tunnor höll rätt mått. På flera ställen (Rönnskär, Skötgrönnan, Gräsviken, Bjurön och Blackefjärden) uppfördes kapell för att befolkningen skulle kunna gå i högmässan. Idag finns kapellen endast kvar på Pite-Rönnskär och Bjuröklubb. Kapellen är skyddade i 4 kap KML. Lämningar efter

KULTURMILJÖ

övergivna fiskelägen är lagskyddade fornlämningar.

Fiskelägen från senare tid har varit säsongsfiskeplatser för invånare i byarna längs kusten. Ofta hade man jordbruk eller industriarbete som huvudsyssla, men fiske bedrevs från fiskelägen under hela fiskesäsongen och delar av familjen och vissa husdjur flyttade med. Vid kustnära byar, som Yttervik, fiskade man från hemmahamnen. I Nilsviken i Yttervik har bodar från 1800- och 1900-tal bevarats. Motoriseringen av fisket på 1910-talet gjorde att fiskeplatserna ofta kunde nås från hembyn och idag används de flesta av de kvarvarande fiskarstugorna som fritidsbostäder.

Den havsnära bebyggelsen har inventerats av Skellefteå museum 1988 (Kulturhistorisk bebyggelseinventering nr 16) och där ingår ett bevarandeförslag. I bevarandeförslaget beskrivs följande platser:

Pite-Rönnskär
Hamnviken, Romelsön
Hamnskär
Storsnäckhamn
Lillsnäckhamn
Finnhällan
Sandviken
Långhällan
Kågnäsudden
Sillskatan
Bredskär
Gåsören
Sandviken, salteriet
Tärnören
Bjuröklubb
Björkåsen
Blackhamn
Kallviken
Lillänget
Lövsele hamn
Pålholmen
Hålstuudden
Vånören

Den äldsta byggnaden på Vånören.

För att citera bebyggelseinventeringen är den genuina fiskarbebyggelsen ”ganska oansenlig och måttfull” till sin utformning. Den är placerad och anpassad efter terrängen och återfinns där båtlänningar varit möjliga att ordna, inom räckhåll för goda fiskeplatser”. Detta innebär att fiskelägena till sin karaktär är känsliga för störande element, som påverkar upplevelsevärde och det pedagogiska värdet.

Lots- och fyrplatser

Till den maritima kulturmiljön hör också lots- och fyrplatser. Förvaltningen för sjöären-den besiktigade 1 817 lotstorp på bland annat Romelsön, Skelleftenäset, Bjuröklubb och Kallviken. Lotsplatser har funnits på Pite-Rönnskär, i Åbyn, på Romelsön, i Storkåge, i Ursviken, på Gåsören, i Bureå, på Bjuröklubb/Vånöra och i Kallviken.

De fyror som finns inom kommunen är Bjuröklubb, Gåsören och Pite-Rönnskär. Bjurö-klubbs fyr byggdes 1859 och är nu automatiserad. Den ligger inom en kulturmiljö av riksintresse. Gåsörens fyrplats togs i bruk 1881 och år 1921 ersattes den med en ny fyr. Den äldsta fyren med tillhörande byggnader är sedan 2001 lagskyddat byggnadsminne. Fyren på Pite-Rönnskär är konstruerad av Nils Gustaf von Heidenstam. Den flyttades 1905 från Sandhammaren. Den påbyggdes till 37 m och var den högsta fyren i landet med järnkonstruktion. Den är inte längre i bruk. Den maritima miljön på Pite-Rönnskär är föreslaget som riksintresse.

Kulturlandskap, odlingslandskap

Från senare tiders jordbruk finns också värdefulla spår av människors liv och arbete. Kulturmiljövärden i odlingslandskapet i Västerbottens län har sammanställts i länsstyrelsens meddelande 2/1993, ”Det värdefulla odlingslandskapet”. I sammanställningen har utvalts områden och landskapstyper med representativitet för olika hävdtyper vid en eller flera tidsepoker, samt områden med kontinuitet, ålderdomlighet och variationsri-ke-dom. Längs kommunens kustområde finns sådana områden i:

- Kågefjärdens havsstrandsängar
- Det öppna landskapet i Innervik–Yttervik–Tjärn
- Uttersjöbäckens by
- Önnesmarks by
- Gärdefjärden
- Gammelbyn och Fällan, Lövånger
- Lövsele by

Industriminnen och infrastruktur

Längs kusten finns också industrihistoriska miljöer och lämningar, som sågplatser, lasta-geplatser, kajer, skeppsbyggnadsplatser och varv, etc. En mycket viktig del av Sveriges industrialisering var sågverksindustrins framväxt under slutet av 1800-talet. Ångsågar uppfördes på Renholmen, Halsön, Furuögrund, Selsvik, Båtvik, Ytterstfors, Ursviken, Björnsholmen, Sävenäs, Bureå och massafabriker i Ytterstfors (Byske) och Örviken. På flera ställen har industrierna varit samhällsbildande och denna bebyggelse har både pedagogiska och upplevelsemässiga värden.

Det marinarkeologiska arvet

I de svenska vattnen finns många värdefulla marinarkeologiska lämningar, bland annat mängder av kulturhistoriskt mycket värdefulla skeppsvrak, bevarade tack vare de gynnsamma vattenförhållandena. För skelleftekusten kan som exempel nämnas att det vid Blackkallen, Lövångers socken, förläste mer än 20 fartyg under åren 1842–1928. En minoritet av vraken är med säkerhet lokaliserade och endast en bråkdel är undersökta. Enligt 2 kap KML räknas skeppsvrak som fast fornlämning, om minst 100 år kan antas ha gått sedan skeppet blev vrak. Det innebär att lagen skyddar dessa lämningar mot ingrepp. Dessutom hör det till lämningen ett område, fornlämningsområde, som också är skyddat för att ge oss möjligheter att förstå lämningens sammanhang och betydelse.

Kulturmiljöns värde och skydd

Kulturlandskapet utgörs av spåren av människans samspel med naturmiljön. Alla landskap har en mer eller mindre tydlig historisk dimension, såväl i fråga om mänskligt påverkade som naturliga förändringar. Kulturvärdena i landskapet har sammanfattats på följande sätt:

”Ett sammanfattande namn för de spår av människors livsföring och tankevärld som vi kan finna i eller i anslutning till den fysiska miljön, oavsett om de återfinns som objekt, sammanhållna kulturmiljöer, landskapsavsnitt eller t ex ortnamn... För att förstå och rätt kunna värdera ett område behöver vi sätta in det i ett större sammanhang; se om det är unikt eller inte och identifiera dess särskilda karaktärsdrag. Kulturmiljöns värde kan beskrivas på olika sätt. Vi talar om viktiga betydelsebärare och tidstypiska funktioner och system, kontinuitet, övergripande strukturer och regional särart.”

(Kulturvärden och MKB. RAÄ 1997.)

Fornlämningar

Enligt kulturminneslagen (KML 2 kap) gäller att alla fasta fornlämningar är skyddade mot ingrepp.

Den som avser att uppföra en byggnad eller anläggning eller annat arbetsföretag ska i god tid ta reda på om någon fast fornlämning berörs. I så fall ska samråd ske med länsstyrelsen.

Till en fast fornlämning hör också ett markområde, fornlämningsområde, som behövs för att bevara fornlämningen och skapa förutsättningar för att förklara och förstå lämningen i dess forntida sociala och ekonomiska sammanhang. Fornlämningsområdets storlek beror på fornlämningens art och betydelse. Länsstyrelsen kan fastställa gränsen för fornlämningsområdet, eller bedöma om en åtgärd berör fornlämningsområdet.

Långt ifrån alla fornlämningar är kända idag. Därför kan det inför en exploatering vara nödvändigt med en särskild arkeologisk utredning, som ska avgöra om arbetsföretaget

berör några fornlämningar. Länsstyrelsen beslutar om denna utredning för att ha beslutsunderlag för ärendet. En förundersökning kan behövas för att bestämma lämningens karaktär och utbredning.

Om fornlämningen ”medför hinder och olägenhet som inte står i proportion till dess betydelse” kan länsstyrelsen lämna tillstånd till dess borttagande. Då sker en slutundersökning innan lämningen tas bort. Kostnaden för slutundersökningen beräknas med hjälp av förundersökningens resultat. Utredningar och undersökningar bekostas i regel av exploatören.

Kulturmiljöer av riksintresse

Ett område av riksintresse är en kulturmiljö som är unik eller speciell i en region, riket eller internationellt sett. Hanteringen av riksintressena regleras i miljöbalken (MB 3 kap 6 §) som säger att områdena ska skyddas mot ingrepp eller åtgärder som kan innebära ”påtaglig skada” på riksintresset. Länsstyrelserna har ansvaret att föra ut ”statens anspråk” för kulturmiljövården till kommunerna, som i sin översiktsplan (ÖP) ska redovisa områden av riksintresse och ange hur riksintresset ska tillgodoses i samhällsplaneringen. Kulturmiljöer av riksintresse i vårt län finns beskrivna i länsstyrelsens meddelande 2/1991, Västerbotten genom tiderna. Del 1. Kulturmiljöer av riksintresse i Västerbottens län.

Riksintressena ska representera hela landets historia allt från förhistorisk tid fram till nutid. Kulturmiljöer av riksintresse ska visa hur människan utnyttjat tillgängliga naturresurser, samhällets utveckling, näringsliv, sociala villkor, byggnadsskick och olika estetiska ideal m m.

Att ett område är av riksintresse betyder att miljön är skyddsvärd ur ett nationellt perspektiv, men inte att miljön automatiskt är skyddad.

Ett riksintresse är en signal om att här finns så höga värden att kulturmiljön har företräde vid en avvägning med motstående intressen, förutsatt att de motstående intressena inte är av riksintresse. Det är också en signal om att i dessa områden kan länsstyrelsen/staten gå in och upphäva kommunala beslut, om man finner att kulturvärden inte tillräckligt beaktas.

Inom planområdet finns två kulturmiljöer av riksintresse – Byskeälven (AC 21) och Bjurön–Fällan (AC 17).

Allmänt

Kust och skärgård har alltid varit viktiga områden för det rörliga friluftslivet. Kustnära skogar, klippor, stenhällar, sandstränder, öar, skär och havet är viktiga besöksmål.

Båtlivet och intresset för kajakpaddling ökar kraftigt längst kommunens kust, samma gäller för bär/svampplockning där säsongen är längre utmed havet. Vintertid ökar skotertrafiken på havsisen och de kustnära skoterlederna, intresset för långfärdsskridskoåkning ökar lavinartat och även intresset för skidåkning på havsisen och utmed kusten. Detta gör att antalet besökare till besöksmål för rekreation och friluftsliv utmed kusten ökar så väl sommar som vinter.

Områden viktiga för friluftslivet är samma områden som är viktiga för fiske, natur och kultur. Kulturlandskap, förhistoriska boplatser och gravar, fiskelägen, fyr- och lotsplatser är intressanta besöksmål dit man kan vandra, cykla, segla, åka skidor eller långfärdsskridskor.

Viktigt för allt friluftsliv är att i större sammanhängande naturområden kunna vistas i naturen, på allemansrättslig grund, för att få naturupplevelser och psykiskt välbefinnande utan att behöva använda sig av särskilda anläggningar.

Båtliv

Båtlivet i Skellefteå kommun är intensivt. Fler än 4000 är medlemmar i det organiserade båtlivet i kommunen. Ungefär lika många finns utanför klubbarna. Bara i Skellefteälven från Kanotudden upp till Mobacken finns ca 450 båtar.

Därtill kommer ett stort antal fritidsbåtar från andra delar av norra Sverige som gästar eller passerar kuststräckan. Bara i Västerbottens län finns ca 20 000 båtar. Behovet av hamnar, gästhamnar och utflyktsmål/naturhamnar är därför stort.

Utmed kusten finns ett trettiotal småbåtshamnar. De största är Furuögrunds gästhamn, Kåge småbåtshamn, Kurjoviken i Skelleftehamn och Bureå småbåtshamn.

Andra viktiga utflyktsmål/naturhamnar för det rörliga båtlivet är Halsön, Bastuholmen, Klåvaskär, Burehällorna, Burviks lägergård och Sarasand. Vidare Skötgrönnan med omgivning, Kallviken, Munkviken och Lövsele.

Sist men inte minst Bjuröklubb som årligen besöks av ett stort antal fritidsbåtar från när och fjärran. Enligt en länsomfattande kultur- och fritidsvaneundersökning gjord 1998 besöker nio procent av länets befolkning Bjuröklubb någon gång under året. Det innebär ca 22 000 besökare enbart från Västerbotten.

Badplatser

Badplatser och liknande anläggningar är viktiga ur såväl rekreationssynpunkt som för den kommersiella turismen.

Allmänna havsbad finns i Gullsand Östanbäck, Byske, Boviken, Danielsten Bureå och i Avan Lövånger. Utöver dessa finns många fina badstränder runt sjöar och utmed havet.

Camping

I området finns några större campingplatser och en rad husvagnscampingar. De största är Skellefteå camping & stugby, Boviken och Byske havsbad. Övriga är Furuögrund, Björnsholmen, Tjärn, Bureå, Ljusvattnet och Lövsele.

Fritidsfiske

Inom Skellefteå kommun, mellan E4 och kusten, finns ca 150 sjöar och fem stora kustmynnande vattendrag; Åby-, Byske-, Kåge-, Skellefte- och Bureälven. Tillsammans med en lång kuststräcka erbjuder dessa vatten i flera fall högkvalitativa fisken och har totalt sett förutsättningar för fiske som i ett nationellt perspektiv bör rankas mycket högt.

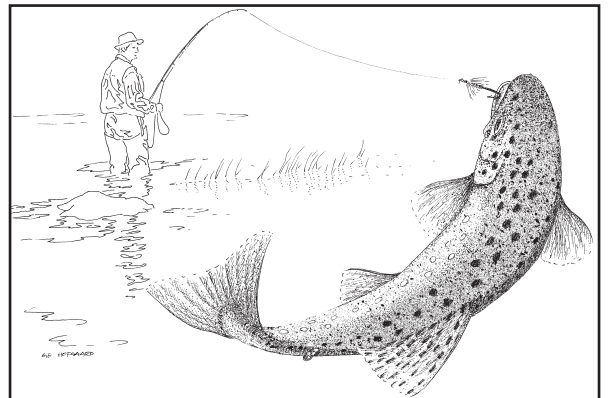
Samtliga älvar är lax- och havsöringsförande. Utöver dessa arter vandrar också de för fiske intressanta arterna harr, sik, abborre, gädda, lake, flodnejonöga, mellan kust och älv.

Inom aktuellt område finns sex fiskevårdsområden i huvudsak koncentrerade till de större älvarna. Fisket i resterande vatten förvaltas i huvudsak av samfälligheter och beslut om allmänhetens tillgänglighet till fiske saknas oftast.

Möjligheterna till fiske med handredskap eller nät är en av de självklara källorna till rekreation vid kusten. Fisket är mest omfattande från mitten av maj till mitten av november. Under perioden januari till december sker ett relativt omfattande fiske efter sik och harr med handredskap. På senare år har nätfisket efter sik minskat påtagligt längs hela kuststräckan på grund av de skador på redskapen som den ökande stammen av gråsäl orsakar.

Fisket i de större älvarnas nedersta delar är mest intressant under vår, försommar och höst. Fisket efter framförallt öring och lax är av hög kvalitet och har en stor potential att utvecklas till en lönsam turistnäring.

Totalt sett riktas sport- och fritidsfisket efter ett 15-tal fiskarter varav abborre, gädda, harr, lax, sik och öring är av störst betydelse.

Planering

Miljöbalken anger att områden för friluftsliv ska skyddas mot åtgärder som kan skada dess värden. Hot kan vara ny bebyggelse, vägar, skogsavverkning, buller, tåkter etc. Generella hänsynsregler finns i skogsvårdslagen och genom strandskyddsbestämmelserna i miljöbalken.

FRILUFTSLIV

Grundläggande för att behålla de fysiska förutsättningarna för friluftsliv är en ändamålsenlig planering och förvaltning. Naturvård, kulturmiljövård, fysisk aktivitet och hälsa hör nära samman.

Ett naturvårdsprogram för kommunen har tagits fram under senare delen av 90-talet. I rapporten *Kust- och skärgårdsområden med höga naturvärden i Skellefteå kommun* har hela kustzonen inventerats och dokumenterats. Resultat blev ett åtgärdsprogram som består av en faktadel som redovisar bakgrunden för kommunens naturvårdsarbete, särskilt skyddsvärda naturområden och arter inom Skellefteå kommun samt beskrivning av hotbilden mot dessa. Programmet innebär en uppmaning till myndigheter, företag och enskilda att ta sin del av ansvaret att bevara och återskapa naturvärden inom kommunen.

Inom planområdet finns två områden som är av riksintresse för friluftslivet – Byskeälven och Bjuröklubb.

Rekommendationer – friluftsliv

En helhetssyn på kustzonen bör tas fram som behandlar den framtida utvecklingen av natur- och kulturmiljövården samt friluftslivet och turismen.

Ny bebyggelse i kustzonen tillåts endast om värden för friluftslivet inte försämras. Anläggningar för friluftslivet får prövas från fall till fall.

Vindkraft

Riksdagen har ställt sig bakom målet i 2002 års energipolitiska proposition att användningen av el från förnyelsebara energikällor skall öka med 10 TWh till år 2010, räknat från 2002 års nivå. För vindkraften har Riksdagen, i enlighet med förslag i 2002 års energipolitiska proposition, antagit ett planeringsmål om 10 TWh per år till år 2015.

Av en total årlig elproduktion i landet i storleksordningen 140–150 TWh svarar vattenkraften och kärnkraften för närmare hälften var. Vindkraften ger i dag knappt 1 TWh per år, dvs ca 0,6 % av den totala elproduktionen. Totalt finns det i dag närmare 800 vindkraftverk.

Ambitionsnivån för förnybar elproduktion, vari ingår vindkraftsproduktion har ökats till 17 TWh fram till 2016.

Planeringsmålet för Västerbotten är att ytterligare 303 GWh skall produceras med vindkraft på land och i havsområdet år 2015.

Kommunens ambition

Kommunens ambition är att minimera konflikterna mellan olika intressen. Etablering av vindkraftverk efter kusten kommer att i princip endast vara möjlig där områden uppfyller de kriterier som beskrivs i den generella vindkraftspolicyn, se sidan 59. Vindkraftetablering styrs till dessa områden med viss inriktning och utformning.

Exploatören föreslår lägen för vindkraftverk som klarar t ex avståndskriterierna till boendemiljön m m och påbörjar en planeringsprocess efter gällande lagstiftning. Sökanden ska lämna in ritningar, beskrivningar och uppgifter som behövs för prövning enligt PBL och MB.

Om utbyggnaden av vindkraft ska prioriteras kan det bli nödvändigt att andra intressen får vika. Sådan avvägning görs inte i kustplanen utan det måste ske i en planeringsprocess utifrån storleken på vindkraftanläggningen.

Planläggning

Plan- och bygglagen föreskriver att beslut om bygglov för grupper av vindkraftverk ska föregås av detaljplaneläggning. Det generella plankravet föreligger vid ny sammanhållen bebyggelse eller vid ny enstaka byggnad med stor omgivningspåverkan.

Svårigheter uppstår med detaljplan när det gäller stora områden med glest placerade vindkraftverk. Inom en detaljplan ska i princip all markanvändning anges och preciseras med bestämmelser.

Kommunen kan därför välja att i vissa fall pröva om det går att gå direkt på bygglovpro-

cessen om miljökonsekvenserna är utredda.

Bygglov

Reglerna innebär att vindkraftverk i princip är bygglovpliktiga. Vissa mindre anordningar undantas från bygglovplikten. För detta krävs att vindkraftverket är fristående, att vindturbinens diameter inte är större än två meter och att anordningen placeras på ett avstånd från tomtgränsen som minst motsvarar anordningens höjd över marken. Alla dessa förutsättningar måste vara uppfyllda för att undantaget ska gälla.

Miljöprövning

Enligt bilagan till förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, har följande hittills gällt för prövning av vindkraftverk enligt MB:

- Tillstånd hos länsstyrelsen: gruppstation med vindkraftverk med en sammanlagd uteffekt större än 25 MW.
- Anmälan till miljönämnd: gruppstation med vindkraftverk med en sammanlagd uteffekt av högst 25 MW.

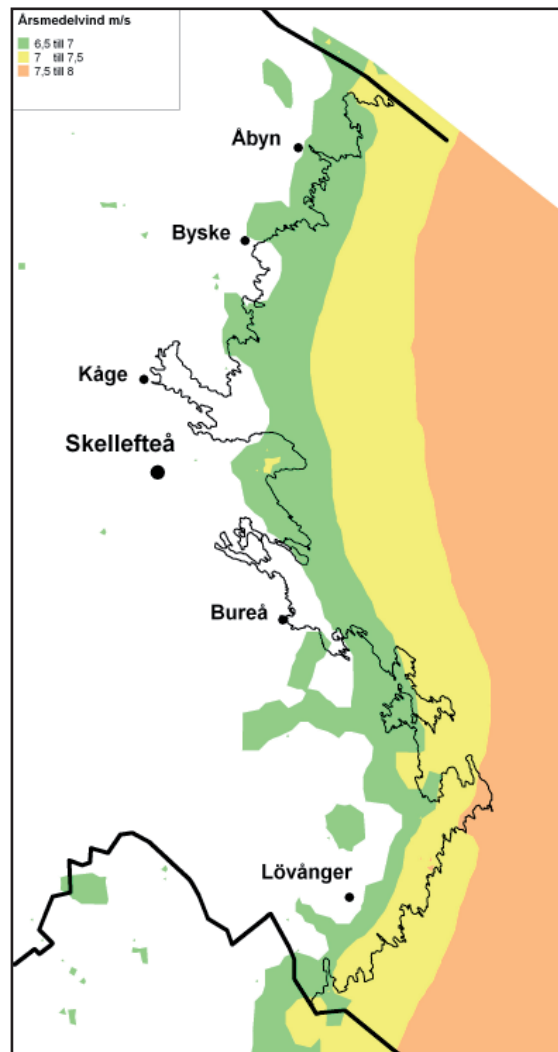
Faktorer av betydelse för lokaliseringar

Ibland uppstår konkurrens om olika utbyggnadsintressen. Men mark- och vattenområden ska användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företräde ska ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning.

Storskaliga vindkraftetableringar bör i första hand anslutas till ett befintligt elnät. Frågan om elnätet bör tas upp i samband med lokaliseringssprövningen av anläggningen för att ge en helhetsbild över anläggningens effekter och åtgärdsbehov.

En vindkartering har tagits fram i ett samarbete mellan Uppsala universitet och Statens Energimyndighet. Ett resultat är publicerat och visar att vindtillgången är störst efter kusten och i fjällregionen.

Länsstyrelsen har fått Energimyndighetens uppdrag att föreslå nya områden som riks-

Årsmedelvind längs Skelleftekusten.

intressanta för vindkraftproduktion. I Västerbottens län har det inte utpekats några riksintressen tidigare, då det inte har funnits något säkert planeringsunderlag att tillgå. Energimyndigheten har formulerat särskilda kriterier för områden av riksintresse för vindkraft.

Huvudkriteriet är att ett område med en beräknad årsmedelvind om lägst 6,5 m/s på 71 meters höjd över land eller vatten ska vara ett område av riksintresse för elproduktion med vindkraft. Resultatet av framtagandet av riksintressanta områden för vindkraftproduktion finns hos länsstyrelsen.

Rekommendationer – vindkraft

Den fördjupade översiktsplanen för kusten möjliggör en etablering av vindkraft vars energiproduktion är land- och havsbaserad. Etablering av vindkraft i kustplanen bör inte nödvändigtvis hänvisas till områden som blir över då alla andra intressen har tillgodosetts. Om utbyggnaden av vindkraft ska prioriteras kan det bli nödvändigt att andra intressen får vika. Sådana avvägningar görs inte i kustplanen utan måste vara en process som sker i olika prövningar och utredningar.

Hur mycket som kommer att förverkligas beror dels på hur mycket och var man anser det är lämpligt att etablera och dels på anslutningskostnaden till elnätet.

Vid enskilda ärenden är det viktigt att poängtera att generella skyddsavstånd till bostadshus enbart är en riktlinje och att en bedömning alltid måste göras i varje enskilt fall. Etablering av större anläggningar inom ett avstånd om 500 meter från bostadshus är i princip uteslutet, men det kan i enskilda fall kan vara befogat med större eller mindre avstånd.

En särskild utredning med avseende på vindbruk kommer att genomföras i samband med en ny heltäckande översiktsplan för kommunen.

En generell policy för bedömning av vindkraftsområden

Alla mått som anges är generella. I enskilda fall kan både kortare och längre avstånd vara befogat beroende på lokala omständigheter.

1. Tätorter

I en zon om 1000 m kring tätorterna är etablering av vindkraftverk tveksam med undantag för industriområden.

2. Koncentrerad bebyggelse

Kring koncentrerad bebyggelse med en frizon om 500–1000 m bedöms etablering av vindkraftverk uteslutet.

3. Utbyggnadsområden i översiktsplaner

Aktuell plan bör ha samma frizon som övrig bebyggelse. Hänsyn måste tas till vilken tidsperiod områdena tas i anspråk.

4. Bostäder

Etableringar inom ett avstånd av 500–1000 m bör vara uteslutet. Beroende på lokala omständigheter kan både större och mindre avstånd vara befogade. Detta måste bedömas i varje enskilt fall. Avståndet beror dels på buller och skuggor, dels på visuell påverkan och allmän hänsyn. Ur allmän synpunkt bedöms avståndet 4 x totalhöjden i de flesta fall vara det minsta av respektavståndet eftersom det rör sig om mycket stora rörliga anläggningar. Om enskilda fastighetsägare önskar etableringar intill sin bostad kan mindre avstånd övervägas.

Det finns riktvärden för buller utomhus från vindkraftverk. Vid bostäder är riktvärdet i de flesta fall 40 dBA. Vid planlagd fritidsbebyggelse samt för områden för rörligt friluftsliv där naturupplevelser är en viktig faktor är riktvärdet 35 dBA.

5. Skellefteå flygfält

Start- och landningsstråk samt flygfältet med en radie på 6 km bör undantas från vindkraftverk.

Finns önskemål om uppförande av byggnadsverk, såväl fasta som tillfälliga, ska alltid flygplatsen kontaktas för yttrande.

6. Vägar

Skyddsområden mot vägar motsvarande minst tornhöjden.

7. Riksintresse för rörligt friluftsliv

Områden som är utpekade som riksintresse för det rörliga friluftslivet bedöms vara tveksamma, men samråd med länsstyrelsen tas i samband med miljöprövningen.

8. Riksintresse för kulturmiljövård

Det är tveksamt att etablera vindkraft i dessa områden, då den kan innebära kraftig påverkan av karaktären hos ålderdomliga landskap. Samråd tas med länsstyrelsen.

9. Riksintresse för naturvård

Det är tveksamt att etablera vindkraftverk i dessa områden då storskaliga etableringar riskerar att medföra påtaglig skada. Kontakt tas med länsstyrelse, prövas i varje enskilt fall och konsekvenserna utreds noggrant.

10. Järnvägar

Bedömning se under rubriken Vägar.

11. Frizon

För att hålla landskapet fritt mellan olika vindkraftsanläggningar är nyetableringar inom ett avstånd av 3–5 km en planeringsnivå men måste prövas beroende på lokala omständigheter.

12. Större opåverkade område enligt 3 kap 2 § miljöbalken

Större sammanhängande områden som är relativt opåverkade av exploateringsföretag är en viktig resurs för framtida behov och har i sig ett bevarandevärde.

13. Jordbruksmark och skogsmark

Vid etablering i områden med pågående areella näringar måste det vara möjligt att efter en särskild prövning förena verksamheten med en vindkraftetablering. Konsekvenser av etableringen redovisas.

14. Försvaret

Samråd med försvarsmakten ska ske i ett tidigt skede.

Norrbotniabanan

Norrbotniabanan är en planerad ny järnväg mellan Umeå och Luleå. Tillsammans med Ådalsbanan och Botniabanan i söder samt Haparandabanan i norr ska den bilda en ny effektiv transportlänk genom norra Norrland ända upp till finska gränsen. Norrbotniabanan medför en betydande kapacitetshöjning jämfört med Stambanan som idag trafikerar Norrland. Stambanan är föråldrad, har en mindre strategisk sträckning och många tekniska brister vilket gör den ineffektiv. Den ökade kapaciteten och Norrbotniabanans kustnära läge som sammanlänkar fler städer och industrier längs sträckan, gör dels att förutsättningarna både för gods- och persontrafik förbättras avsevärt, dels att järnvägsnätets sårbarhet minskar.

Järnvägsutredningen är det steg i planeringsprocessen då en järnvägskorridor ska väljas utifrån de alternativ som tidigare tagits fram i förstudien.

Riksintresse

Banverket har genom beslut av generaldirektören 2006–12–20 utpekat Norrbotniabanan som riksintresse för kommunikationsanläggningar enligt Miljöbalken 3 kap 8§. Detta innebär att utredningskorridorerna utgör riksintresse även under utredningstiden, dvs före beslut om slutlig korridor är taget.

Aktuella järnvägskorridorer inom Skellefteå kommun

Banverket har färdigställt två järnvägsutredningar som berör Skellefteå kommun.

Vänstra bilden:
Banverkets järnvägs-
utredning Roberts-
fors–Ostvik.

Högra bilden:
Banverkets järnvägs-
utredning Ostvik–
länsgränsen.

- Järnvägsutredning JU 120 behandlar sträckan från norra Robertsfors till Ostvik, 15 km norr om Skellefteå, där alla korridorer går ihop.
- Järnvägsutredning JU 130 behandlar sträckan Ostvik till länsgränsen.

Behov av miljökonsekvensbeskrivning för detaljplaner

Ett antal nya detaljplaner kan komma att upprättas till följd av kustplanen.

I Plan och bygglagen 5 kap 18 § anges vilka slags detaljplaner och projekt som kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Bland annat omfattas planer för sammanhållen bebyggelse, vilket innefattar samtliga kommande detaljplaner. I dessa fall ska en behovsbedömning göras. Bedömningen gäller då om planerna får en betydande miljöpåverkan med åtföljande krav på miljökonsekvensbeskrivning.

På översiktsplanenivå finns osäkerheter om det uppstår betydande miljöpåverkan av de som regel allmänt beskrivna förändringarna. I den behovsbedömning som ska göras i respektive detaljplaneprocess kan graden av miljöpåverkan bedömas bättre.

Preliminärt görs följande bedömning av de kommande detaljplanerna och deras miljöaspekter.

Detaljplaner som medför betydande miljöpåverkan

- Områden för industriändamål.
- Skidbackar.
- Hamn för fritidsbåtar.
- Hotell eller fritidsbyar.

- Permanent campingplats.

Sammanfattning av riksintressen inom planområdet

Område av riksintresse för totalförsvaret

- Tåme skjutfält

Områden av riksintresse för kommunikationsanläggningar

- Väg E4
- Norrbotniabanans korridorer
- Skellefteå hamn med farleder

Område av riksintresse för yrkesfisket

- Kågefjärden, Hålfjärden och Skelleftebukten

Områden av riksintresse för kulturmiljövården

- Byskeälven
- Bjurön–Fällan

Områden av riksintresse för naturvården

- Kinnbäcksfjärden
- Byskeälven
- Kågefjärdens havsstrandängar
- Innerviksfjärdarna
- Lövångerskusten inkl Gärdefjärden

Områden av riksintresse för friluftslivet

- Byskeälven
- Lövångerskusten

Område av riksintresse för rennäringen

- Osnäset

Karta 1

Områden för bostäder/fritidsbebyggelse etc

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
d1:1, Avan	Detaljplan finns för delar av området.	En mindre utvidgning i söder är möjlig genom upprättande av ny detaljplan. Motivet är att en ny exploatering inte påverkar riksintresset för naturvård i Kinnbäcksfjärden. I samband med upprättande av ny detaljplan kommer en miljökonsekvensbeskrivning att behandla eventuell naturpåverkan. VA-utredning finns för Avan. Goda infiltrationsmöjligheter.	67
d1:2, Avan	Detaljplan finns för delar av området.	Detaljplaneläggning av ytterligare områden bör ske genom samråd med försvarsmakten. VA-utredning finns. Goda infiltrationsmöjligheter.	69
d1:3, Åbyn	Detaljplan saknas för området.	Detaljplan måste tas fram för att tillåta ytterligare fritidstomter. VA-utredning saknas.	51
d1:4, Renholmen	Detaljplan saknas för området.	Detaljplan måste tas fram för att genomföra en större satsning på fritidstomter.	20

Områden med höga naturvärden

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
N1:1, Kinnbäcksfjärden	Kinnbäcksfjärden är ett av länets vetenskapligt mest intressanta kust- och skärgårdsavsnitt. Naturvärdena är knutna till den snabba landhöjningen och den ovanliga vattenregimen med bland annat avsaknad av större kustmynnande vattendrag. Floran och faunan är representativ för Bottenvikskusten och fjärden är en god fågelmiljö. Fjärden är dock i vissa avseenden tämligen störd av mänskliga aktiviteter, främst av skogsbruk, delvis också av bebyggelse. Riksintresse för naturvård.	Fjärden bör skyddas från exploatering och utökad stugbebyggelse. Strandområden och strandnära skogar bör skyddas från ingrepp. En skogsskötselplan med stark naturvårdsinriktning bör tas fram för öar i fjärden och närliggande fastlandsområden. Utsläpp och föroreningar till fjärden minimeras. Avgränsningen av riksintresset för naturvård bör ses över.	3 891

OMRÅDESBESKRIVNINGAR

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
N1:2, Timmarksgrundet	Fågelskyddsklass 3. Öarna ligger rätt isolerade i ytter-skärgården. Den större ön har sparsam vegetation av tall och al med stora kala steniga partier av strandråg. Den trädlösa, mer grus- och örtrika, lilla ön i väster är fågelrikast. 116 par/18 arter.	Bör avsättas som fågelskyddsområde.	27
N1:3, Åbyälven	Natura 2000 område. Lax, öring, flodpärlmussla etc.	En bevarandeplan finns framtagen för Natura2000 området.	
N1:4, Renholmsgrundet	Skärgårdsö. Klass 2. En riktigt bra fågelö. En av de största kolonierna med skrattnås. Störningar på öns känsliga fågelliv bör undvikas.	Störningar på öns känsliga fågelliv bör undvikas.	1
N1:5, Södersanden – Orrholmsudden	Kustområde, naturskog. Klass 3. Kuststräcka med inslag av vackra sandstränder och gammal ostörd kustbarrskog med naturskogskaraktär. Vikarna är värdefulla miljöer för kransalger. Känsligt för eutrofiering (avlopp).	Sommarstugeområdet bör ej utökas. Eventuella avlopp i Storsandviken bör hållas under uppsikt då främsta hotet mot grönsträse är eutrofiering (Aronsson 1995). Alla typer av ingrepp i områdets skogar bör undvikas.	53
N1:6, Olevippersgrundet	Skärgårdsö, naturskog. Klass 3. Liten varierad ö som är lite kulturpåverkad och som delvis hyser primära skogssuccesior efter landhöjningen.	Naturen på ön bör få fortsätta att utvecklas ostört.	5
N1:7, Sandviken	Kustområde, inslag av naturskog. Klass 2. En vacker och förhållandevis ostörd havsvik med gammal kustbarrskog och goda möjligheter till bad och friluftsliv.	Inga störande ingrepp bör utföras i området.	37
N1:8, Åbyviken – Skärgårdsviken – Rönskärssundet	Kustområde, naturskog, flada. Klass 3. Ett i hög grad ostört kustområde, skyddad havsvik, grunda brackvattensområden och naturskogliknande kustbarrblandskogsområden. Orördheten och de stora skönhetsvärdena gör att området värderas högt.	Områdets orörda karaktär bör bibehållas. Inget skogsbruk bör bedrivas i gammelskogarna i området eller i strandnära områden. Inte heller bebyggelse eller andre typer av ingrepp bör tillåtas i området.	89
N1:9, Rönskärsgården	Skärgårdsö. Klass 2. En förnämlig fågelö med kommunens största koloni av tobisgrissla.	Ön bör lämnas ostörd. Ev. kan landstigningsförbud övervägas under fåglarnas häckningstid.	1
N1:10, Yttre Löngrundet	Fågelskyddsklass 2. Skogsklädd klapperstensö med skrattnåskoloni.	Extra hänsyn krävs. Kan skapas genom skyltning, kanalisering av besökare, broschyrer etc.	

OMRÅDESBESKRIVNINGAR

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
N1:11, Böviken	Havsvik. Klass 3. En stor, orörd och varierad havsvik med ett flertal strand- och vegetations typer och en intressant geomorfologi.	Ingen ytterligare bebyggelse bör uppföras i området. Vid skogsbruk intill viken bör breda kantzoner lämnas ostörda.	30
N1:12, Klubbviken – Storgrundsviken	Kustområde, havsvik. Klass 3. Ett öppet kustavsnitt med klapper-, grus- och sandfält och en grund vegetationsrik vik. Området är av en ovanlig typ och hyser ett rikt fågelliv.	Området bör skonas från ingrepp. Minsta möjliga störning bör förorsakas fåglarna under häckningsperioden. Området bör inventeras närmare.	51
N1:13, Sandslån	Havsvik. Klass 3. En grund accumulationsvik med en rik vattenvegetation och ett rikt fågelliv.	Området bör undersökas närmare.	13
N1:14, Deger-näsgrundet	Skärgårdsö, naturskog. Klass 3. Primär urskog på landhöjningsmark.	Öns vegetation bör få fortsätta att utvecklas helt ostört.	2

Värdefulla kulturmiljöer

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
K1:1, Pite-Rönnskär	Bebyggelsemiljö. Kommunens största och viktigaste fiskeläge med traditionell bebyggelse för fiskare, lotsar och fyrmästare. Områdesbestämmelser finns.	Fyren föreslås som byggnadsminne.	11
K1:2, Tåme	Bebyggelsemiljö. Vålhävdad odlingslandskap med mangårdsbyggnader, lador och ekonomibyggnader av agrar karaktär.	Byggnaderna vårdas, strikt tillämpning av PBL 3:12. Ny bebyggelse kräver alltid särskild utredning. Fortsatt hävd av odlingslandskapet. Lador och ekonomibyggnader i odlingslandskapet vårdas.	30

Karta 2

Områden för bostäder/fritidsbebyggelse etc

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
d2:1, Båtvik-Selsvik	Detaljplan saknas för området.	Ingen ytterligare bebyggelse tillåts på grund av buller från Tåme skjutfält. VA-utredning saknas i området.	98
d2:2, Furuögrund	Området runt Furuögrund har två detaljplaner.	Norra delen av området saknar detaljplan, men kan genom en ny detaljplan möjliggöra en förtätning av bebyggelsen. VA-utredning finns. Infiltration möjlig på vissa tomter. En gemensamhetsanläggning finns.	203

OMRÅDESBESKRIVNINGAR

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
d2:3, Rösnäs-Svinön	Detaljplan saknas för området.	Möjlighet finns att genom detaljplanering förtäta området med ytterligare fritidstomter. VA-utredning saknas i området.	69
d2:4, Rösnäsfjärden	Detaljplan finns för delar av området.	Genom att upprätta nya detaljplaner finns möjlighet att förtäta området med ytterligare fritidshus. VA-utredning saknas men marken bedöms lämplig för infiltration av bad-, dusch- och tvättvatten. Högriskområde för radon.	42
d2:5, Bredviken	Norra delen av området är detaljplanerat, södra delen av området saknar detaljplan.	Genom att upprätta ytterligare detaljplaner finns möjlighet att förtäta området med ytterligare fritidshus. VA-utredning finns för Långnäsudd. Högt grundvatten, annars bra infiltrationsmöjlighet. Övriga området saknar VA-utredning.	258
d2:6, Böviken	Detaljplan saknas för området.	En eventuell utökning av antalet fritidshus ska ske genom detaljplanläggning av området. VA-utredning saknas i området.	14

Områden med höga naturvärden

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
N2:1, Tåmgrönnan	Skärgårdsö. Klass 3. Tåmgrönnan är en vacker blockö med varierad vegetation. Ön är en viktig häckningslokal för tobisgrissla och vitfågel.	Ön bör lämnas helt ostörd. Tåmgrönnan är helt olämplig att användas som skjutmål. Bör avsättas som fågelskyddsområde.	2
N2:2, Spärringsgrönnan	Skärgårdsö. Klass 2. Spärringsgrönnan har rik och delvis särpräglad vegetation samt ett rikt fågelliv varför värdet är mycket högt.	Ön lämnas bör lämnas orörd. Extra hänsyn krävs. Kan skapas genom skyltning, kanalisering av besökare, broschyrer etc.	2
N2:3, Byskegrundet	Skärgårdsö, blandskog. Klass 3. Byskegrundet är en av de vackraste öarna i Byskefjärden. Ön har en orörd och särpräglad karaktär med fina klapperavlagringar och en ovanlig typ av primär kustblandskog varför värdet är högt.	Området bör få utvecklas ostört. Avverkningar bör undvikas i den lövskog som kantar strandängen.	10
N2:4, Grillgrundet	Skärgårdsö, barrskog. Klass 3. Grillgrundet är en barrskogsbeväxt skärgårdsö (drumlin) som är måttligt påverkad av avverkningar. Ön hyser äldre och klart avverkningssbar skog.	Skogen på ön bör framgent få utvecklas fritt, gärna tillsammans med Lillgrundet och Långgrundet.	4

OMRÅDESBESKRIVNINGAR

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
N2:5, Pålsviken – Sandviken	Havsvikar. Klass 3. De bägge vikarna är i hög grad ostörda av bebyggelse eller andra ingrepp i naturmiljön. De finns få stränder av denna typ som inte utnyttjas för bad och stugbebyggelse. Området är därför mycket värdefullt för fågellivet. Floran är typisk för sandstränder vid Bottenviken. Det sammantagna naturvärdet bedöms vara högt.	Området är dåligt dokumenterat och bör på sikt undersökas närmare.	45
N2:6, Långgrundet	Skärgårdsö, naturskog. Klass 2. Skogen på Långgrundet är en genuin naturskogsmiljö med välutvecklad vedsvampflora och flera genuina naturskogsarter varför naturvärdet är mycket högt.	Skogen bör få utvecklas fritt.	9
N2:7, Lillgrundet	Skärgårdsö, naturskog. Klass 3. Lillgrundet är till största delen en relativt kraftigt påverkad barrskogsö. De grandominerade strandskogarna runt ön är dock intressanta, med förekomst av två sällsynta vedsvampar.	Skogen på ön bör framgent få utvecklas fritt, gärna tillsammans med Långgrundet och Grilltgrundet.	7
N2:8, Prästgrönan	Skärgårdsö. Klass 3. Prästön är en helt orörd ö med uppväxande primärskog. Helt ostörda landhöjningssuccessioner är ovanliga i kommunen varför naturvärdet är högt.	Inga ingrepp bör ske på ön.	2
N2:9, Skär mellan Olsgrundet och Prästgrönan	Objektet är ett litet lågt rev som erbjuder bra häckningsplatser för fåglar. Revets betydelse för fåglarna kan förväntas öka i takt med att landet höjs ur havet.	Revet bör fortsätta att vara ostört.	1
N2:10, Olsgrundet	Skärgårdsö, naturskog. Klass 3. Olsgrundet är en medelstor skärgårdsö med gammal flerskiktad granskog som håller på att utveckla en något naturskogsartad karaktär. Skogen har mycket goda förutsättningar att utvecklas till en intressant naturskogsmiljö. Mer orörda skogssuccessioner är ovanliga i Skellefteås skärgård varför naturvärdet är högt.	Skogen på ön bör få utvecklas fritt.	6

OMRÅDESBESKRIVNINGAR

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
N2:11, Flakaromsgrönnan	Skärgårdsö. Klass 3. Flakaromsgrönnan är en liten intressant ö med varierad växtlighet och rikt fågelliv varför naturvärdena är höga.	Störningar på öns fåglar och natur bör undvikas. Bör omgående av-sättas som fågelskyddsområde.	1
N2:12, Byskeälven	Natura 2000. Riksintresse för naturvård, friluftsliv och kultur-miljö.	En bevarandeplan finns framtagen för Natura2000 området.	
N2:13, Ytterstfors	Kustområde, lövskog. Klass 3. Området är en långgrund havsstrandäng med ensartad vegetation. Områdets ostördhet har betydelse för rastande och häckande fåglar. Kustlövskogen är en värdefull biotop för lövberoende arter.	Området bör få utvecklas ostört. Avverkningar bör undvikas i den lövskog som kantar strandängen.	12
N2:14, Krokgrundsgroen	Krokgrundsgroen är ett mycket litet blockdominerat skär. Det är en av områdets förnämsta fågelöar. Ön är helt ostörd. Klass 3.	Ön bör lämnas orörd framgent.	
N2:15, Svartnäsgrönnan	Skärgårdsö, klass 3. En liten opåverkad skärgårdsö, med en typisk vegetationsutveckling för landhöjningsområdet. Skogen som växer upp är ännu helt ung och knappast urskogsartad. Helt ostörda primära successioner är emellertid ovanliga varför skyddsvärdet är högt. Ön har också ett rikt fågelliv.	Ön bör undantas från störande ingrepp i naturmiljön.	2
N2:16, Ombytningsgrundet	Ön hyser en av de äldsta och mest opåverkade landhöjnings-successionerna längst Skelleftekusten. Skogen är karg och artfattig och skogspartiet litet vilket begränsar områdets biologiska funktion. Men öns sällsynta orördhet gör att värdet blir mycket högt. Störningen i form av en nybyggd stuga är mycket olämplig.	Ön måste få fortsätta att utvecklas helt orört.	6
N2:17, Romelsöhallan	Skärgårdsö, klass 2. En särpräglad klippö i mycket exponerat läge. Fågellivet är rikt med en av norra kustdelens största gråtrutskolonier och sannolikt häckande tordmule.	Störningar på fåglarna under häckningstid bör undvikas.	2
N2:18, Patran	Skärgårdsö, klass 3. Galten är det viktigaste häckningsskåret för silvertärna och skrattnäs i skärgården kring Romelsön och har därför ett högt naturvärde.	Störningar på fågellivet bör undvikas. Eventuellt kan landstigningsförbud behöva införas på ön under fåglarnas häckningstid.	1

OMRÅDESBESKRIVNINGAR

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
N2:19, Galten	Patran är en vacker klapperstensrevell som med sin karaktär väl kompletterar intilliggande ön Galten. Patran är liksom grannön en värdefull häckningslokal för framförallt silvertärna.	Störningar på fågellivet bör undvikas. Landstigning på ön bör helst helt undvikas under häckningsperioden. Eventuellt bör landstigningsförbud införas på ön.	1
N2:20, Storgrundet	Skärgårdsö, klass 3. Storgrundet är en sällsynt vacker ö och en utmärkt häckningslokal för havsfåglar.	En informationsskylt bör sättas upp på ön som uppmanar till att ta hänsyn till fågellivet under häckningsperioden (juni-augusti). Eventuellt bör landstigningsförbud övervägas.	2
N2:21, Romelsön	Skärgårdsö, naturskog, klass 3. Romelsön är Skellefteås näst största skärgårdsö. Ön är starkt exponerad på östra sidan med vegetationsfattiga blockstränder och en mer skyddad västsida med sandstränder och vikar med finsediment. Det finns flera fina fågellokaler runt ön. Ny bebyggelse bör inte tillåtas på ön. Klass 1. Romelsöns sydöstra del tillhör de äldsta och mest opåverkade skogarna i Skellefteås skärgård och i länets kustregion som helhet. Området är även ett attraktivt och lättillgängligt utflyktsmål. Området bör skyddas mot alla typer av ingrepp.	N: Förekommande lövskogsbårder bör lämnas ostörda liksom kantzoner mot stränder och våtmarker. Skogsbruket bör i övrigt visa generell stor hänsyn till Romelsöns höga naturvärden och betydelse för friluftslivet. Ny bebyggelse bör inte tillåtas på ön. Anordningarna för friluftsliv bör ses över. SÖ: Hela området måste skyddas från alla typer av ingrepp i såväl produktiv skogsmark som impediment. P.g.a. att objektet är så smalt och utsatt kan det bli aktuellt att modifiera skogsbruket i delar av skogsmarken som gränsar mot området. För att Sandviken även fortsättningsvis ska kunna användas för friluftslivet utan att intilliggande skog skadas, bör information om områdets kvalitéer anslås och ev bör utvalda eldplaster förse med huggen ved.	480
N2:22, Romelsösundet	Sund, klass 2. Sundet mellan Romelsön och Halsön/Granön är grunt och vegetationsrikt varför det utgör en god rast- och häckningsmiljö för fåglar. Ingen ytterligare bebyggelse bör tillåtas i området.	Ingen ytterligare bebyggelse bör uppföras i området. Detaljkunskapen om hur fåglarna utnyttjar området och ev risk för störningar bör förbättras. Fördjupade inventeringar bör genomföras i området.	53
N2:23, Halsön/Granön	Skärgårdsö, klass 3. En av Skellefteås största öar. Ön är påverkad av storskaligt skogsbruk medan stugor förekommer på en begränsad del av ön. Intill ön finns rika sjöfågelmiljöer och en vik med intressant kransalgvegetation. Ön har stor betydelse för det rörliga friluftslivet, dock inte i samma omfattning som närliggande Romelsön.	Halsön/Granön bör uppmärksammas särskilt då det gäller bebyggelseutvecklingen. Ytterligare nybebyggelse bör inte tillåtas på ön. Eftersom merparten av ön idag består av ungskog och hyggen är det viktigt att på sikt återskapa en variationsrik skärgårdsskog på ön. Förekommande lövbestånd och väl tilltagna kantzoner mot stränder bör alltid lämnas orörda.	137

OMRÅDESBESKRIVNINGAR

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
N2:24, Rösnäs-fjärden	Havsvik, klass 3. Rösnäsfjärden är en tämligen exploaterad havsfjärd utan särskilt höga naturvärden, möjligen med undantag för vissa ornitologiska kvalitéter. Abel och Gärdin (1972) bedömde dock att fjärden var ett av de mer skyddsvärda områdena vid denna del av kusten. Området bör minskas ner och endast omfatta lövskogsviken i södra delen av fjärden.	Befintliga kustlövskogar bör lämnas orörda. En fördjupad ornitologisk inventering bör utföras i fjärden.	134 Minskas ned
N2:25, Utstena	Skärgårdsö, naturskog, klass 2. Området är skyddad som naturreservat och Natura 2000. Utstena är en skogsklädd ö som har börjat anta en mer naturskogsliknande prägel. Skogen bör få utvecklas helt ostört.	Skötselöfreskrifterna för naturreservatet kan behöva ses över. Skogen bör få utvecklas helt ostört.	17
N2:26, N Ska-taunden	Kustområde, våtmark, lövskog, klass 3. Området utgör en intressant del av Bredviksfjärden, med fina långgrunda sandstränder med artrika och varierad vegetation och uppväxande lövsumpskog. Området är av typ som ofta utnyttjas som rastplats av vadarfåglar. Den höga exploateringsgraden gör dock att området inte är aktuellt för de högsta naturvärdesklasserna. Känner viss tvekan inför detta område då exploateringen är så stor.	Ytterligare ingrepp (lövröjning, vegetationsbekämpning) bör inte göras i området. Ev. störningar på fågellivet bör minimeras	28

Värdefulla kulturmiljöer

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
K2:1, Furuögrund	Bebyggelsemiljö. Sågverksamhet från 1900-talets början med småskaliga arbetarbostäder och en ståtlig skola. Detaljplan finns.	Byggnaderna vårdas, strikt tillämpning av PBL 3:12. Ny bebyggelse kräver alltid särskild utredning.	95
K2:2, Romelsön	Bebyggelsemiljö. Fiskeläge med väl bibehållen bebyggelse från 1800-talets början.		2
K2:3, Hamnskär	Bebyggelsemiljö. Lotsplats från 1821 med väl bibehållen bebyggelse från slutet av 1800-talet.		6

Karta 3

Områden för bostäder/fritidsbebyggelse etc

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
d3:1, Östanbäck	Detaljplan saknas för området.	En eventuell utökning av antalet fritidshus ska ske genom detaljplanering av området. VA-utredning saknas i området.	14
d3:2, Pålstrand m fl	Området har ett antal detaljplaner men möjligheter finns att planera för fler fritidshustomter.	Genom att upprätta nya detaljplaner finns möjligheter att förtäta området med ytterligare fritidshus. VA-utredning finns. Området olämpligt för infiltration. Dålig mark, högt grundvatten.	134
d3:3, Brännäset	Detaljplan saknas för området.	Området är i princip fullbyggt, men genom upprättande av detaljplan kan möjligheten att förtäta området undersökas i detaljplaneprocessen. VA-utredning saknas i området.	17
d3:4, Bjässviken	Området saknar detaljplan men områdesbestämmelser har upprättats.	En eventuell utökning av antalet fritidshus ska ske genom upprättande av detaljplan. VA-utredning saknas i området.	58
d3:5, Kågön	Detaljplan saknas för området.	Detaljplan måste upprättas för att genomföra en exploatering av området.	15
d3:6, Boviksön	Detaljplan finns för en mindre del av området.	Möjligheter finns att komplettera området med ytterligare fritidshus genom att upprätta nya detaljplaner. VA-utredning finns för Boviken 1:28. Övriga områden saknar VA-utredning.	115
d3:7, Boviken	Detaljplan saknas för området.	En eventuell utökning av området ska ske genom upprättande av detaljplan. VA-utredning saknas i området.	27
d3:8, Boviken–Storsnäckhamn	Inom området finns ett antal detaljplaner.	Möjligheter finns att komplettera området med ytterligare fritidshus genom planändring och upprättande av nya detaljplaner. VA-utredning finns – olämpligt med infiltration utom vid Storsnäckhamn som har goda infiltrationsförhållanden.	265
d3:9, Kågnäset	Detaljplan finns för den östra delen av området.	Möjligheter finns att genom upprättande av detaljplan skapa ytterligare fritidshustomter. VA-utredning finns – olämpligt med infiltration.	101

OMRÅDESBESKRIVNINGAR

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
d3:10, Södra Sillskatan	Detaljplan finns för området.	Möjligheter finns att genom ny detaljplan komplettera vissa delar av området med ytterligare tomter. VA-utredning saknas för Sillskatan. För Harrbäcksand–Björkskär finns en VA-utredning som redovisar att området är olämpligt för infiltration på grund av högt grundvatten och dålig mäktighet.	224

Områden med höga naturvärden

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
N3:1, Klåvaskär	Skärgårdsö, naturskog, klass 2. Klåvaskäret är kommunens vackraste urbergsö, ensligt beläget i yttre havsbandet. På ön finns vackert utbildad lav- och hedvegetation, blankslipade klippor och klappersten samt ett litet tallurskogsbestånd. Ön är en värdefull fågelö. Skäret är ett av de populäraste utflyktsmålen för det båtburna friluftslivet.	Störningar på fågellivet från oöbetänkamma besökare bör förhindras. Förhoppningsvis kan detta lösas med en skylt som informerar om att de för fåglarna viktiga häckningsområdena ej bör besökas. En annan lösning är att införa landstigningsförbud på ön under den känsligaste tiden under juni och juli, vilket dock vore beklagligt med tanke på öns stora attraktionskraft för besökare.	6
N3:2, Storörudarna – Hällskatan	Kustområde, klass 2. Objektet är ett mycket särpräglat kustavsnitt med vidsträckta, storblockiga vattenområden utanför uddarna, två mindre havsvikar och några mindre tjärnar. Området har höga faunavärden och även vissa botaniska kvalitéer. Området är inte påverkat av vare sig bebyggelse eller vägar och bör framgent få utvecklas ostört.	Området bör få utvecklas helt ostört.	121
N3:3, Kågefjärden	Havsfjärd, klass 1. Kågefjärden är kommunens största havsfjärd. I fjärdens inre del finns en liten innerskärgård. De inre vikarna av skärgården har ett mycket rikt fågelliv. Kågefjärdens storlek och variationsrikedom, med grunda sedimentbottnar, våtmarker, lövskog och en mer exponerad ytterfjärd motiverar det höga värdet. Vegetationsutvecklingen i de grunda havsområdena bör få fortgå ostört.	Vegetationsutvecklingen i de grunda havsområdena bör få fortgå ostört. Beteshävderna vid fjärdens stränder bör bibehållas och kan också med förel utökas och intensifieras (ökat betestryck) till fromma för både ängsväxter och fågelliv.	2187

OMRÅDESBESKRIVNINGAR

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
N3:4, Kågefjärdens havsstrandängar	Natura 2000. Det är ett område med fina betade strandängar utmed Kågefjärdens norra strand. Hävdade marker nära havet har ett mycket stort värde för rastande och häckande fåglar. Många hävdgynnade växter förekommer här, t.ex. ängsfryle, ormrot, smultron, ögontröst, stagg, slätterblomma, prästkrage, kattfot och liten blåklocka.	En bevarandeplan finns framtagen för Natura2000 området.	40
N3:5, Kroksviken – Boviken	Havsvik, lövskog, klass 3. Området är en skyddad havsvik med ett medelstort bäckutlopp. De innersta delarna utgörs av omfattande strandängar och våta vildvuxna lövsumpskogar. Växtligheten är varierad och typiskt zonerad. Området är betydelsefullt för fågellivet och ett bra exempel på en typiskt vegetationsutveckling vid landhöjningskustens skyddade lägen. Ingrepp i form av muddring och lokala störningar gör att området inte kommer i fråga för de högre värdeklasserna.	Våtmarker och lövsumpskogar bör lämnas orörda med en skyddande bård av intilliggande barrskog. Ytterligare muddringar bör ej utföras.	80
N3:6, Ommensstenarna	Skärgårdsö, klass 3. Boviksfjärdens främsta fågelö som hyser en av Skelleftekustens få större skrattmåskolonier.	Störningar på fågellivet bör undvikas.	0,3
N3:7, Ögrundet	Skärgårdsö, klass 3. Ögrundet hyser med sin mindre gråtrutkoloni vissa ornitologiska värden.	Störningar på fågellivet bör undvikas.	1
N3:8, Boviken - tombolo	Tombololiknande geologisk formation.	Den geologiska formationen utreds i samband med utveckling av området kring Boviksbadet.	
N3:9, Kågnäshällan	Skärgårdsö, klass 3. Kågnäshällan är en vacker och ostörd liten klippö med mindre vitfågelkolonier och vacker växlighet. Värdet är högt då klippöar är förhållandevis ovanliga vid Skelleftekusten.	Störande ingrepp bör undvikas på ön.	2
N3:10, Snusan	Skärgårdsö, klass 3. Snusan är en vacker och orörd klippö med en av kommunens större trutkolonier.	All typ av exploatering av ön måste undvikas. Extra hänsyn krävs. Kan skapas genom skyltning, kanalisering av besökare, broschyrer etc.	2

OMRÅDESBESKRIVNINGAR

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
N3:11, Medgrundet	Skärgårdsö, klass 2. Medgrundet är en av få öar i Skellefteås närhet som inte är bebyggd och därför populär för det båtburna friluftslivet. Ön är mycket varierad med både block-, grus- och stendominerade stränder. Välutbildade strandvallar finns på ön. Skogen som håller på att växa upp på ön är en ostörd primärskog. Fågellivet på ön är intressant. All typ av exploatering på ön måste undvikas.	All typ av exploatering av ön måste undvikas. Friluftslivets ev skador på fågellivet kan lindras genom noggrannare uppskyllning.	10
N3:12, Kalkstenstjärn	Naturresevat, Natura 2000. Området består av skogsmark, en liten myr samt en myrodling som inte längre brukas. I området finns ett av landets största bestånd av den sällsynta finnrosen.	Området har ett betryggande skydd som naturresevat och Natura 2000 område. Skötsel sker enligt anvisningar i skötselprogrammet för resevatet.	6

Värdefulla kulturmiljöer

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
K3:1, Kågefjärdens havsstrandängar	Odlingslandskap. Länets enda område med havsstrandängar som fortfarande hävdas genom bete.	Fortsatt hävd av odlingslandskapet. Lador och ekonomibyggnader i odlingslandskapet vårdas.	292
K3:2, Kågedalen	Odlingslandskap som tydligt visar älvdalarnas betydelse för jordbrukets lokalisering.	Fortsatt hävd av odlingslandskapet. Lador och ekonomibyggnader i odlingslandskapet vårdas.	
K3:3, Storsnäckhamn	Fiskeläge med välbevarad struktur och väl bibehållen bebyggelse. Detaljplan finns.		3
K3:4, Lillsnäckhamn	Fiskeläge med välbevarad struktur och väl bibehållen bebyggelse.	Byggnaderna vårdas, strikt tillämpning av PBL 3:12. Ny bebyggelse kräver alltid särskild utredning. Ny bebyggelse kan inte påräknas.	1
K3:5, Finnhällan	Fiskeläge med välbevarad struktur och väl bibehållen bebyggelse. Områdesbestämmelser med förhöjd bygglovplikt.		7
K3:6, Sandviken	Fiskeläge med välbevarad struktur och väl bibehållen bebyggelse. Områdesbestämmelser med förhöjd bygglovplikt.		15

OMRÅDESBESKRIVNINGAR

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
K3:7, Långhällan	Fiskeläge med välbevarad struktur och väl bibehållen bebyggelse. Områdesbestämmelser med förhöjd bygglovplikt.		4
K3:8, Kågnäsud-den	Fiskeläge med välbevarad struktur och väl bibehållen bebyggelse. Detaljplan finns.	Detaljplan ses över.	5
K3:9, Silskatan	Fiskeläge med välbevarad struktur och väl bibehållen bebyggelse. Detaljplan finns.	Detaljplan ses över.	2

Karta 4

Områden för bostäder/fritidsbebyggelse etc

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
d4:1, Djupviken	Detaljplan saknas för området.	Detaljplan måste tas fram för att genomföra en större satsning på fritidstomter.	12
d4:2, Burön	Detaljplan saknas för området.	Möjligheten att förtäta delar av området med ytterligare fritidshus bedöms för närvarande vara kraftigt begränsad då området är utsatt för ett högt industribuller från Skelleftehamn. VA-utredning saknas i området.	43
d4:3, Landskär	Detaljplan saknas för området.	Genom upprättande av nya detaljplaner kan området utvidgas mot väster och öster.	42

Områden med höga naturvärden

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
N4:1, Själagrundet	Skärgårdsö, klass 3. Själagrundet är ett litet lågt och exponerat blockskär vars främsta värde är öns blandade viltfågelkoloni.	Störningar på fågellivet bör undvikas.	1
N4:2, Småholmarna NO Storgrundet	Skärgårdsöar, klass 2. Holmarna nordost om Storgrundet är mycket värdefulla fågelskär, med stora vitfågelkolonier och allmänt med änder och vadare. Bland häckfåglarna märks bland annat den rödlistade dvärgmåsen. Floran är särpräglad och rik med förekomst av bland annat strandrödtoppa.	Ön lämnas orörd. Störning på fåglarna under häckningstid måste undvikas. Bör omgående avsättas som fågelskyddsområde.	4

OMRÅDESBESKRIVNINGAR

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
N4:3, Norrskärsgrundet	Skärgårdsö, klass 3. En liten orörd skärgårdsö med ursprunglig lövträds- och buskvegetation, förhållandevis rik flora och rikt fågelliv. Naturvärdet är därför högt.	Ön bör lämnas orörd.	2
N4:4, Norrskär	Skärgårdsö, naturskog, klass 3. Variationsrikedomen och den relativa orördheten på öns östra delar, med förekomst av särpräglade biotoper och inslag av gamla tallar, stubbar och grånågor, motiverar att området ges ett högt naturvärde. Öns västra del är exploaterad av fritidsbebyggelse och betydligt mer påverkad och har därför lägre naturvärde.	De mer opåverkade östra delarna av Norrskär bör skonas från alla typer av störande ingrepp i naturmiljön.	24
N4:5, Nörd-Olsgrundet	Skärgårdsöar, klass 2. Nörd-Olsgrundet är en av de viktigaste trutskären i kommunen. Dessutom häckar den sällsynta skrântärnan på den lilla holmen i norr. De ornitologiska värdena gör att värdet är högt, trots öarnas utsatta läge intill Rönnskärsverken.	Extra hänsyn krävs. Kan skapas genom skyltning, kanalisering av besökare, broschyrer etc. Öarna bör lämnas ostörda. Landstigningsförbud kan övervägas under häckningsperioden.	6
N4:6, Sör-Olsgrundet	Skärgårdsö, klass 2. Sör-Olsgrundet är en intressant skärgårdsö, med både blandskog och öppen gräs- och örtdädd mark. Fågellivet är rikt på ön.	Ytterligare exploatering av ön bör förhindras.	6
N4:7, Holme O Långskuttun	Skärgårdsö, klass 3. Ett litet kraftigt exponerat klapperskär med en mindre tärnkoloni. Orördheten och fågellivet gör att värdet är högt.	Ön lämnas ostörd även framgent.	1
N4:8, Innerviks-fjärdarna	Naturreservat, Natura 2000. Älvmynning, havsfjärd, våtmarker, lövskog. I området finns också blandskogar, barrskogar, våtmarker och odlade områden. Ett av norra Västerbottens viktigaste rast- häckningsområden för våtmarksfåglar. Inom reservatet har man noterat minst 190 fågelarter, varav ett åttiotal är häckfåglar. Under vårflyttningen kan man se upp till tusen storspövar på parad på fjärdisen.	Lövsbogen inom området bör i största möjliga mån lämnas orörd. Detta gäller även i de delar av området som ligger utanför befintligt naturreservat.	1501

OMRÅDESBESKRIVNINGAR

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
N4:9, Bursundsviken	Havsvik, lövskog, klass 3. Västra Bursundsviken är en liten grund skyddad havsvik med vackra strandängar och med ett blött lövskogskärr i innersta delen. Området har vissa ornitologiska värden. Vikens yttre delar är i huvudsak exploaterade av stugbebyggelse.	Strandängar och lövskog i området bör få utvecklas utan störande ingrepp i form av t.ex. dikning, omgrävningar eller avverkning.	13
N4:10, Burön – Brottviken – Norrfjärden	Kustområde, tjärnar, naturskog, klass 2. Området är ett stort och i hög grad oexploaterat kustområde intill Bureå samhälle. De skogliga skyddsvärdena är särskilt höga. Tall- och granskogarna i området hör till de minst skogsbrukspåverkade produktiva kustskogarna i regionen, med flera rödlistade vedsvampar. Området innehåller också värdefulla fågelmiljöer. Trots omfattande påverkan av luftföroreningar bedöms områdets ostördhet så påtaglig att området som helhet har ett mycket högt skyddsvärde.	Områdets ostördhet bör bevaras. Ny bebyggelse, vägar, dikningar etc. bör inte tillåtas inom området. Ytterligare inventeringar kan behöva göras av skogarna inom området inför ev. ingrepp eller skyddsåtgärder. Området bör revideras, kollas upp igen	329,7
N4:11, Grönholmén (Danielsten)	Havsvik, våtmark, lövskog, klass 3. Området är en biologiskt rik havsvik med några av Skellefteås största sammanhängande lövskogar och fågelrika våtmarker. Skogs-skötseln i området bör reduceras till ett absolut minimum i de mest besökta områdena, i övrigt bör skogen lämnas för fri utveckling.	Skogsskötseln i området bör reduceras till ett absolut minimum intill de mest besökta delarna av området. I övrigt bör lövsumpskogen lämnas till fri utveckling så att död ved tillåts ackumuleras till fromma för hackspettar och andra arter beroende av död lövved. Närmare inventeringar bör utföras, bl.a. med avseende på fågelfaunan.	82

Värdefulla kulturmiljöer

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
K4:1, Innervik-Tjärn	Karaktäristiskt odlingslandskap med många upprustade lador. Naturreservat.	Fortsatt hävd av odlingslandskapet. Lador och ekonomibyggnader i odlingslandskapet vårdas.	1276

OMRÅDESBESKRIVNINGAR

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
K4:2, Gåsören	Bebyggelsemiljö. Fyr- och lotsplats från 1881 med välbevarad struktur och väl bibehållen bebyggelse från slutet av 1800-talet och början av 1900-talet. Fyren, uthuset och källaren är lagskyddade byggnadsminnen.		9

Karta 5

Områden för bostäder/fritidsbebyggelse etc

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
d5:1, Södra Bergfors	Detaljplan saknas för området.	Detaljplan måste upprättas för att kunna exploatera området för fritidshus. VA-utredning finns. Området olämpligt för infiltration.	13
d5:2, Kastsundet	Detaljplan saknas för området.	Detaljplan måste upprättas för att komplettera området med ytterligare fritidshus. VA-utredning saknas för området.	5
d5:3, Lillsladan	Detaljplan finns för den östra delen av området.	Detaljplan måste upprättas för den östra delen av området för att komplettera med ytterligare fritidshus.	14
d5:4, Burvik	Detaljplan finns för området.	Området bedöms vara fullbyggt. VA-utredning saknas för området.	37
d5:5, Tällön	Detaljplan saknas för området.	Detaljplan måste upprättas för att komplettera området med ytterligare fritidshus. VA-utredning saknas för området.	62
d5:6, Burvik–Korögrundet	Detaljplan saknas för området.	Detaljplan måste upprättas för att komplettera området med ytterligare fritidshus. VA-utredning finns för området, infiltrationsmöjligheter goda.	20
d5:7, Sandviken	Detaljplan finns för den södra delen av området.	Detaljplan måste upprättas för att exploatera den norra delen av området för fritidshus. VA-utredning saknas för området.	70
d5:8, Bäckjärden	Detaljplan saknas för området.	Området bedöms vara fullbyggt. VA-utredning saknas för området.	9
d5:9, Bäckjärden	Detaljplan finns för området.	Området bedöms vara fullbyggt. VA-utredning saknas för området.	25
d5.10, Storön	Detaljplan saknas för området.	Området bedöms vara fullbyggt. VA-utredning saknas för området.	22
d5:11, Storön	Detaljplan saknas för området.	Detaljplan måste upprättas för att komplettera området med fler fritidshus. VA-utredning saknas för området.	58
d5:12, Bäckån	Detaljplan saknas för området.	Området bedöms vara fullbyggt. VA-utredning saknas för området.	8

OMRÅDESBESKRIVNINGAR

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
d5:13, Bäckfjärden	Detaljplan saknas för området.	Detaljplan måste upprättas för att komplettera området med fler fritidshus. VA-utredning saknas för området.	9
d5:14, Uttingen	Detaljplan saknas för området.	Detaljplan måste upprättas för att exploatera området för fritidshus. VA-utredning saknas för området.	13
d5:15, Ljusvatt-net	Detaljplan saknas för området.	Detaljplan måste upprättas för att komplettera berört område med fler fritidshus. VA-utredning saknas för området.	124

Områden med höga naturvärden

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
N5:1, N Långgrundet	Skärgårdsö, naturskog, klass 3. N Långgrundet hyser i hög grad ostörda primära landhöjnings-successioner i form av vildvuxen löv- och granskog. Så pass orörda successioner av dessa ålderstadiet är ovanliga längs Skellefteåkusten varför värdet är högt.	Skogen på ön bör få utvecklas fritt.	6
N5:2, Tällörevet	Skärgårdsö, klass 2. Revet är en av de mest fågelrika öarna i denna del av kusten. Ön hyser kommunens största skrattnåskoloni och flera par häckande dvärgmåsar.	Ingen landstigning bör ske på ön under häckningstid. Extra hänsyn krävs. Kan skapas genom skyltning, kanalisering av besökare, broschyrer etc.	1
N5:3, Tällögrundet (Burehällorna)	F d skärgårdsö, klass 3, naturvårdsområde (landareal 7 ha). Tällön har stor betydelse för det båtburna friluftslivet. Eventuella biologiska skyddsvärden är dåligt dokumenterade, men har av allt att döma haft en underordnad betydelse vid avsättandet av naturvårdsområdet. Tällögrundets skyddsvärden betingas i första hand av värdet för friluftslivet.	Området sköts i enlighet med skötselplanen för naturvårdsområdet. En inventering av områdets biologiska naturvärden bör utföras.	8
N5:4, Kalkgrundsudden – Korsöarna	Kustområde, naturskog, klass 3. Detta är ett kraftigt exponerat kustområde. Välutbildade klappervallar, representativ strandflora och en vedsvampflora med inslag av sällsynta och hänsynskrävande arter motiverar att värdet är högt trots begränsad storlek och påverkad näromgivning.	Alla former av ingrepp bör undvikas inom det avgränsade området.	33

OMRÅDESBESKRIVNINGAR

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
N5:5, Kastfjärden	Kustnära, sjö/glosjö, klibbalskog, klass 3. Kastfjärden är en ganska stor och varierad kustnära sjö eller glosjö. Fjärden och dess närmaste omgivning är sällsynta och ostörda med sammanhängande barrskog. Längst stränderna växer länets kanske mest välutvecklade klibbalskog. De grunda vikarna har botaniska och eventuellt också ornitologiska skyddsvärden.	Klibbalskogarna bör lämnas helt orörda. Hela det större sammanhängande barrskogsområdet runt Kastfjärden bör undersökas närmare med avseende på biologiska kvalitéer och ev skyddsbehov. Området bör tills vidare lämnas utan ingrepp.	240
N5:6, Skog väster om Botenfjärden	Barnaturskog, klass 2. Merparten av området är mycket fin urskogsliknande granskog med inslag av överståndare av tall samt enstaka lövträd.	Området bör i sin helhet undantas från avverkningar.	33
N5:7, Knösen	Skärgårdsö, klass 3. En mycket liten ö, vars rika fågelliv motiverar att värdet är högt. Ön är kalspolad på den västra delen, men bevuxen med örter och graminider på den östra. På Knösen häckar en medelstor skrattmåskoloni om ca 40 par.	Landstigning på ön bör inte göras under häckningstiden.	
N5:8, Skötgrönnan	Skärgårdsö, klass 2. Natura 2000. Naturreservat. Skötgrönnan är en särpräglad och ostörd ö. Öns främsta kvalitéer är knutna till den geomorfologiska särprägel och öns attraktionskraft som utflyktsmål. Ön uppvisar även en typisk sandflora och har vissa ornitologiska kvalitéer. Flera intressanta kulturlämningar finns på ön, bl a flera stenlabyrinter.	Ön är skyddad på ett nöjaktigt sätt.	40
N5:9, Skallön	Kustområde, naturskog, klass 2. Natura 2000. Naturreservat.	Området är mycket översiktligt inventerat. Områdets naturvärden bör utredas närmare och ett lämpligt skyddsområde avgränsas. Hela området bör tills vidare helt skyddas från ingrepp. Ornitologiska inventeringar bör utföras både under vårvinter- och senvår/försommar.	
N5:10, Ol-Nilsgrundet	Skärgårdsö, klass 3. Ol-Nilsgrundet är en liten ö som är utnyttjad för fritidsbebyggelse. Skogsvegetationen på ön är dock av en ovanlig typ, varför värdet ändå bedöms vara högt.	Inga avverkningar bör göras på ön.	5

OMRÅDESBESKRIVNINGAR

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
N5:11, Skallöstenen	Skärgårdsö, klass 3. En mindre skog som är orörd men med en naturlig landhöjningssucces- sion. Inga specifika naturvär- den noterades, men orördheten gör ändå att naturvärdet är högt.	Ön lämnas orörd i framtiden.	7
N5:12, Bukten	Havsvik, lövskog, klass 3. Objektet är ett mycket varierat kustavsnitt med ostörda strän- der och kustlövskogar. Strän- derna är artrika och området torde även ha vissa ornitologis- ka kvalitéer. Det sammantagna värdet är därför högt.	Området bör även fortsättningsvis få utvecklas ostört.	41
N5:13, Malören – Sjöbodsundet	Kust- och skärgårdsområde, naturskog, klass 2. Det är ett ovanligt ostört och mångformigt kust- och skärgårdsområde, med en större barrskogsö, ett litet fågelskär och en skyddad kuststräcka vid Sjöbodsundet med uddar, vikar och en lång rad typiska havsstrandväxter. Området innehåller utmärkta fågelbiotoper och en av kom- munens största och mest intakta skärgårdsbarnnaturskog.	Hela området bör skyddas från ingrepp t.ex. genom inrättande av naturreservat. Ingen ytterligare ex- ploatering i form av stugbebyggelse eller annan påverkan av naturmiljön bör ske i området. Skogssköt- selåtgärder bör helt undvikas på Malören/Buskgrundet, i nyckel- biotopen på Nygrundssudden och i strandnära områden. Malörgrun- det bör skyddas från landstigning under fåglarnas häckningstid. Extra hänsyn krävs. Kan skapas genom skyltning, kanalisering av besökare, broschyrer etc.	262
N5:14, Gräsvi- ken	Havsvik, klass 3. Gräsviken är en av många grunda havsvikar i området runt Skallön/Storön. Större bladvassbestånd är ovanliga vid Skellefteås kust. Större vassar erbjuder också oftast fåglar goda livsbetingel- ser varför naturvärdet bedöms vara högt.	Slätter och muddring bör undvikas i viken, liksom avverkning i strand- skogen.	12
N5:15, Vånören	Kustområde, naturskog, klass 1. Vånörens östra del är ett kraftigt exponerat kustavsnitt med hårt svallade blocksträn- der, kalspolade hållar och klap- perstensavlagringar. I området finns ostörd men lågproduktiv kustbarrskog och kustlövskog. Orördheten, variationsrike- domen och inslaget av starkt hotade arter gör skyddsvärdet mycket högt. Hela området bör skyddas från alla typer av ingrepp.	Hela området måste skyddas från alla typer av ingrepp.	68

OMRÅDESBESKRIVNINGAR

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
N5:16, Sydöstra Storön	Kustområde, klass 3. Området är ett varierat och måttligt exponerat kustområde. Området innefattar ett av de längsta obebyggda kustavsnitten i den södra kommundelen. I området finns ett flertal strandtyper med strandängar, kala klippor och glest bevuxna sandstränder. Området visar botaniska kvalitéer, men orördheten är det främsta motivet till det höga värdet.	Områdets orörda karaktär bör bibehållas, främst genom att ingen ytterligare bebyggelse tillåts i området.	144
N5:17, Olsklubben	Skärgårdsö, klass 3. Olsklubben är en vild och karg ö i exponerat läge utanför havsudden Enskatan. Ön har goda förutsättningar att hysa ett rikt fågelliv. Åtskilliga fåglar häckar fortfarande vid ön, men störningar under häckningstiden gör sannolikt ön mindre attraktiv för fågel.	Informationsskyltar som uppmanar besökare att ta hänsyn till fågellivet bör sättas upp på ön.	5
N5:18, Bäckfjärden	Örik havsfjärd, barrskog, klass 2. Bäckfjärden – Skellefteås örikaste havsfjärd – präglas av en mycket stor andel äldre, måttligt påverkad barrskog på öar och intilliggande fastland. På några öar finns relativt ostörda primära barrskogssuccessioner som kan utvecklas till värdefulla naturskogar. Intressant kryptogamflora finns på flera håll. Vikarna i fjärdens inre delar hyser kommunens största kransalgsängar.	Det vore värdefullt om skogen på öar och angränsade fastland i så stor utsträckning som möjligt fick utvecklas fritt. Särskilt viktigt är dock att de primära landhöjningssuccessioner som ännu är relativt ostörda lämnas orörda i framtiden. Hyggesbruk bör inte tillämpas i anslutning till fjärdområdet. Viss begränsning av påverkan från fritidsbebyggelse och båttrafik är önskvärd, men torde vara svårare att genomföra. Ytterligare inventeringar bör utföras av Bäckfjärdens många landhöjningsvikar. Extra hänsyn för fågellivet krävs. Kan skapas genom skyltning, kanalisering av besökare, broschyrer etc.	1345
N5:19, Långstranden	Natura 2000; Ler- och sandbottnar som blottas vid lågvatten. Grunda vikar är viktiga för fisk. De grunda, ofta vegetationsrika vikarna utmed Västerbottenskusten har ofta höga naturvärden. Förutom att det ofta finns många vattenväxter – höstlånke, borstnate, trådnate, kransalger m fl – är de viktiga uppväxtplatser för fisk som abborre och gädda. De är också viktiga för fågellivet.	En bevarandeplan finns framtagen för Natura2000 området.	9

OMRÅDESBESKRIVNINGAR

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
N5:20, Brösnäs-viken	Natura 2000. Ler- och sandbottnar som blottas vid lågvatten. Grunda vikar är viktiga för fisk. De grunda, ofta vegetationsrika vikarna utmed Västerbottenskusten har ofta höga naturvärden. Förutom att det ofta finns många vattenväxter – höstlånke, borstnate, trådnate, kransalger m fl – är de viktiga uppväxtplatser för fisk som abborre och gädda. De är också viktiga för fågellivet.	En bevarandeplan finns framtagen för Natura2000 området.	2
N5:21, Storsand	Natura 2000. Sandstrand med perenn vegetation i Östersjön. Oexploaterad sandstrand. Området utgörs av en 200 meter bred strand belägen i en grund vik i Bäckfjärden. Stranden som är oexploaterad är mycket fin och hyser en perenn vegetation med bland annat strandråg och strandvial. Stranden sträcker sig en bra bit upp på land där den koloniserats av spridda tallar. Genom det skyddade området rinner en liten bäck som leder ut i havet. Även den marina miljön utanför området är fin. Bland annat har kransalgen Chara aspera har noterats just utanför Storsands strand.	En bevarandeplan finns framtagen för Natura2000 området.	4
N5:22, Røjtingsundet	Natura 2000. Ler- och sandbottnar som blottas vid lågvatten. Grunda vikar är viktiga för fisk. De grunda, ofta vegetationsrika vikarna utmed Västerbottenskusten har ofta höga naturvärden. Förutom att det ofta finns många vattenväxter – höstlånke, borstnate, trådnate, kransalger m fl – är de viktiga uppväxtplatser för fisk som abborre och gädda. De är också viktiga för fågellivet.	En bevarandeplan finns framtagen för Natura2000 området.	7

Värdefulla kulturmiljöer

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
K5:1, Sandviken	Bebyggelsemiljö. Salteri med sammanhållen sjöbodsbebyggelse.	Byggnaderna vårdas, strikt tillämpning av PBL 3:12. Ny bebyggelse kan inte påräknas.	1
K5:2, Tärnören	Bebyggelsemiljö. Genuint fiskeläge i område med klappersten.	Byggnaderna vårdas, strikt tillämpning av PBL 3:12. Ny bebyggelse kräver alltid särskild utredning.	3

OMRÅDESBESKRIVNINGAR

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
K5:3, Vånören	Bebyggelsemiljö. Genuint fiskeläge i område med klappersten.	Byggnaderna vårdas, strikt tillämpning av PBL 3:12. Ny bebyggelse kräver alltid särskild utredning.	3
K5:4, Nedre Bäck	Bebyggelsemiljö. Jordbruksbebyggelse i odlingsbygd som karaktäriseras av en mångfald stenmurar.	Byggnaderna vårdas, strikt tillämpning av PBL 3:12. Ny bebyggelse kräver alltid särskild utredning. Fortsatt hävd av odlingslandskapet. Lador och ekonomibyggnader i odlingslandskapet vårdas.	78

Karta 6

Områden för bostäder/fritidsbebyggelse etc

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
d6:1, Djäknesjö	Detaljplan saknas för området.	Detaljplan måste upprättas för att exploatera området för fritidsbebyggelse.	16
d6:2, Bjurön	Detaljplan saknas för området.	Området är i princip fullbyggt. VA-utredning saknas för området.	7
d6:3, Bjurön	Detaljplan saknas för området.	Detaljplan måste upprättas för att komplettera området med ytterligare fritidshus. VA-utredning saknas för området.	12
d6:4, Brattås	Detaljplan saknas för området.	Området är i princip fullbyggt. VA-utredning saknas för området.	4
d6:5, Bjuröklubb	Detaljplan saknas för området.	Detaljplan måste upprättas för att komplettera området med ytterligare fritidshus. VA-utredning saknas för området.	10
d6:6, Storsand	Detaljplan finns för den norra delen av området.	Detaljplan måste upprättas för att exploatera den södra delen av området, antingen för fritidsbebyggelse eller för fritids/campingändamål. VA-utredning finns för en del av området. Utredningen visar att förhållandena för infiltration är dåliga.	83
d6:7, Bjurön–Sundsudden	Detaljplan saknas för området.	Detaljplan måste upprättas för att exploatera området för ytterligare fritidshus. VA-utredning saknas för området.	30
d6:8, Gumhamn	Detaljplan finns för en mindre del av området.	Detaljplan måste upprättas för att exploatera området för ytterligare fritidshus. VA-utredning visar att det finns goda infiltrationsmöjligheter.	89
d6:9, Björkåsen	Detaljplan finns för huvuddelen av området.	Detaljplan måste upprättas för att komplettera området med ytterligare fritidshus. VA-utredning saknas för området.	85

OMRÅDESBESKRIVNINGAR

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
d6:10, Älgnäs	Detaljplan finns för området.	Detaljplan måste upprättas för att komplettera området med ytterligare fritidshus. VA-utredning saknas för området.	43
d6:11, Fjälbyn–Högfjärden	Detaljplan saknas för området.	Detaljplan måste upprättas för att exploatera området för ytterligare fritidshus. VA-utredning saknas för området.	13
d6:12, Nolbyn	Detaljplan saknas för området.	Detaljplan måste upprättas för att komplettera området med ytterligare fritidshus. VA-utredning saknas för området.	11

Områden med höga naturvärden

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
N6:1, Bjuröklubb	Kustområde, naturskog. Klass 1. Natura 2000. Naturreservat. Bjuröklubbs naturreservat är Västerbotens östligaste och ett av länets främsta exponerade kustavsnitt. Området består av delvis skogsklädda hållmarker, klapperstensfält, svallade moränjordar och mindre sanddynområden. Skogen inom reservatet är delvis naturskogsartad. I synnerhet de kustnära delarna har en mycket orörd prägel. Område är stort och mångformigt och har mycket höga biologiska skyddsvärden. Bjuröklubbs naturreservat är ett mycket viktigt utflyktsmål för natur- och kulturintresserade.	Området har förutom delar av Storsanden i söder ett betryggande skydd och bör få fortsätta att utvecklas utan påtagliga mänskliga ingrepp i naturmiljön.	919
N6:2, Brattåsfjärden	Örik havsfjärd, äldre barrskog, klass 2. Brattåsfjärden är en ovanlig skärgårdstyp för kommunen. Fjärden är grund och örik och innehåller en mängd strandtyper, från ackumulation och sand till klippor och block. Fågellivet är rikt med inslag av sällsynta arter. Naturvärdena i fjärden bedöms vara mycket höga.	Omfattningen av störningarna på fågellivet i fjärden bör undersökas närmare. Vid behov kan landstigningsförbud införas på de känsligaste öarna under häckningstiden. Skyltar med information om det känsliga fågellivet kan också sättas upp.	237

OMRÅDESBESKRIVNINGAR

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
N6:3, Petberget	Kustområde, inslag av naturskog, klass 2. Petberget är ett stort kustområde med improduktiva hållmarker och klapperstensfält, med gammal tallskog och i den västra delen mer sluten blandskog. Inslaget av riktigt gamla tallar, död tallved och senvuxna aspar är särskilt värdefulla inslag i området. Storleken och orördheten motiverar tillsammans ett högt värde.	Petberget bör lämnas utan ingrepp i naturmiljön. Området mellan Tällnäsudden och Brattås bör snarast inventeras.	119
N6:4, Storsanden – Storsandskäret	Sandstrand, klass 3. Storsanden är Västerbottens längsta sandstrand vid havet, över 1,5 km. Området har intressant perenn vegetation både på stränder och ute i fjärden. Storsanden är kraftigt exploaterad, vilket begränsar områdets naturvärden.	Ytterligare undersökningar av faunan i området bör utföras.	13
N6:5, Storgrundet	Skärgårdsö, klass 3. En ostörd liten ö som är en betydelsefull häckningsplats för silvertärna och bedöms därför ha ett högt skyddsvärde.	Ön bör bevaras ostörd. Fågellivets nutida kvaliteter på ön bör undersökas närmare.	1
N6:6, Storberget	Äldre barrskog, klass 3. Områdets storlek, stora variation av naturtyper och relativa orördhet motiverar att området får ett högt naturvärde. Området har goda förutsättningar att utvecklas till ett stort och biologiskt intressant kustnära naturskogsområde.	Området bör i sin helhet lämnas för fri utveckling då stora sammanhängande områden av denna typ är ovanliga i Västerbottens kustland.	195
N6:7, Fjälbyn	Naturresevat. Natura 2000- område. Kustnära barrskog belägen på flack delvis myrlänt mark. Skogen utgörs huvudsakligen av naturskogsartad barrblandskog med beståndsåldrar på upp till 250 år. Betydande inlag av hänslavar, främst garnlav.		27

OMRÅDESBESKRIVNINGAR

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
N6:8 och N6:9, Älgträsket	Fågelsjö. Älgträsket är en betydelsefull häckningslokal för våtmarksfåglar. Sjöns östra sida med vikar och vidsträckta vassbälten är tillsammans med viken mellan Näset och Lappviken den mest skyddsvärda och betydelsefulla delen.	De värdefulla områdena bör skyddas mot exploatering och störning under häckningen.	173

Värdefulla kulturmiljöer

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
K6:1, Bjuröklubb	Bebyggelsemiljö. Riksintresse för kulturmiljövården. Lots- och fyrplats med välbevarade byggnader.	Byggnaderna vårdas, strikt tillämpning av PBL 3:12. Ny bebyggelse kräver alltid särskild utredning. Fyren föreslås som statligt byggnadsminne.	34
K6:2, Bjuröklubb	Bebyggelsemiljö. Riksintresse för kulturmiljövården. Fiskeläge med byggnader från slutet av 1800-talet och 1900-talets första decennier.	Byggnaderna vårdas, strikt tillämpning av PBL 3:12. Ny bebyggelse kräver alltid särskild utredning.	17
K6:3, Uttersjön	Bebyggelsemiljö. Odlingsskapslandskap. Välbevarade gårdsanläggningar i välhävdad odlingslandskap mot sjön.	Byggnaderna vårdas, PBL 3:12 tillämpas. Ny bebyggelse kräver alltid särskild utredning. Fortsatt hävd av odlingslandskapet. Lador och ekonomibyggnader i odlingslandskapet vårdas.	175
K6:4, Önnesmark	Bebyggelsemiljö. Odlingsskapslandskap. Välbevarad äldre jordbruksbebyggelse och odlingslandskap i anslutning till flera sjöar.	Byggnaderna vårdas, PBL 3:12 tillämpas. Ny bebyggelse kräver alltid särskild utredning. Fortsatt hävd av odlingslandskapet. Lador och ekonomibyggnader i odlingslandskapet vårdas.	180
K6:5, Björkåsen	Bebyggelsemiljö. Välbevarat fiskeläge.	Områdesbestämmelser upprättas.	1

Karta 7

Områden för bostäder/fritidsbebyggelse etc

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
d7:1, Blacke	Detaljplan saknas för området.	Detaljplan måste upprättas för att komplettera området med ytterligare fritidshus. VA-utredning saknas för området.	12
d7:2, Blackhamn	Detaljplan finns för huvuddelen av området.	Detaljplan måste upprättas för att komplettera området med ytterligare fritidshus. VA-utredning saknas för området.	41

OMRÅDESBESKRIVNINGAR

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
d7:3, Böle	Detaljplan finns för området.	Området bedöms vara fullbyggt men genom upprättande av detaljplan finns möjlighet att pröva en förtätning med fler fritidshus. VA-utredning saknas för området.	17
d7:4, Gammelbyn	Detaljplan saknas för området.	Området bedöms vara fullbyggt men genom upprättande av detaljplan finns möjlighet att pröva en förtätning med fler fritidshus. VA-utredning saknas för området.	15
d7:5, Kallviken	Detaljplan finns för den östra delen av området.	Detaljplan måste upprättas för Kallviksskäret för att komplettera området med ytterligare fritidshus. VA-utredning???	84
d7:6, Fällan	Detaljplan finns för området.	Detaljplan måste upprättas för att möjliggöra en ytterligare exploatering av området. VA-utredning finns för området. Infiltrationsmöjligheterna är goda.	39
d7:7, N Munkviken	Detaljplan saknas för området.	Detaljplan måste upprättas för att komplettera området med ytterligare fritidshus. VA-utredning saknas för området.	7
d7:8, S Munkviken	Detaljplan saknas för området.	Detaljplan måste upprättas för att exploatera området för ytterligare fritidshusbebyggelse. VA-utredning saknas för området.	21
d7:9, Avanäset	Detaljplan saknas för området.	Detaljplan måste upprättas för att komplettera området med ytterligare fritidshus. VA-utredning finns för området. Goda infiltrationsmöjligheter men högt grundvatten.	10
d7:10, Utingen	Detaljplan finns för området.	Detaljplan måste upprättas för att komplettera området med ytterligare fritidshus. VA-utredning saknas för området.	26
d7:11, S Lövsele	Detaljplan saknas för området.	Detaljplan måste upprättas för att exploatera området för ytterligare fritidshus. VA-utredning saknas för området.	14
d7:12, Lövsele	Detaljplan saknas för området.	Detaljplan måste upprättas för att komplettera området med ytterligare fritidshus. VA-utredning saknas för området.	24
d7:13, Noret	Detaljplan finns för den norra delen av området.	Detaljplan måste upprättas för att komplettera området med ytterligare fritidshus. VA-utredning saknas för området.	105

Områden med höga naturvärden

OMRÅDESBESKRIVNINGAR

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
N7:1, Gärdefjärden	Våtmark, naturreservat, Natura 2000. Gärdefjärden är en genom landhöjningen avsnörd havsvik som numera är belägen 4 meter över havet. Området är en viktig häcknings- och rastlokal för fåglar.	Området har ett betryggande skydd som naturreservat och Natura 2000 område. Skötsel sker enligt anvisningar i skötselprogrammet för reservatet.	361
N7:2, Avafjärden	Kustnära sjö, klass 2. Avafjärden är en långsträckt f d havsfjärd. Grundområden med rik vattenvegetation och sammanhängande partier med äldre skog ger fjärden en vacker och ostörd karaktär och goda förutsättningar för ett rikt fågelliv.	Det bör göras fördjupade undersökningar av fjärdens växt- och djurliv.	223
N7:3, Blackkallen	Skärgårdsö. Klass 3. Blackkallen är en liten exponerad klipp-holme som är belägen långt ut till havs i en mycket öfattig del av Lövångerskusten. Ön är liten, men ostörd och särpräglad och har vissa ornitologiska kvalitéer. Naturvärdet är därför högt.	Inga åtgärder.	2
N7:4, Springsvarpsviken	Skyddad havsvik. Klass 3. Springsvarpsviken är i första hand intressant för sin flora av kransalger. Området är ostört förutom en stuga i den inre delen av viken.	Ytterligare ingrepp i viken bör undvikas.	20
N7:5, Brännön	Havsudde, naturskog, klass 3. Liten exponerad havsudde med omväxlande låga berghällar, klapperfält och tunna hårt svallade moränjordar. Området är delvis bevuxet med gammal, lågproduktiv kustgranskog. Granskogar av denna typ har goda förutsättningar att hysa en rik flora och fauna. Skyddsvärdet är därför högt. Klass 3.	Områdets orörda karaktär bör bevaras. Området bör undantas från skogsbruk.	28
N7:6, Blackefjärden	Havsvik. Klass 3. Blockstränder, sandområden och ett par mindre lövskogsavsnitt. Fjärden är mest intressant på grund av den rika vegetationen med kransalger. Naturvärdet begränsas av att en stor del är exploaterad som fritidshusområde. Tveksamt objekt.	De intakta strandskogarna som finns kvar intill fjärden bör bevaras. Det bör ställas stora krav på avloppsanläggningarna vid viken eftersom den hotade grönsträfsen är känslig mot eutrofiering (övergödning).	80

OMRÅDESBESKRIVNINGAR

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
N7:7, Sandvikarna	Kustområde, flada, klass 3. Sandvikarna är ett varierat kustområde med avsnörningsvikar, uddar, våtmarker och tjärnar. Vid den smala viken i nordost har observerats ett mycket rikt fågelliv. Området är i hög grad ostört. Fritidsbebyggelse saknas helt men skogsmarken omkring Sandvikarna är kraftigt påverkad av skogsbruk.	Området bör inventeras närmare! Nilsson & Sandström anser i sin rapport att området bör skyddas.	35
N7:8, Hällskär	Skärgårdsö, klass 2. En mycket vacker skärgårdsö med klipphöllar och välutbildade klapperstensområden. Naturvärdet är mycket högt på grund av en särpräglad vegetation, ett rikt fågelliv och en intressant flora. Ön är helt opåverkad av ingrepp.	All former av störande ingrepp bör undvikas på ön.	3
N7:9, Småskär	Skärgårdsö, rönnskog, klass 2, fågelskyddsklass 2. Småskär är en särpräglad och vacker skärgårdsö med klippor, sandfält och klapper. Ön är av betydelse för fågellivet, hyser en rik och intressant lavflora och en av kommunens intressantaste rönnskogar. Skogen på ön är värderad till klass 3 på grund av sin begränsade areal.	Öns orörda karaktär skall bevaras. Extra hänsyn krävs. Kan skapas genom skyltning, kanalisering av besökare, broschyrer etc.	9
N7:10, Fårskärsudden	Havsudde, klass 2. Fårskärsudden är en hög och vacker havsudde. Den består av en drygt tio meter hög, vackert rundad berghäll, klapperstensfält med ett stort antal mycket välutbildade strandvallar. Det karga underlaget hyser en särpräglad hedflora. Området är helt ostört och har trots sin begränsade storlek ett mycket högt naturvärde.	Ingen form av ingrepp bör tillåtas i naturen vid Fårskärsudden. Vid om/tillbyggnad inom stugområdet i klapperfälten väster om objektet är det viktigt att områdets ålderdomliga karaktär kvarstår. Nybyggnation bör inte tillåtas i området.	10

OMRÅDESBESKRIVNINGAR

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
N7:11, Kallviken– Klippskatan	Havsudde, naturskog, klass 1. Udden Kallviken – Klippskatan har trots enstaka fritidshus en utpräglad orörd karaktär. Området domineras av kraftigt exponerad kustgranskog med visst inslag av lövträd och svagt utvecklade lövbårder mot havet. Underlaget utgörs av kalspolade klippor och klapperstensfält. Området har en mycket välutvecklad flora av framför allt trädlevande lavar med flera mycket sällsynta och starkt utrotningshotade träd lavar. Området har högsta skyddsvärde.	Området bör snarast skyddas som naturreservat. Alla former av störande ingrepp bör undvikas i området, t.ex. trädavverkning, grävning, schaktning, bebyggelse etc. Fördjupade inventeringar bör utföras i närområdet.	40
N7:12, Kallviken	Havsvik, lövskog, klass 3. Kallvikens inre del är en grund och skyddad havsvik som är lite kulturpåverkad. Vildvuxna lövstrandskogar och relativt rik vattenväxtflora gör att skyddsvärdet är högt.	Ytterligare exploatering av fjärden undviks. Strandskogarna lämnas för fri utveckling.	12
N7:13, Lill- Gladaviken	Kustnära sjö. Klass 3. Lill-Gladaviken är en tämligen typisk kustsjö som relativt nyligen har förlorat kontakten med havet. Någon brackvat- tensprägel märks inte längre i sjön. Förekomsten av stor igelknopp i utloppsbäcken och det lavrika aspbeståndet nordväst om sjön gör att sjön och dess omgivningar bedöms ha höga naturvärden.	Lövrika strandskogar intill sjön lämnas orörda, liksom aspklonen i nordväst. Även miljön kring utlopps- bäcken bör hållas ekologiskt/hy- drologiskt intakt för att inte även- tyra den rika förekomsten av stor igelknopp.	24
N7:14, Ledskär	Skärgårdsö, naturskog, klass 1. Ledskär är en medelstor skärgårdsö med klippor och klapperstensfält och karg skär- gårdsskog. Särskilt värdefullt är inslaget av åldriga barr- och lövträd. Ön är mycket varierad och nästan helt ostörd från mänskliga ingrepp. Ön hyser en mycket skyddsvärd flora med förekomst av mycket säll- synta och starkt hotade lavar. Ledskär har därför högsta naturvärde.	Alla typer av ingrepp måste för- hindras i den ekologiskt mycket känsliga naturmiljön på Ledskär. De höga naturvärdena på Ledskär bör omgående säkerställas genom någon form av skyddsförordnande.	27

OMRÅDESBESKRIVNINGAR

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
N7:15, Avahällorna	Skärgårdsö, klass 2. Större klippö med några intilliggande små kalspolade klipphöllar. Området är opåverkat och hyser ett mycket rikt fågelliv. På öarna finns en av de största kolonierna av vitfågel och tobisgrissla i den södra kommundelen.	Ingrepp eller störningar som kan inverka menligt på öarnas fågelliv eller känsliga natur bör undvikas. Området kan med fördel få ingå i ett framtida skyddsområde omfattande Avahällorna, Avanäset och Ledskär.	2
N7:16, Avanäset–Vitsandsud-den	Havsudde, naturskog, klass 2. En stor halvö, nästan helt oexploaterad av bebyggelse och skogsbruk. Naturen är mestadels mycket karg med mosaikartade växlingar mellan lågproduktiva tall- och granskogar, småmyrar, klapperstensfält och hållmarker. Området innehåller både genuint urskogsartade bestånd och ostörd landhöjningsskog. Storlek, orördhet och läge nära flera andra mycket värdefulla kustområden ger ett högt värde.	Området bör skyddas från ingrepp.	122
N7:17, Grönborg + småöar	Skärgårdsö, naturskog, klass 3. Liten blockig-stenig skärgårdsö med ovanligt ostörda primärskogar av gran och gråal. Skogarna är gamla och lite påverkade varför naturvärdet är högt.	Naturen på Grönborg och intilliggande småöar bör få fortsätta att utvecklas utan störande ingrepp i form av bebyggelse och skogsbruk.	5
N7:18, Klös-sandsviken	Havsvik, klass 3. En medelstor havsvik med vackra sandstränder och ovanligt välutvecklade sanddyner. Strandområdet är varierat, med ett par bäckutflöden, en liten göl och intilliggande barr- och lövskog. Växt- och djurlivet är karaktäristiskt för sandstränder vid havet. Påverkan är stor på de delar av viken som används som offentlig badplats.	Störningarna på naturen i området bör minimeras.	36

OMRÅDESBESKRIVNINGAR

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
N7:19, Ö Lövsele-fjärden – Pot-termyrberget	Kustområde med inslag av naturskog. Klass 3. Ett stort och varierat kustbarrskogsområde med lågproduktiva tallskogar och en brant sydslutning med gran- och blandskog. Mindre naturskogsfläckar med flera rödlistade arter och ställvis ymnig hänglavsflora. Även om området i sin helhet är tämligen påverkat motiverar den stora arealen varierad äldre barrskog att området hålls ihop till en helhet som bedöms ha god utvecklingspotential. Området är också ett mycket attraktivt friluftsområde.	Ytterligare inventeringar bör utföras i området. Tills vidare bör alla typer av skogsskötselåtgärder undvikas i området. Stugbebyggelsen vid Lövsele-fjärden bör ej utökas.	192
N7:20, Lövsele-fjärden	Havsfjärd, klass 2. Lövsele-fjärden är en stor havsfjärd (tröskelfjärd) som i nordväst kantas av breda våtmarksstränder och i de yttre delarna av blockmarker och skog. Fjärdens inre delar är grunda och utsötade. Områdets ringa påverkansgrad, vidsträckta strandängar, lövskogsbårder och allmänt goda förutsättningar för ett rikt växt- och djurliv gör att naturvärdet är mycket högt.	All ytterligare exploatering inom fjärdområdet bör undvikas (t.ex. muddring, schaktning, hydrologiska störningar eller ytterligare bebyggelse).	186
N7:21, Storklubben	Skärgårdsö, klass 3. En relativt liten skärgårdsö med klippor och lite klapper. Ön är störd av stugbebyggelse men förekomst av sannolikt häckande labb ger ändå ett högt naturvärde.	Ytterligare påverkan på öns natur bör undvikas.	3
N7:22, Lillklubben	Skärgårdsö, klass 2. Lillklubben är en liten klippö med klapper och hållkar. Ön är ostörd och har en varierad vegetation. Den är ett av de viktigaste häckfågelskären i området vilket motiverar ett högt naturvärde.	Störningar under fåglarnas häckningstid bör undvikas på ön, i första hand genom att informationsskyltar anslås. Lillklubben kan med fördel ingå i ett eventuellt framtida skyddsområde som omfattar både Juviksskäret, Storklubben och Lillklubben.	1
N7:23, Juviksskäret	Skärgårdsö, naturskog, klass 1. Juviksskäret är en orörd och varierad skärgårdsö med klipp-hällar, klapper och orörd tall-, gran- och rönnskog. Lavfloran inkluderar mycket sällsynta och starkt hotade arter vilket motiverar att ön placeras i högsta naturvärdesklass.	Alla typer av ingrepp måste förhindras i den ekologiskt känsliga naturmiljön på Juviksskäret. Besökare bör informeras om öns höga naturvärden för att undvika störningar. De höga naturvärdena bör på sikt säkerställas genom någon form av naturskyddsförordnande.	7

OMRÅDESBESKRIVNINGAR

Värdefulla kulturmiljöer

Område	Beskrivning	Förändring/åtgärd	Areal (ha)
K7:1, Blackhamn	Bebyggelsemiljö. Sammanhållen båthusbebyggelse. Detaljplan finns.	Byggnaderna vårdas, strikt tillämpning av PBL 3:12. Ny bebyggelse kräver alltid särskild utredning.	1
K7:2, Gammelbyn och Fällan	Bebyggelsemiljö. Odlingslandskap. Jordbruksbebyggelse och odlingslandskap vid ålderdomlig kommunikationsled.	Byggnaderna vårdas, strikt tillämpning av PBL 3:12. Ny bebyggelse kräver alltid särskild utredning. Fortsatt hävd av odlingslandskapet. Lador och ekonomibyggnader i odlingslandskapet vårdas.	170
K7:3, Kallviken	Bebyggelsemiljö. Sammanhållen båthusbebyggelse i anslutning till hamnen som varit en viktig handelshamn. Detaljplan finns.	Skötsel föreskrifter skall upprättas för marken kring Tulterberget och klapperstensfälten.	2
K7:4, Lövsele	Bebyggelsemiljö. Odlingslandskap. Kuperat odlingslandskap med bebyggelse dominerad av äldre byggnadstradition.	Byggnaderna vårdas, strikt tillämpning av PBL 3:12. Ny bebyggelse kräver alltid särskild utredning. Fortsatt hävd av odlingslandskapet. Lador och ekonomibyggnader i odlingslandskapet vårdas.	94
K7:5, Lövsele hamn	Bebyggelsemiljö. Fiskehamn med en samlad grupp båthus.	Byggnaderna vårdas, strikt tillämpning av PBL 3:12. Ny bebyggelse kräver alltid särskild utredning.	1

BILAGA 1

Värdefulla vattendrag

Vattendrag	Skydd/naturvärde	Vattendrag	Skydd/naturvärde
ÄLVAR		ÄLVAR	
Byskeälven	Natura 2000, Riksintresse för naturvård, fiskvattendirektivet, skyddad mot vattenkrafts- utbyggnad (miljöbalken)	Åbyälven	Natura 2000, fiskvattendirektivet, skyddad mot vattenkrafts- utbyggnad (miljöbalken)
Kågeälven	Fiskreproduktion	Bureälven	Fiskreproduktion
MINDRE KUSTMYNNANDE VATTENDRAG		MINDRE KUSTMYNNANDE VATTENDRAG	
1 Kinnbäcken	Potentiell fiskreproduktion	49 Hällviksbäcken*	Potentiell fiskreproduktion
2 Harrbäcken (Kinnbäck)	Fiskreproduktion	51 Hotviksbäcken*	Fiskreproduktion
3 Hövässbäcken*	Potentiell fiskreproduktion	52 Norrfjärbäcken*	Fiskreproduktion
5 Timbäcken	Fiskreproduktion	53 Harrsjöbäcken	Potentiell fiskreproduktion
6 Kvarnbäcken (Åbyn)	Fiskreproduktion	57 Kastfjärbäcken	Fiskreproduktion
7 Bövikbäcken	Potentiell fiskreproduktion	59 Skallösundsäcken*	Fiskreproduktion
8 Tåmälven	Fiskreproduktion	61 Trastmorängesbäcken	Potentiell fiskreproduktion
9 Sörsundet	Fiskreproduktion	62 Lillhavvikbäcken*	Fiskreproduktion
11 Bredviksbäcken* (Byske)	Fiskreproduktion	65 Avamyrbäcken	Potentiell fiskreproduktion
12 Byskebäcken	Referensvattendrag, fiskreproduktion	66 Bäckån	Fiskreproduktion
15 Vikströmsbäcken*	Potentiell fiskreproduktion	68 Råvelstjärnbäcken*	Potentiell fiskreproduktion
16 Butjärnbäcken	Fiskreproduktion	70 Djäknesjöbäcken	Fiskreproduktion
17 Rösnäsbäcken*	Fiskreproduktion	72 Kulbäcken	Fiskreproduktion
19 Stensbäcken	Fiskreproduktion	73 Avaåkerstjärnbäcken*	Potentiell fiskreproduktion
20 Svallängesbäcken	Fiskreproduktion	74 Bårgansbäcken*	Potentiell fiskreproduktion
21 Hamnviksbäcken*	Fiskreproduktion	75 Selsmyrbäcken	Potentiell fiskreproduktion
22 Lappviksbäcken*	Fiskreproduktion	76 Svartsjöbäcken	Potentiell fiskreproduktion
24 Holmviksbäcken*	Fiskreproduktion	78 Brattmyrbäcken*	Potentiell fiskreproduktion
26 Storbäcken (Ostvik)	Referensvattendrag, fiskreproduktion	79 Fåbodbäcken	Potentiell fiskreproduktion
28 Smedsmyrbäcken	Potentiell fiskreproduktion	80 Skarpuddvikbäcken*	Potentiell fiskreproduktion
29 Bredviksbäcken (Östanb.)	Fiskreproduktion	81 Sandgrundvikbäcken*	Potentiell fiskreproduktion
30 Lillån	Potentiell fiskreproduktion	82 Störsviksbäcken	Potentiell fiskreproduktion
31 Avabäcken	Fiskreproduktion	83 Blackbäcken*	Fiskreproduktion
35 Bjässviksbäcken*	Fiskreproduktion	85 Springsvarpsbäcken	Potentiell fiskreproduktion
36 Grytbäcken	Fiskreproduktion	86 Bastutjärnbäcken*	Potentiell fiskreproduktion
37 Klumpbäcken	Potentiell fiskreproduktion	87 Sandvikbäcken*	Fiskreproduktion
38 Fällbäcken	Fiskreproduktion	90 Häbbersvikbäcken	Potentiell fiskreproduktion
39 Stortjärnbäcken	Potentiell fiskreproduktion	93 Mångbyån	Fiskreproduktion
41 Svartbäcken	Fiskreproduktion	94 Lövseleån	Fiskreproduktion
42 Harrbäcken (Ursviken)	Fiskreproduktion	95 Gladavikbäcken	Fiskreproduktion
43 Bergsångesbäcken	Fiskreproduktion	96 Idtjärnbäcken*	Fiskreproduktion
44 Snesviksbäcken	Fiskreproduktion	97 Djupbäcken	Fiskreproduktion
45 Småålvorna	Potentiell fiskreproduktion	99 Pålsundsäcken*	Fiskreproduktion
46 Storbäcken (Innervik)	Potentiell fiskreproduktion	100 Sundbäcken	Fiskreproduktion
48 Kvarnbäcken (Yttervik)	Potentiell fiskreproduktion		

Vattendragsnamn enligt fastighetskartan, utom vattendrag med asterisk(*) som getts namn och identitetsnummer inom ett kustvattendragprojekt som genomförts av bygg- och miljökontoret, Skellefteå kommun.

MKB för fördjupning av översiktsplanen för Skellefteå kommun – kusten

Föreliggande MKB grundar sig på en version av kustplanen daterad 2008-01-30 och kartor daterade 2008-02-01. Enetjärn Natur AB, 2008-02-14, på uppdrag av Skellefteå kommun.

SAMMANFATTNING	3
BAKGRUND	3
MILJÖKVALITETSMÅL OCH ANNAN MILJÖHÄNSYN	4
MILJÖKONSEKVENSBEDÖMNING	5
Följexploateringar	5
Tåme skjutfält	6
Turistanläggningar	8
Täkter	9
Hamnar för fritidsbåtar	10
Vindkraft	11
Norrbotniabanan	12
GEOGRAFISKA OMRÅDEN MED INTRESSEKONFLIKTER	13
UPPFÖLJNING	14
KÄLLOR	15

Sammanfattning

Denna miljökonsekvensbeskrivning (MKB) syftar till att bedöma positiva och negativa miljökonsekvenser av Skellefteå kommuns fördjupade översiktsplan för kusten. Vidare syftar MKBn till att integrera miljöaspekter i planen så att en hållbar utveckling främjas.

MKBn har avgränsats till verksamheter och åtgärder som anses kunna medföra betydande miljöpåverkan vilket beskrivs under rubrikerna: Följdexploateringar, Tåme skjutfält, Turistanläggningar, Täkter, Hamnar för fritidsbåtar, Vindkraft samt Norrbotniabanan.

Ur kustplanen är det svårt att utläsa hur miljömålen beaktats, varför det är svårt att bedöma i vilken grad planen kommer att medverka till ökad måluppfyllelse. De miljö kvalitetsmål som på något sätt berörs av kustplanens innehåll redovisas i MKBn.

Kustplanen förväntas medföra positiva konsekvenser för natur- och kulturmiljö i och med att utökat skydd av både natur- och kulturmiljöer föreslås samt genom de hänsyn till känsliga naturmiljöer som föreslås vid all typ av exploatering.

Kustplanen förväntas medföra negativa konsekvenser för naturmiljö och friluftsliv som en följd av att turistanläggningar, hamnar för fritidsbåtar och följdexploateringar av nya bebyggelseområden får dispens att anläggas inom områden som omfattas av strandskydd.

I kustplanen kan utläsas att en del områden är föremål för intressekonflikter. Några av dem redovisas i MKBn.

I slutet av MKBn ges exempel på frågor som kan ställas när kommunen i framtiden utvärderar hur de rekommendationer och mål som anges i kustplanen har uppfyllts.

Bakgrund

Skellefteå kommun har upprättat en ny kustplan som kommer att ersätta den fördjupade översiktsplan för kusten som upprättades 1975 och reviderades 1979. Den nya kustplanen är

en fördjupning av översiktsplanen för Skellefteå kommun och omfattar i princip hela kommunens mark- och vattenområden fram till E4. Den kommunomfattande översiktsplanen antogs 1991.

Lagkrav

Enligt plan- och bygglagen 5 kap 18 § ska en miljökonsekvensbeskrivning sammanställas för en plan om den antas ge upphov till betydande miljöpåverkan. För översiktsplaner som antas ge upphov till betydande miljöpåverkan eller som anger förutsättningar för sådana verksamheter och åtgärder som automatiskt anses kunna medföra betydande miljöpåverkan, enligt MKB-direktivets bilagor, ska en miljöbedömning göras. En plan antas även medföra betydande miljöpåverkan om genomförandet av planen kan antas innefatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt miljöbalken 7 kap 28§ a (om Natura 2000).

Miljöbalkens 6 kap 6-8 samt 11-18 §§ beskriver vad som ska ingå i MKBn. Förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar anger att en översiktsplan alltid ska antas ge upphov till betydande miljöpåverkan.

Eftersom aktuell kustplan är en fördjupning av översiktsplanen ska alltså en MKB upprättas.

Föreliggande MKB syftar till att bedöma positiva och negativa miljökonsekvenser av kustplanen. Vidare syftar denna MKB till att integrera miljöaspekter i planen så att en hållbar utveckling främjas.

Förutsättningarna i området har beskrivits ingående i kustplanen och upprepas därför inte i MKBn.

Avgränsningar

MKBns geografiska avgränsning är densamma som kustplanens dvs i princip hela kommunens mark- och vattenområden öster om E4. De för-

BILAGA 2

Miljökonsekvensbeskrivning

djupningar av översiktsplanen för Skellefteå kommun som är upprättade för tätorter eller andra områden omfattas inte av kustplanen och således inte heller av MKBn.

Tidshorizonten för kustplanen och MKBn är 20–25 år. Det innebär att de konsekvenser som överblickas och beskrivs avser en tidsperiod fram till ungefär år 2030.

MKBn har avgränsats till verksamheter och åtgärder som anses kunna medföra betydande miljöpåverkan.

Den betydande miljöpåverkan som kan antas uppkomma har bedömts med avseende på naturmiljö, landskap, naturresurser, kulturmiljö, friluftsliv och boende. Dessutom har konsekvenserna på berörda Natura 2000-områden bedömts.

Bedömningen av vilka åtgärder och verksamheter som kan medföra en betydande miljöpåverkan har gjorts i samråd med länsstyrelsen.

Nollalternativ

Ett nollalternativ är en beskrivning av miljöförhållandena och miljöns sannolika utveckling om planen eller ändringen inte genomförs.

I dagsläget gäller kustplanen från 1975 och reviderades 1979. Denna plan är dock svår att använda som ett nollalternativ eftersom samhället och lagstiftningen har förändrats avsevärt under de senaste 30 åren. Den gamla kustplanen behandlar inte heller aspekter som den nya kustplanen. I praktiken har därför en framtid utan plan använts som nollalternativ.

Miljö kvalitetsmål och annan miljöhänsyn

Ur kustplanen är det svårt att utläsa hur miljömålen beaktats. De nationella målen nämns inte. Däremot nämns en del regionala och lokala mål men det framgår inte på vilket sätt planen förhåller sig till dessa eller på vilket sätt intentionerna i kustplanen kommer att bidra till ökad uppfyllelse av målen.

Här nedan följer en beskrivning av hur nationella miljö kvalitetsmål och andra miljöhänsyn beaktas i kustplanen. Endast de miljö kvalitetsmål som på något sätt berörs av kustplanens innehåll redovisas.

Vad gäller miljöhänsyn i övrigt kan sägas att kustplanen föreslår skydd av både natur- och kulturmiljöer i kustlandskapet samt förespråkar att hänsyn tas till känsliga naturmiljöer vid all typ av exploatering.

Begränsad klimatpåverkan: I och med att kustplanen öppnar för vindkraftetablering har målet om en begränsad klimatpåverkan beaktats. Den nya järnvägen, Norrbotniabanan, kommer också att medföra minskade utsläpp av växthusgaser. I övrigt har inte kustplanen något starkt fokus på klimatfrågorna. Ökad bebyggelse längs kusten istället för i tätorterna, samt den ökande graden av permanent boende, kommer att leda till ett ökat trafikarbete och därmed ökade utsläpp av växthusgaser.

Med hänsyn taget till den stora potentialen för vindkraft och den nya kustjärnvägen bedöms dock de markanvändningsförändringar som ryms inom kustplanen sammantaget bidra till en ökad måluppfyllelse avseende Begränsad klimatpåverkan.

Bara naturlig försurning: I kustplanen visar kommunen en ambition att undvika byggnation och annan verksamhet i områden med svartmocka för att på så sätt undvika försurning av vattendrag. Kustplanens markanvändningsförändringar torde därför kunna genomföras utan att försämra måluppfyllelsen avseende Bara naturlig försurning.

Giftfri miljö och säker strålmiljö: I kustplanen visar kommunen en ambition att undvika byggnation och annan verksamhet i områden där arsenik och radon förekommer i berggrunden och grundvattnet. Kustplanens markanvändningsförändringar torde därför kunna genomföras utan att försämra måluppfyllelsen avseende Giftfri miljö.

Grundvatten av god kvalitet: Genom kustplanen skyddas värdefulla geologiska formationer

från täktverksamhet. Därmed säkras kvaliteten på grundvattnet i anslutning till dessa.

Hav i balans samt levande kust och skärgård: I kustplanen föreslås skydd av ett flertal kustnära och marina miljöer vidare föreslås ett antal nya fågelskyddsområden i skärgården. Kustplanens markanvändningsförändringar torde därför kunna genomföras utan att försämrings målpuffyllelsen avseende Hav i balans samt levande kust och skärgård.

God bebyggd miljö: Miljökvalitetsmålet god bebyggd miljö uppfylls genom att kustplanen möjliggör utbyggnad av vindkraft och intar en restriktiv hållning vad gäller uttag av naturgrus. Å andra sidan kommer ökat byggande och boende i kustområdet istället för i tätorter medföra ökade transporter som inte enkelt kan överflyttas till kollektivtrafik, vilket försämrar målpuffyllelsen för miljömålet God bebyggd miljö.

Miljökonsekvensbedömning

Följdexploateringar

Med följdexploateringar avses en mängd åtgärder som följer av exploatering genom bebyggelse- och turismutveckling. Kustplanen anger att nya bebyggelseområden och turistanläggningar kan leda till följdexploateringar i form av vägar, VA-lösningar, teleförbindelser, elförsörjning, bryggor, pirar och muddring.

Kustplanen anger att VA-lösningar för bebyggelseområden måste anpassas till lokala förutsättningar vad gäller teknisk utformning och utförande. Utgångspunkten vid detaljplanering och nyanläggande ska i första hand vara gemensamma lösningar. Att lösa dricksvattenfrågan genom gemensamma anläggningar medför bättre kontroll på eventuella föroreningar. Kustplanen innebär också större krav på fungerande och riktigt dimensionerade VA-lösningar.

Kustplanen anger att möjlighet till gemensamma brygglägen och båtplatser bör klarläggas i detaljplaneprocessen. Kustplanen anger vidare att samordning ska eftersträvas i strandskyddsprövning av stora bryggor och pirar. Nya enskilda längre bryggor ska bedömas restriktivt.

Däremot kommer mindre och mobila bryggor att tillåtas. Byggande av stora bryggor och pirar samt muddring som påtagligt kan påverka landskapsbilden och växt- och djurlivet ska undvikas i ekologiskt känsliga områden. Generellt bör strand- och grundområden som inte är exploaterade skyddas med hänsyn till deras betydelse för växt- och djurlivet. Exploateringar undviks även i större sammanhängande områden med dokumenterade naturvärden. Hänsyn bör vidare tas till det rörliga friluftslivet.

Påverkan

Nya vägar innebär påverkan i form av ianspråktagande av mark samt buller från trafiken.

Nya elförbindelser kan innebära påverkan i form av att mark ianspråktagas för kraftledningsgator.

Kustplanens krav på VA-lösningar kan innebära minskat utsläpp till närliggande vattendrag och havet.

Bryggor och pirar kan innebära påverkan i form av exploatering av strand och vattenmiljö inom strandskyddat område. Påverkan begränsas dock genom kustplanens intentioner att i första hand åstadkomma gemensamma lösningar.

Konsekvenser

Naturmiljö: Kustplanen innebär att ny bebyggelse och dess följdexploateringar styrs till områden som är mindre känsliga.

Ianspråktagande av oexploaterad mark och fragmentering av större sammanhängande områden kan ge negativa konsekvenser på naturmiljön samt dess växt- och djurliv. Vägar kan innebära förändrad vattenregim i intilliggande våtmarker och vattendrag vilket kan ge negativa konsekvenser på växt- och djurarter som förekommer där. Beroende på omgivningens känslighet blir konsekvenserna av en väg olika stora.

BILAGA 2

Miljökonsekvensbeskrivning

Nya vägar kan i viss mån innebära spridningsbarriärer som hindrar djurlivet att röra sig i området. Hur stora konsekvenserna blir, beror på vägens läge och utformning. Generellt sett kan dock de konsekvenser som är förknippade med vägar betraktas som begränsade, då vägar till fritidshusområden i regel är av låg standard och väl anpassade till landskapets former.

Gemensamma anläggningar för dricksvatten och avlopp i nya fritidshusområden leder troligen till bättre kontroll på föroreningar och mindre utsläpp till intilliggande vattendrag och havsområde. Det innebär positiva konsekvenser för naturmiljön.

Kustplanen innebär en restriktiv hållning i strandskyddat område vad gäller bryggor och pirar. Genom att styra ny bebyggelse till redan exploaterade områden kan de negativa konsekvenserna i strandskyddat område begränsas.

Muddring innebär grumling vilket medför att vattenvegetation och bottenfauna kan överlagras och dö. Vegetationsrika botten är ofta viktiga fisklekplatser varför även fiskbestånden på sikt kan påverkas. Grumling kan även innebära att näringsämnen i bottensedimenten frigörs vilket i sin tur kan leda till negativa konsekvenser för vattenlevande växter och djur. Risk finns även för att förorenade bottensediment rivs upp och miljögifter frigörs.

Eventuella konsekvenser på Natura 2000-områden beror av de enskilda exploateringarnas läge och art. Endast två av de föreslagna detaljplaneområdena ligger så till att exploatering kan medföra konsekvenser i Natura 2000-områden (d6:5 vid Bjuröklubb och d5:8 vid Storsand och Röttingssundet). Den senare avser dock bara riktlinjer för framtida VA-lösningar vilket endast torde ha positiv inverkan på Natura 2000-området.

Landskap: Att upprätthålla tillgång till bryggor och båtplatser i områden med kraftig landhöjning kan innebära behov av återkommande muddring, kanalgrävning eller i vissa fall att trösklar grävs eller sprängs bort. Detta är verksamhet som motverkar de naturliga landhöjningsprocesserna där vikar grundas upp, snörs av och på sikt övergår till insjöar.

Bryggor och pirar förändrar landskapsbilden i ett oexploaterat område. Fragmentering av landskapet och muddring kan leda till att sambanden försvinner och att förståelse för landhöjningsprocessen och andra historiska processer försvåras.

Friluftsliv: Ökad bebyggelse i kustområdet medför en ökad risk för att icke tomtmark mellan tomt och strandlinje privatiseras. Genom att medvetet eller omedvetet ”vidga” sin tomt med staket, häckar, utemöbler, båtplats eller andra tillhörigheter avhåller man besökande från att röra sig längs stranden. Tillsynen över denna typ av privatisering är svår att lösa. Kustplanen uttrycker inte någon tydlig ambition att stävja eller förebygga privatisering varför fortsatt bebyggelseutveckling kan innebära negativa konsekvenser för friluftslivet och allmänhetens tillgång till stränderna.

Skadeförebyggande åtgärd

Vid fortsatt detaljplanering och tillståndsgivning för eventuella följdexploateringar bör hänsyn tas till naturmiljö, Natura 2000-områden, landskapsbild, kulturmiljöer och friluftsliv.

Det framgår inte tydligt i kustplanen huruvida kommunen skiljer på fritidshus och permanentboende vid nyanläggning. Då trenden är att fler och fler fritidsboenden omvandlas till permanentboenden kan kommunen lindra en del av de negativa konsekvenserna genom att redan i bygglov och detaljplaner kräva åretruntstandard på VA-lösningar.

Tåme skjutfält

Kustplanen anger att Tåme skjutfälts närmaste omgivning, på grund av hög bullernivå inte är lämplig för ytterligare etablering av fritidshus eller permanentboende. Kommunens önskan är att få ner bullernivån så att byggnation kan komma till stånd utan att boendemiljö och därmed folkhälsan åsidosätts. Länsstyrelsen gav tillstånd till verksamheten 1996. Bullernivåerna har visat sig överstiga de som redovisades av Försvarsmaket vid tillståndsprövningen.

Regeringen har därför återförvisat ärendet till länsstyrelsen där det ska omprövas. Kommunen vill att verksamheten ska anpassas så att bebyggelseutvecklingen i Byske tätort och fritidshusområdena längs kusten inte försvåras.

Vad utgången av en omprövning av tillstånd för Försvarets verksamhet vid Tåme skjutfält blir är ovisst. Det kan leda till ett tillstånd där betydligt lägre bullernivåer accepteras, det kan leda till att tillståndet anpassas efter dagens verksamhet med dagens bullernivåer eller det kan leda till ett nytt tillstånd som tillåter ännu högre bullernivåer.

Påverkan

Den påverkan verksamheten vid Tåme skjutfält har på omgivningen består främst av buller. En bullerutredning från 1998 redovisas i kustplanen. Där framgår t ex att bebyggelseområdet Båtvik-Selsvik (d2:1) utsätts för 100 dBC.

Hög bullernivå kan påverka boendemiljön och friluftslivets intressen, i viss mån även djurlivet. Då gällande riktlinjer överskrids, kan bullernivån även begränsa möjligheten att bygga nya bostäder eller fritidshus.

Buller

Hur starkt vi uppfattar ett ljud beror dels på ljudtrycket, dels på ljudets frekvenssammansättning. Omfånget av det ljud vi kan uppfatta är enormt, ljudtrycket vid smärtgränsen är cirka 100 000 miljarder gånger starkare än det svagaste ljud vi kan uppfatta. För att slippa använda mycket stora tal används en logaritmisk skala för ljudtrycket som anges i decibel (dB).

Frekvensen har också betydelse för hur vi uppfattar ljudstyrkan och därför används en vägning av olika frekvenser för att på ett rättvist sätt mäta vad örat uppfattar. Vägningen kan göras på olika sätt. De mest vanliga vägningsfiltren är A och C-filtren med vilka man tar fram en så kallad A-vägd respektive C-vägd ljudtrycksnivå.

A-vägningen dämpar låga frekvenser och förstärker medelhöga. A-vägning tillämpas för normala frekvenser och ljudstyrkor och används normalt för trafikbuller. Den uttrycks i dBA.

C-vägning dämpar de mycket låga frekvenserna endast i liten grad och används för att mäta lågfrekvent buller. Den anges i dBC.

Konsekvenser

Konsekvenserna beror av utgången i omprövningen dvs hur höga bullernivåer som kommer att accepteras. Ett tillstånd där betydligt lägre bullernivåer accepteras kommer att ha positiva konsekvenser medan ett tillstånd som tillåter högre bullernivåer kommer att ha negativa konsekvenser. Nedan beskrivs konsekvenser av buller i sig.

Naturmiljö: Fåglar och andra djur kan störas av buller. Det ligger bland annat flera fågelöar i direkt anslutning till skjutfältet. Tre av dessa öar (N2:1, N2:2 och N2:6) föreslås i kustplanen som fågelskyddsområde. Å ena sidan kan fåglarna som vistas här under häckningstid störas av buller från skjutfältet. Å andra sidan kan verksamheten vid skjutfältet borga för mindre störning från andra källor t ex båttrafik och friluftsliv. Det är därmed osäkert om buller från verksamheten vid skjutfältet leder till positiva eller negativa konsekvenser för fåglarna och det är mycket svårt att kvantifiera konsekvenserna.

Friluftsliv: Höga bullernivåer kan ha en avskräckande effekt på friluftslivet. Öster om Byske tätort ligger Byske havsbad som är ett område av riksintresse för friluftslivet. Här finns bland annat två badplatser och en småbåtshamn som utsätts för bullernivåer på uppemot 90 dBC enligt utredningen från 1998. Naturvårdsverkets riktlinjer för buller från skjutfält inom friluftsområden är 60-65 dBA. Beroende på frekvensen på ljudet kan det finnas risk för att dessa riktlinjer överskrids.

BILAGA 2

Miljökonsekvensbeskrivning

Boende: Ett flertal planlagda fritidshusområden längs kusten berörs av buller från Tåme skjutfält. Bebyggelseområdena d1:2, d1:3, och d2:2 utsätts för 90 dBC och d2:1 för uppemot 100 dBC. Totalt påverkas ca 250 planerade fritidshus av Försvarets verksamhet vid Tåme.

Naturvårdsverkets riktlinjer för buller vid nybyggnation 65-70 dBA (dag och kväll). Beroende på frekvensen på ljudet kan det finnas risk för att dessa riktlinjer överskrids. Försvarmaktens inriktning är att nya detaljplaner inom bullerzoner som överskrider 90 dBC runt Tåme skjutfält inte kommer att tillåtas.

Om dagens bullernivå kvarstår i framtiden finns det risk för att de ovan nämnda bebyggelseområden inte kan byggas ut.

Om en framtida prövning leder till ett tillstånd där betydligt lägre bullernivåer accepteras kommer även dessa områden att kunna byggas ut.

Turistanläggningar

Kustplanen anger att naturbaserad turism är ett högt prioriterat utvecklingsområde. Längs kusten finns, med vackra lägen och sandstränder, en utvecklad potential för turism. För att utveckla denna potential krävs en etablering av turistiska boendeanläggningar motsvarande Byske camping alternativt en riktig turisthotellanläggning på lämplig plats.

I kustplanen anges Kågnäset, Skellefteå älv mellan Skelleftehamn och Skellefteå samt Lövångerskusten, framförallt området vid Bjuröklubb, som intressanta områden för turism. Här finns möjligheter att utveckla naturturism med olika åretruntupplevelser.

Norr om Storsand har ett område (d6:6) i kustplanen reserverats för en turistanläggning i form av en högklassig campingplats, stugby eller hotell.

Kustplanen betonar att en utveckling av turismen måste kombineras med infrastrukturella åtgärder såsom tillfartsvägar, el- och teleanslutningar och eventuellt båthamnar.

I kustplanen rekommenderas dock att exploateringar av ekologiskt känsliga områden ska undvikas.

Påverkan

Omfattningen av påverkan på omgivningen beror helt av vilken typ av turistanläggning som kommer att etableras, vilka typer av verksamheter som kommer att bedrivas och var. Sannolikt kommer mark som idag är orörd att exploateras, kanske även orörda stränder. En del verksamheter, t ex motorbåtar, skottrar, konserter och utomhusbingo, kan innebära buller eller störande ljud. Det är även möjligt att anläggningar som förändrar landskapsbilden kan komma att etableras.

Konsekvenser

Konsekvenserna av nya turistanläggningar är helt beroende av hur anläggningarna kommer att utformas och vilka verksamheter som kommer att bedrivas. En småskaligare naturanpassad turism kan attrahera nog så många turister utan att störa friluftsliv och lokalbefolkning i samma omfattning som storskaliga turistanläggningar. Det kan också innebära ett mindre ingrepp i naturmiljön.

Nya vägar, kraftledningar och småbåtshamnar är troliga följdexploateringar. Konsekvenser av denna typ av följdexploateringar behandlas i ett eget avsnitt.

Naturmiljö: En satsning på turism i kustområdet kan innebära att tidigare orörda områden tas i anspråk. Det skulle kunna medföra biotopförlust och minskat livsutrymme för växt- och djurliv i synnerhet om anläggningarna är stora och innebär en omfattande förändring av markanvändningen.

Vid Storsand uppstår en intressekonflikt då området i kustplanen reserverats för en turistanläggning samtidigt som det ingår i ett område som är av riksintresse för både naturvård och friluftsliv. Området gränsar även till Bjuröklubb som är naturreservatet och Natura 2000-område.

Längs Lövånger-kusten finns två Natura 2000-områden, Bjuröklubb och Gärdefjärden. Etableringen av någon ny turistanläggning i dessa områden kan påverka bevarandevärdena i de skyddade områdena men typen av turistanläggning, placering, storlek och utformning har stor betydelse för vilka konsekvenserna blir.

Landskap: Stora hotellkomplex kan, speciellt i ett öppet kustlandskap, medföra konsekvenser på landskapsbilden. Höga byggnader eller anläggningar som tar stora ytor i anspråk såsom utsiktstorn eller andra iögonfallande monument, nöjesfält, golfbanor, hamnar och större bryggor kan påverka landskapsbilden liksom vissa typer av aktiviteter. Huruvida konsekvenserna på landskapsbilden upplevs som positiva eller negativa beror på placering, utformning och människors inställning till förändring.

Kulturmiljö: Exploatering i anslutning till värdefulla kulturmiljöer kan förstöra upplevelsen och förståelsen av kulturella samband. I de områden som är aktuella för turistisk utveckling finns bland annat välbevarade fiskelägen, odlingslandskap, fornlämningsområden samt fyrplatsen vid Bjuröklubb att ta hänsyn till.

Friluftsliv: En satsning på turism torde leda till ökad tillgänglighet. Detta kan innebära positiva konsekvenser för båtfolk, turister och friluftslivsutövare då möjligheterna till rekreation ökar.

Upplevelserna av ostörd kust, t ex genom sol och bad i en ostörd vik, påverkas dock negativt av ytterligare exploatering längs kusten.

En del turistanläggningar kan dock vara av en mer exklusiv karaktär där mark privatiseras och tillgång till stranden är förbehållen anläggningens gäster. Det kan i sådana fall leda till negativa konsekvenser för friluftslivet.

Lövångerskusten, som är av riksintresse för friluftsliv, är i kustplanen utpekad som ett lämpligt område för turistanläggningar.

Förslag på skadeförebyggande åtgärder

Vid fortsatt detaljplanering och tillståndsgivning för eventuella turistanläggningar bör hänsyn tas till naturmiljö, Natura 2000-områden, landskapsbild, kulturmiljöer och friluftsliv.

För att undvika att känsliga miljöer exploateras bör områden som inte lämpar sig för vissa typer av turistanläggningar pekats ut i kustplanen. Genom att identifiera dessa geografiska områden och tydliggöra kommunens ståndpunkt i kustplanen blir det lättare att följa kustplanens intuitioner vid fortsatt planering.

Täkter

Vad gäller olika typer av täkter hänvisar kustplanen till kommunens materialhushållningsplan från 2003. Enligt den planen ska inga nya tillstånd ges för nya eller utökade täktillstånd av naturgrus annat än vid mycket välmotiverade fall. Naturgrusinventering är utförd av Länsstyrelsen i Västerbotten har gjort en inventering av naturgrus och tagit ställning till det geologiska värdet i tre olika klasser. Kommunens materialhushållningsplan anger att geologiska formationer av klass 1 samt huvuddelen (90%) av klass 2 ska bevaras och skyddas från täktverksamhet. Det anges varken i materialhushållningsplanen eller i kustplanen om de 10% av geologiska formationerna av klass 2 som kan exploateras är lokaliserade till kusten eller inte.

I kustplanen behandlas endast täkter av berg, grus och sand. Torvtäkter nämns inte och behandlas därför inte i MKBn.

Påverkan

Täkter kan medföra att omgivningen påverkas främst genom att material tas ur geologiskt värdefulla formationer.

Konsekvenser

Naturmiljö: En positiv konsekvens av kustplanen är att naturmiljöer i anslutning till grusåsar och svallgrusområden skyddas.

Om några områden trots allt kommer att exploateras kan det innebära att naturmiljöer ianspråk tas vilket leder till habitatförlust för de växt- och djurarter som levt där.

Landskap: En positiv konsekvens av kustplanen är att grusåsar och svallgrusområden med höga geologiska värden skyddas.

Om några områden trots allt kommer att exploateras kan det innebära att geologiska formationer förstörs.

Naturresurser: Risken för att grundvattnet skadas av grustäkter är liten eftersom kommunen enligt kustplanen kommer att vara restriktiv med nya eller utökade täktstillstånd av naturgrus.

En positiv konsekvens av planen är att områden som för framtiden kan vara intressanta ur vattenförsörjningssynpunkt skyddas.

Förslag på skadeförebyggande åtgärder

Vid fortsatt tillståndsgivning för eventuella täkter bör hänsyn tas till naturmiljö, landskapsbild och risk för skada på grundvattnet.

Hamnar för fritidsbåtar

Behovet av hamnar, gästhamnar och utflyktsmål/naturhamnar är stort längs kommunens kust. I kustplanen pekas dock inga specifika platser ut för ändamålet. I kustplanen anges att bryggor och pirar ska undvikas i ekologiskt känsliga områden.

Påverkan

Påverkan av hamnar för fritidsbåtar kan bestå i exploatering av strand och vattenmiljö samt ökad båttrafik. Verksamheten sker i strandskyddat område och kräver strandskyddsdispens. För att anlägga och upprätthålla hamnar krävs det ofta att havsbotten grävs upp eller muddras.

Konsekvenser

Naturmiljö: En positiv konsekvens av kustplanen är att etablering av bryggor och pirar ska undvikas i ekologiskt känsliga områden.

Etablering eller utbyggnad av en småbåtshamn innebär biotopförlust både på stranden och framför allt i vattenområdet.

Utgrävning i vattenområdet i samband med att hamn anläggs eller muddring i senare skede innebär grumling vilket medför att vattenvegetation och bottenfauna kan överlagras och dö. Vegetationsrika botten är ofta viktiga fisklekplatser varför även fiskbestånden på sikt kan påverkas. Grumling kan även innebära att näringsämnen i botten sedimenten frigörs vilket i sin tur kan leda till negativa konsekvenser för vattenlevande växter och djur. Grumling kan vara en följd av muddring men även båttrafik kan innebära att propellerrörelserna river upp sediment på grunda botten. Risk finns även för att förorenade botten sediment rivs upp och miljögifter frigörs.

Ett ökat antal båtar ökar risken för läckage av drivmedel och båtfärg som i sin tur kan förorena mark och vatten och ge skador på växter och djur.

Konsekvensen av eventuella hamnar för fritidsbåtar i anslutning till Natura 2000-områden beror på placering och utformning.

Landskap: Att upprätthålla en hamns funktion i områden med kraftig landhöjning kan innebära behov av återkommande muddring, kanalgrävning eller i vissa fall att trösklar grävs eller sprängs bort. Detta är verksamhet som motverkar de naturliga landhöjningsprocesserna där vikar grundas upp, snörs av och på sikt övergår till insjöar.

Kulturmiljö: Exploatering i anslutning till värdefulla kulturmiljöer kan förstöra upplevelsen och förståelsen av kulturella samband. Längs kusten finns ett flertal värdefulla kulturmiljöer, främst välbevarade fiskelägen, att ta hänsyn till.

Friluftsliv: En positiv konsekvens av en etablering av hamnar för fritidsbåtar innebär att

tillgängligheten till kusten och skärgården ökar för det båtburna friluftslivet. Även för det icke-båtburna friluftslivet torde tillgängligheten öka då anläggningen, med tillfartsväg och parkeringsplats, kan fungera som utgångspunkt eller målpunkt för utflykter. En hamn för fritidsbåtar kan dock även fungera som en barriär om den omges av stängsel och därmed skär av tillgången till strandlinjen för gemene man, vilket skulle vara en negativ konsekvens för friluftslivet.

Boende: En eventuell hamn för fritidsbåtar kommer sannolikt leda till en förändrad ljudmiljö med fler motorbåtar och bilar i omlopp. Detta kan påverka boendemiljön i närområdet. Bullernivåerna antas dock inte överstiga gällande riktvärden.

Förslag på skadeförebyggande åtgärder

Vid fortsatt detaljplanering och tillståndsgivning för eventuella hamnar för fritidsbåtar bör hänsyn tas till naturmiljö, Natura 2000-områden, landhöjningsprocessen, kulturmiljöer och friluftsliv.

Genom strategiska val av platser för etablering av hamnar för fritidsbåtar kan kommunen styra båtlivet till mer tåliga naturområden och därmed minska slitaget på känsliga naturområden.

I detaljplaneprocessen bör samordning t ex gemensamma bryggor eller småbåtshamnar eftersträvas.

Ekologiskt känsliga områden, grunda vegetationsrika bottenar, betydelsefulla fisklekplatser och områden med landhöjningsproblematik bör undvikas.

Vindkraft

Genom kustplanen möjliggörs en etablering av vindkraft både på land och till havs. Inga områden pekats ut som mer lämpliga eller olämpliga för vindkraft. Däremot anges tydliga riktlinjer för etablering, t ex att riksintressen för naturvård ska undantas och vilket avstånd som ska hållas till närmsta bostadshus.

Påverkan

Etablering av vindkraft kan innebära påverkan i form av att mark ianspråk tas, vägar och kraftledningar anläggs. Vid sidan om detta påverkas landskapsbilden och kustens obrutna horisont. Vindkraftverk genererar också ljud som påverkar omgivningen.

Konsekvenser

Naturmiljö: Att mark tas i anspråk kan medföra att känsliga naturmiljöer förstörs eller fragmenteras vilket kan ha effekt på områdets växt- och djurliv. Kommunens ställningstagande i kustplanen innebär att områden som är av riksintresse för naturvård och stora sammanhängande naturområden ska undvikas vid etablering av vindkraft, något som torde begränsa konsekvenser för naturmiljöerna i kustlandskapet.

Vindkraft innebär en risk för att fåglar kolliderar med torn eller roterande vingar. Kollisionsrisk föreligger främst för stora rovfåglar eller flyttande fåglar på sträck. Detta gäller såväl över land som till havs. Fågelsträcken följer ofta kusten varför detta kan innebära ett större problem i kustområdet jämfört med övriga delar av kommunen.

Vid etablering av vindkraft till havs finns en viss risk för att fisk och säl påverkas. De studier som gjorts hittills har dock inte visat på några negativa effekter av vindkraft på fisk och säl.

Då Natura 2000-områden är att betraktas som riksintresse för naturvård torde dessa enligt kustplanen inte bli föremål för exploatering. Däremot kan etableringen av vindkraftverk ha effekt på fågellivet i intilliggande Natura 2000-områden. Likaså kan anslutningsvägar ha en dränerande effekt vilket kan leda till att känsliga sumpskogar eller våtmarker avvattnas t ex i Natura 2000-områdena Kalkstenstjärn och Innerviksfjärdarna.

Landskap: I kustlandskapet är upplevelsen av en obruten horisont och fria vidder viktigare än längre in i landet. Därför blir en etablering av vindkraft i kustlandskapet ofta mer påtaglig, då stora vindkraftverk oundvikligen kommer att

dominera landskapsbilden. Detta gäller både på land och till havs. Hur upplevelsevärdet påverkas och om konsekvenserna blir positiva eller negativa beror bl a på betraktarens inställning till vindkraft. Generellt sett kan man konstatera att vindkraft som planeras till havs ofta leder till omfattande protester från dem som värnar om landskapsbilden.

Kulturmiljö: Etablering av vindkraft i anslutning till värdefulla kulturmiljöer kan förstöra upplevelsen och förståelsen av kulturella samband. Längs kusten finns ett flertal värdefulla kulturmiljöer att ta hänsyn till. En eventuell intressekonflikt styrs enligt kustplanen upp genom samråd med länsstyrelsen.

Friluftsliv: Av kustplanen framgår att tysta friluftsområden ska skyddas från bullerstörningar från vindkraftverk. Det torde innebära att området runt Bjuröklubb fredas från etablering av vindkraft.

I övriga friluftsområden kan intressekonflikter uppstå mellan friluftsliv och vindkraft. Detta då upplevelsevärdet i ett friluftsområde påverkas av vindkraft i närheten. En eventuell intressekonflikt styrs enligt kustplanen upp genom samråd med länsstyrelsen.

Boende: I kustplanen anges tydliga riktlinjer för hur nära bebyggelse vindkraftverk kan placeras. Det innebär att konsekvenserna av buller, vibrationer och skuggor för de boende förväntas bli små. Däremot kan upplevelsorna av ett kustnära boende påverkas av vindkraftverk som etableras till havs och påverkar utblickarna över havet.

Norrbotniabanan

Banverket utreder för närvarande möjligheterna till en ny järnvägsförbindelse mellan Umeå och Luleå, den sk Norrbotniabanan. I dagsläget utreds flera olika alternativa utredningskorridorer som anses lämpliga för den nya järnvägen. Utmed två skilda sträckor i Skellefteå kommun finns sådana utredningskorridorer på östra sidan om E4, dvs inom det område som omfattas av kustplanen, dels på sträckan mellan Bureå och Boviken, dels mellan Ostvik och Åbyn.

Konsekvensbedömningen baseras på Banverkets utkast till järnvägsutredningar med MKB för sträckorna, Järnvägsutredning 120 och 130 (januari 2008).

Påverkan

En ny järnväg innebär påverkan i form av in- och utspråktagande av mark och buller och vibrationer från tågen. Under byggtiden kommer ökad trafik och buller innebära en störning.

Konsekvenser

Naturmiljö: En ny järnväg innebär att mark tas i anspråk och därmed naturmiljöer med växt- och djurliv.

En ny järnväg innebär en ny linje som splittrar landskapet och dessutom blir en spridningsbarriär som hindrar djurlivet att röra sig i området. Denna effekt förstärks av att banan planeras förläggas i närheten av E4.

Buller både från anläggningsfasen och senare från tågtrafiken kan störa djurlivet i området.

Passagera av Natura 2000-områdena Ostträsket, Byske- och Åbyälven kan enligt Banverkets utredning ske utan större konsekvenser för utpekade värden inom Natura 2000. Eventuellt skulle fågellivet vid Natura 2000-området Innerviksfjärdarna (N4:8) dock kunna störas av buller. Konsekvensernas omfattning är dock osäker då det inte är klarlagt hur mycket rastande fåglar störs av buller.

Under anläggningsfasen kommer ökad trafik leda till ökade utsläpp och risk för föroreningar både till luft, mark och vatten. Under driftfasen däremot, då järnväg kan användas som ett alternativt transportsätt både för gods och människor, antas järnvägen medföra mindre utsläpp av framför allt växthusgaser vilket på sikt torde vara positivt för naturmiljön i området.

Landskap: En ny järnväg kommer i möjligaste mån att anpassas till landskapsbilden även om järnvägen är en mycket styv konstruktion som utmed långa sträckor kommer att ha en dominerande roll i landskapsbilden.

Friluftsliv: Det rörliga friluftslivet påverkas av en ny järnväg dels genom buller och dels genom att en barriär byggs i landskapet. Den planerade Norrbotniabanan innebär utmed flera sträckor där den inte löper parallellt med E4 en ny ljudkälla i områden som tidigare till stora delar varit ganska tysta. Skyddsåtgärder kommer att genomföras för att minska bullernivåerna. Trots dessa åtgärder kommer tågtrafiken att kunna upplevas som störande i en del för friluftslivet värdefulla områden. Detta påverkar givetvis natur- och friluftsupplevelsena. Vad gäller barriäreffekter läggs stor vikt vid att ordna passager på platser där människor vanligtvis rör sig.

Boende: Den planerade Norrbotniabanan innebär en ny ljudkälla i ett område som tidigare till stora delar varit ganska tyst. Skyddsåtgärder kommer att genomföras så att gällande riktvärden för buller (maximal ljudnivå 45 dBA inomhus nattetid samt maximal ljudnivå 70 dBA på uteplats) kommer att klaras. Trots dessa åtgärder kommer tågen att höras och särskilt utomhus kommer detta att kunna upplevas som störande.

Även under byggtiden kan närboende påverkas av den aktivitet som anläggningsarbetet innebär.

Förslag på skadeförebyggande åtgärder

I Banverkets utredningar föreslås skadeförebyggande åtgärder. Åtgärdernas genomförande ligger under Banverkets ansvar och är inte något som styrs av kommunens kustplan.

Geografiska områden med intressekonflikter

I kustplanen kan utläsas en del områden där det föreligger intressekonflikter. Här redovisas några av dem.

Rennäring

I kustplanen redovisas ett område av riksintresse för rennäring. Rennäring bedrivs dock

i hela kommunen och intressekonflikter kan uppstå med ett flertal andra verksamheter och markanvändningar, t ex vid etablering av vindkraft eller turistanläggningar. I planen framgår inte hur denna intressekonflikt ska hanteras i de områden som inte utgör riksintresse. Detta är en brist som kan åtgärdas genom att kustplanen lägger fast riktlinjer om hur planeringen i områden viktiga för rennäringen genomförs efter samråd med samebyarna och efter beskrivning av de förväntade konsekvenserna för rennäringen.

Exploatering vid grunda havsvikar

Grunda havsvikar är ofta värdefulla och artrika naturmiljöer som är känsliga för ingrepp. I kustplanen finns flera exempel på bebyggelseområden i anslutning till dessa känsliga miljöer (Kågefjärden och Bäckfjärden samt N3:5, N4:9, N7:6, N7:6, N7:12 och N7:20).

Kustplanen ger inte rekommendationer om hur sådana intressekonflikter ska hanteras. Lämpligen regleras t ex avlopp, båtplatser, bryggor, pirar och muddring i detaljplaneprocessen. Känsliga områden kan även skyddas med beskrivning i detaljplanen. För att underlätta framtida detaljplanering vid dessa grunda havsvikar bör riktlinjer för hur dessa regleringar och skydd ska se ut läggas fast i kustplanen.

Exploatering vid områden med rikt fågelliv

I kustplanen pekas områden på flera håll ut som lämpliga för bebyggelse i närheten av områden som föreslås bli fågelskyddsområden. Vid Älgträsket kan t ex en ökad bebyggelse på Näset (d6:10) innebära ytterligare störning på fågellivet i två föreslagna fågelskyddsområden (N6:8 och N6:9). I Boviksfjärden föreslås skydd av en liten ö som fågelskyddsområde mitt emellan två bebyggelseområden (N3:6): Här förekommer troligen även en del småbåtstrafik som kan medföra en konflikt mot intresset av ostört fågelliv.

Fågelskyddsområde innebär förbud att vistas i området främst under häckningsperioden dvs

BILAGA 2

Miljökonsekvensbeskrivning

vår och sommar. I Kinnbäcksfjärden föreslås ett större område bli fågelskyddsområde. I området finns två båtplatser och flera badplatser. Ett fågelskyddsområde kommer att innebära inskränkningar i friluftsliv och båttrafik.

I planen framgår inte hur denna intressekonflikt ska hanteras. Detta är en brist som kan åtgärdas genom att kustplanen lägger fast riktlinjer om hur planeringen i områden med rikt fågelliv genomförs efter samråd med ornitologer och efter beskrivning av de förväntade konsekvenserna för fågellivet.

Exploatering vid områden med höga naturvärden

I kustplanen redovisas i ett par fall bebyggelseområden som mer eller mindre överlappar områden med höga naturintressen. Vid Brattåsfjärden (N6:2) ligger t ex två bebyggelseområden som berör naturvärdesområde och som kan innebära störning. På Klipphöllskatan (N7:11) föreslås naturreservatsbildning i ett område som helt och hållet ingår i ett bebyggelseområde. Här uppstår uppenbara intressekonflikter och frågor som hur man ska hantera avlopp, muddring och båttrafik.

Kustplanen ger inte rekommendationer om hur sådana intressekonflikter ska hanteras. Lämpligen regleras t ex avlopp, båtplatser, bryggor, pirar och muddring i detaljplaneprocessen. Känsliga områden kan även skyddas med beskrivning i detaljplanen. För att underlätta framtida detaljplanering vid dessa grunda havsvikar bör riktlinjer för hur dessa regleringar och skydd ska se ut läggas fast i kustplanen.

Uppföljning

Enligt miljöbalken 6 kap 12§ ska en MKB innehålla en redogörelse för de åtgärder som planeras för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen medför. Ett förslag till uppföljning är att kommunen regelbundet utvärderar hur de rekommendationer och mål som anges i kustplanen uppfylls. Detta kan göras genom att ställa

strategiska frågor. Exempel på frågor anges nedan. I detaljplaneprocessen bör det vara koutym att gå tillbaka till kustplanen och stämma av att kustplanens intentioner efterlevs.

Följdexploateringar:

- I vilken utsträckning har det varit möjligt att i samband med detaljplanläggning och tillståndsgivning kräva gemensamhetsanläggningar för VA, båtplatser, bryggor och pirar?
- I de fall där byggnation av stora bryggor och pirar samt muddring genomförts, har detta kunnat ske utan påverkan på landskapsbild samt växt- och djurliv i ekologiskt känsliga områden?

Turistanläggningar:

- Hur har målet att vid turismutveckling skydda känsliga områden kunnat tillgodoses?

Hamnar för fritidsbåtar:

- Hur har målet att vid anläggning av nya småbåtshamnar skydda känsliga områden kunnat tillgodoses?

Vindkraft:

- Har kustplanens riktlinjer för etablering av vindkraft bidragit till att vindkraft till havs och på land kunnat etableras?
- Hur har målet att vid vindkraftsetablering undvika att boende störs kunnat tillgodoses?
- Hur har målet att vid vindkraftsetablering bevara tysta områden samt större sammanhängande områden som är relativt opåverkade av exploateringsföretag kunnat tillgodoses?

Källor

Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från skjutbanor [till 2 kap. och 26 kap. 19 § miljöbalken]; NFS 2005:15: http://www.naturvardsverket.se/Documents/foreskrifter/nfs2005/nfs_2005_15.pdf (080130)

Bullermått och bullermätning: <http://www.naturvardsverket.se/sv/Verksamheter-med-miljopaverkan/Buller/Bullermatt-och-bullermatning/> (080131)

Skellefteå kommun. Översiktsplan för fritidsbebyggelse och friluftsliv efter kusten i Skellefteå kommun. Reviderad 1979-09-25.

Skellefteå kommun. 1991-10-22. Översiktplan för Skellefteå kommun, Västerbottens län.

Länsstyrelsen i Västerbottens län. 1986. Inventering av naturgrus inom Skellefteå grusförsörjningsområde.

Banverket. Norrbotniabanan Järnvägsutredning 120 - Handling för godkännande av MKB. Utkast 071120 och 080110.

Banverket. Norrbotniabanan Järnvägsutredning 130 - Handling för godkännande av MKB. Utkast 071115.

Skellefteå kommun. Fördjupning av översiktsplanen för Skellefteå kommun, Västerbottens län – Kusten. Utkast 2008-01-08.

Miljömålsportalen: <http://www.miljomal.nu/> (080201)

Skellefteå kommun
Bygg- och miljökontoret
Trädgårdsgatan 7, 931 85 Skellefteå